

ფონდი
თარიღი
პროც.
APX.
1993
სტენოგრაფიული ანგარიში

საქართველოს პარლამენტის
1993 წლის 25 მაისის სხდომის
სტენოგრაფიული ანგარიში

66 ანგარიში

საქართველოს პარლამენტის
• 3 • 4 • 0 • 0

ფონდი
კაბა
1914
1910

სამართალმცოდნეობის
კატეგორია

66 ვ. მ. მ. მ.

საქართველოს პარლამენტის
პოსტსამართლებრივი განყოფილება

საქართველოს პარლამენტის
სამართლებრივი განყოფილება
სამართლებრივი განყოფილება
სამართლებრივი განყოფილება

საქართველოს პარლამენტის

1993 წლის 25 მაისის

სხდომის

ს ტ ე ნ ო გ რ ა ფ ი უ ლ ი ა ნ გ ა რ ი შ ი

საქართველოს პარლამენტის 1993 წლის
25 მაისის სხდომის ჩანაწერი.

ახლანდელ დღემდე პარლამენტის სპიკერი ვ. ჯოჯუაძე.

დავით აღმაშენებელი. მოვემზადეთ ტრადიციული რიტუალისათვის, რეგისტრაციისათვის. ჩავრთეთ. ნიშნინარეობს რეგისტრაცია. უღეს ყველა სატენის კურსში ბრძანდებით, I2-ის ნახევარზე ავტობუსები მოვლენ პარლამენტის შენობასთან. ჩვენ დავამთავრებთ I2-ისთვის პირველ სხდომას და შემდეგ, ალბათ, უფრო ხანგრძლივი შესვენება გვიქნება. რაც შეეხება ხვალინდელი დღის პროგრამას, ქალბატონი რუსუდანი გაგვაცნობს ხვალინდელი დღის პროგრამას.

რ. ბერიძე. დილით რვას რომ დააკლდება I5 წუთი, პარლამენტის ყველა წევრი უნდა იყოს პარლამენტის შენობასთან. ავტობუსები იქნება ახლა წავიკითხავ გეგმას:

8 საათსა და 30 წუთზე პარაკლისი სვეტიცხოვლის საკათედრო ტაძარში.

9 საათსა და 30 წუთზე არმაზის კომპლექსის არქეოლოგიური გათხრების დაწყების ცერემონიალი.

10 საათსა და 30 წუთზე ეროვნულ მოღვაწეთა საფლავების გვირგვინებით შემკობა მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში.

II.00. საქართველოს დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის დაღუპულ მამულიშვილთა დაკრძალვის ადგილის სიმბოლური შემკობა გვირგვინებით მთავრობის სასახლესთან.

I2.00. საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი სამხედრო ალლუმი რესპუბლიკის მოედანზე.

I3.00. თბილისში ახალი საკათედრო ტაძრის საფუძვლის ჩაყრის ცერემონიალი.

I5-დან I6.30-მდე სპორტის სასახლის წინ მღებარე მოედნისათვის " 26 მაისის " სახელის მინიჭების რიტუალი: 26 მაისისადმი მიძღვნილი ზეიმი 26 მაისის სახელობის მოედანზე.

I7.00. ფეხბურთი თბილისსა და ბათუმს შორის.

I9.30. ოფიციალური მიღება თბილისის რიტუალების სასახლეში, სადაც დაპატიჟებულია პარლამენტის ყველა წევრი და მოსაწვევებს მიიღებთ.

ბატონებო, 26 მაისის სახელწოდებასთან დაკავშირებით, განსაზღვრულია ნ გამომსვლელი პარლამენტიდან. გუშინ კოლეგიაზეც გამოვაცხადე, მაგრამ მსურველებიდან არ შემოსულა. თუ არის მსურველები ფრაქციებიდან, პარტიებიდან გამოსვლის 2-3 წუთიანი სიტყვით, გთხოვთ, მოგვაწოდოთ წინადადებები.

საქართველოს
პარლამენტის
პროცესული
ბიბლიოთეკა

თავმჯდომარე. ღუეს, როგორც გითხარით, წავალთ. ავტობუსები იქნება სიონში და სიონიდან შემდეგ დიდუბეში.

მ. გელაშვილი. ბატონო ვახტანგ, ვსარგებლობ შემთხვევით და პატარა განცხადებას გავაკეთებ.

მე რომ შემოვლოდი პარლამენტის შენობაში, შემხვდა ჩემი ამომრჩევლები ჯგუფი და მიხოვეს ეს განცხადება გავაკეთო თქვენს წინაშე, ბატონო ვახტანგ, და პარლამენტის წინაშე. საქმე შეეხება თიანეთის რაიონში მდებარე სიონტესს, რომლის პრივატიზაციაც გამოცხადებულია და რომლის გაყიდვაც დანიშნულია 5 ივნისისათვის აუქციონზე. მე მაქვს ხელთ სოფლის ყრილობის ოქმი, ამონაწერი, მათი გადაწყვეტილება და ამავე დროს 550-მდე მცხოვრებლის ხელმოწერა, რომელსაც თქვენ მოგართმევთ, ბატონო ვახტანგ, და ამავე დროს, ერთი წერილია თქვენს სახელზე. მათი მოთხოვნაა შეჩერდეს სიონტესის გაყიდვა აუქციონზე და მიეცეს შრომით კოლექტივს მისი გამოსყიდვის უფლება. მათ აქვთ საკმარისი დასაბუთება ამისათვის. ამას მოთხოვენ ისინი საფუძვლიანად. ამავე დროს მინდა გაცნობოთ, რომ სიონტესი ეს არის მცირე ტესი, რომელიც გამოიმუშავებს დაახლოებით 10მგ-მდე ელექტროენერგიას, რომლის ელექტროენერგიაც მთლიანად აკმაყოფილებს თიანეთის რაიონის 16 ათასიან მოსახლეობას. გადმოგვიმთავროთ თქვენ და.

თავმჯდომარე. დავაწვალთ ეკონომიკის კომისიას

ბატონო მეველუ, ეკონომიკის კომისიას, საბიუჯეტო-საფინანსო კომისიას, მრეწველობის . . . ბატონ ნიკო ლევიშვილის კომისიას, სასწრაფოდ, უახლოეს სხდომაზე, შეიძლება ზეგისთვის წარმოგვიდგინოს. . . შეამოწმოს ადგილზე მდკომარეობა და წარმოგვიდგინოს პარლამენტში.

მ. გელაშვილი. ამავე დროს, მე მინდა გითხრათ, ბატონო

ვახტანგ, რომ არ მინდა გამიგოთ ისე, თითქოს თიანეთის რაიონის მოსახლეობა პრივატიზაციის წინააღმდეგი იყოს, პირიქით, მაგრამ ამ სიტუაციაში, მისი აუქციონზე გაყიდვა ნამდვილად დაუშვებელია. გთხოვთ, გაითვალისწინოთ ხალხის მოთხოვნა. გმადლობთ.

თავმჯდომარე. გასაგებია. მე-5.

ი. ორჯონიკიძე. პარლამენტი არ გვისმენს.

ბატონო ვახტანგ, მე ძალიან კარგად მესმის, რომ ღლის წესრიგი ყოველთვის უნდა დამტკიცდეს დროულად, მაგრამ ჩვენ იმდენი პრობლემა გვიგროვდება, რომ არ შეიძლება სირუმი და რალაცნაირად მოვახერხოთ ისე, რომ ჩვენ გვქონდეს საშუალება, თვეში ერთი ღვე მაინც გამოგვყოთ, რომ სხვადასხვა პრობლემები, რომლებიც აუცილებლად საჭიროებს პარლამენტში განხილვას, ასე მიქვათაყურებული არ იყოს და ვიზრუნოდ ჩვენი მოსახლეობის სოციალური უზრუნველყოფისათვის პირდაპირ. უნდა მოგახსენოთ, რომ აუცილებლად 26 მაისის წინ ღვეს ამაზე ლაპარაკი

არ გამოგვივა. გარდა ამისა, უამრავი სხვა მომენტებიც არსებობს და მე არ მინდა, ზერელე ლაპარაკი გამოგვივიდეს. იქნებ, ერთი დღე მთლიანად დავუთმოდ საკითხებს, რომლებიც ჩვენი სამშობლოს მოსახლეობის შიშვინისა და ყოფნა-არყოფნას ეხება. გავარკვიოთ როგორ მიმდინარეობს პრივატიზაცია. მე გაოცებული ვარ, როგორ შეიძლება მოქმედი ასეთი ჰესები იქნეს პრივატიზებული. ასე არ შეიძლება ვილაც რაღაცას აკეთებდეს და ჩვენ წარმოგვინა არ გვექონდეს.

თავმჯდომარე. მე. . .

ი.ორჯონიკიძე იმიტომ, რომ საქართველოში წესიერად არაფერი არ გაკეთდება, თორემ, კი ბატონო. ასეთ სხდომაზე იცით, უნდა განვიხილოთ საკითხები, რომელთაც აქვთ საქართველოს გლობალური მნიშვნელობა, სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა. ასეთი საკითხი. . . მე მინდა გათხრათ, რომ მთელი ვ თვეა მინდა მოვახსენო პარლამენტს და მთელ საქართველოს, რომ ცოტა ხანში საქართველოში შეიძლება ეპიდემია გავრცელდეს. იმიტომ, რომ ზაქტერიოფაგია არის დაშლილი, გაუბეღურებული. დავატარებ ჩანთით მთელ მასალას, მინდა მოვახსენო ხალხს და ამისი საშუალება არ გვეძლევა. ასეთ საკითხებთან დაკავშირებით მე გთხოვთ სპეციალურ სხდომას და მე მგონია, ყველა დაგვიჭერს მხარს. უამრავი საკითხი დაგვიგროვდა ჩვენ. მე ცოტა შემრცხვა გუშინ, რომ ზურაბ ავალიშვილის პანაშვილზე ძალიან . . . მსუბუქად რომ ვთქვამთ, კანტიკუნტად იყო, მოწინავე საზოგადოებას რომ ვეძახით, ისე ცოტა ხალხი. . . უწინარეს ყოვლისა, არ ეკადრება იმ აღამიანს.

თავმჯდომარე. ბატონებო, მე გთავაზობთ ასეთ წინადადებას, ქალბატონო იზა, რა ხან თქვენ ასე გული გეწვივთ ამ საკითხზე, ყველას გული ეწვის, მე გთხოვთ თქვენ, სოციალურ საკითხთა კომისიასთან ერთად მოამზადოთ ეს საკითხი და არა მარტო საკითხის პარლამენტზე დასმა, არამედ . . . გნებავთ, სამშაბათისთვის და საერთოდ იქნებ შემოვილოთ, როდესაც დეპუტატი საინიციატივო წინადადებით შემოდის, სათანადო კომისიასთან ერთად უზრუნველყოთ იმ საკითხის ბოლომდე მიტანა, კოლეგიაზე გამოტანა და მისი ორგანიზება. მოდით რეგისტრაცია გავიაროთ და შეინდგ, მე-3 და მე-2. მიმდინარეობს რეგისტრაცია.

(რეგისტრაცია გაიარა I46 კაცმა)

მე-3 მიკროფონი.

ზ. შენგელია. ბატონებო, მე თქვენი ყურადღება მინდა შევარჩერო ერთ ფაქტზე: შაბათს, 22-ში, ამ დარბაზში მოხდა სახელმწიფოს მეტაურის შეხვედრა განათლების სისტემის მუშაკებთან. მე არ ვიცი, ვინ იყო ამ შეხვედრის ორგანიზატორი, სახელმწიფოს მეტაურის აპარატი, განათლების სამინისტრო თუ პარლამენტის ხელმძღვანელობა, მაგრამ ფაქტია, რომ საპარლამენტო ქვეკომისია, რომელიც უშუალოდ ამ საკითხებზე მუშაობდა,

ოფიციალურად მიწვეული ამ შეხვედრაზე არ იყო. როგორც ირკვევა, განათლების და მეცნიერების კომისიის სხვა წევრებაც, სხვა ქვეკომისიის წევრებაც არ იყვნენ ოფიციალურ მიწვეულები. მე მინდა, ვთხოვო სახელმწიფოს მეთაურს ქვეკომისიის სახელით, რომელსაც ჰქვია სკოლამდელი აღზრდის, სასკოლო განათლების და მისი რეფორმის და რომლის თავმჯდომარესაც წარმოვადგენ მე, უახლოეს ხანებში გამონახოს დრო და შეგვხვდეს ჩვენ. გმალობთ.

თავმჯდომარე. მე-2.

მ. კვანჭილაშვილი. ჯუშინ საინფორმაციო საშუალებებით გავრცელდა ეროვნული ბანკის თავმჯდომარის ბატონ ლემურ დვალისძვის განცხადება იმის თაობაზე, რომ კუპონების დევალვაცია პირადად გამოწვეულია მთავრობის მაღალი თანამდებობის ზოგიერთი პირის უპასუხისმგებლო განცხადებით იმის თაობაზე, თითქოს მოსალოდნელი იყო ქართული ვალუტის შემოღება ზაფხულისათვის. რამდენადაც მე საქმის კურსში ვარ, ასეთი განცხადება მართლაც გაკეთდა ბატონ რომან გოცირიძის მიერ, რომ ივნისში უკვე იქნებოდა ქართული ვალუტა შემოღებული. მე რისი თქმა მინდა, რომ მე ვფიქრობ ასეთი დაპირისპირება ეროვნული ბანკის თავმჯდომარის და რეფორმების მესვეურთა პოზიციებს შორის არაფერს კარგ არ უქადის საქართველოს ეკონომიკას. ამიტომ ამას ~~აქამ~~ უნდა მიექცეს დიდი ყურადღება და არა მარტო საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის ღონებზე, არამედ სახელმწიფოს მეთაურის ღონებზე. მე მინდა, ახლა არ არის სახელმწიფოს მეთაური, დაბეჯითებით ვთხოვო ნას, რომ გაერკვეს ზუსტად შექმნილ ვითარებაში, რომ ნერვ მიღებული იქნეს შესაბამისი ზომები, ან პარლამენტის ღონებზე, ან მისივე ღონებზე.

თავმჯდომარე. ჯუშინ კოლეგიაზე შეთანხმდნენ, რომ სამშაბათის სხდომაზე განიხილება ეს პრობლემები და მანამდე, მოდით, შემოვილოთ ასეთი წესი . . . ბატონ მალხაზს მე ვთხოვდი, როგორც იზა ორჯონიკიძეს მე ვთხოვე, თქვენ ამ საკითხს, როგორც ინიციატორმა, იღის წარმომადგენელმა, მიყვეთ ბოლომდე და მისი მომზადების პროცესსაც აღევნეთ თვალი. როცა მოვა ეს საკითხი აქ, ვინ უნდა მოვიწვიოთ, როგორ უნდა განვიხილოთ, საქმესთან რომ . . .

მე ვთხოვთ, ეს დავალება პარლამენტის მიიღოს. მე-5, მე-4, მე-6.

ნ. ნათაძე. მე უკვე მესამედ ვაყენებ პარლამენტის წინაშე და ამჯერად მთელი კატეგორიულობით, რომ ჩვენ მივიღოთ დადგენილება, რომლის თანახმადაც რუსეთის ჯარის ყოფნა საქართველოში არის მოკლებული ყოველგვარ სამქართლებრივ საფუძველს, რის შედეგადაც უნდა დადგინდეს, რომ ეს ჯარი უნდა გავიღეს საქართველოდან ტექნიკურად

შესაძლებელ უმოკლეს ვადაში. განვიმარტავ, პრაქტიკულად ეს დადგენი-
ლება გვჭირდება იმისთვის, რომ გვექონდეს მყარი პოზიცია, მომგებიანი
პოზიცია იმ ძალიან რთულ მოლაპარაკებაში, რომელიც ღღეს გვაქვს რუსე-
თის მხარესთან. რათა მიღწეულ იქნას რუსეთის ჯარის აქედან გაყვანა
ცივილიზებულ ფორმებში, ყოველგვარი ექსცესების გარეშე. ეს ჩვენთ-
ვის აუცილებელია. მე მკონი, ამ დადგენილებების მიღებით პარლამენტი
კენჭს უყრის არა მხოლოდ ღონისძიებას, რომელიც უნდა განახორციელოს,
არამედ თავის თავს, თავის უფლებამოსილებას და თავის პირნათლად ყოფ-
ნას ჩვენი ქვეყნის წინაშე. მინდა დავძინო, რაც უფრო მტკიცე და პრი-
ნციპული იქნება ჩვენი პოზიცია ამ დარბაზში, მათ უფრო დაიზოგება
ჩვენი სისხლიც და ჩვენი დღვლათიც ამ დარბაზის გარეთ. გმადლობთ.

თავმჯდომარე, ღღეს, მე არ ვიცო, ღღის წესრიგს მოვუვლით
თუ არა და . . .

თ. ბასილია, ბატონო ვახტანგ, მე იმ საკიხს დავუბრუნდები,
რომელიც ბატონ მალხაზ კვანჭილაშვილმა დააყენა. ეს საკითხი, რაც
შეეხება ფულად-საკრედიტო პოლიტიკას, ჩვენ უნდა განგვეხილა ორიოდე
კვირის წინ. მაგრამ, მაშინ, სამწუხაროდ, ჩემთვის გაურკვეველი მიზე-
ზების გამო, ამ საკითხის განხილვა არ მოხდა ისე საფუძვლიანად, როგორც
უნდა მომხდარიყო. აქ ჩვენ მოწვეული გვყავდა ეროვნული ბანკის პრეზი-
დენტი, ვიცე-პრეზიდენტი, სხვადასხვა სტრუქტურების ხელმძღვანელები,
მაგრამ მოხდა ისე, რომ ჩვენ მოვისმინეთ მხოლოდ დემურ დვალისშვილის
დაახლოებით 10 წუთიანი ინფორმაცია და საქმე ამით დამთავრდა, განხი-
ლვამდე საქმე არც მისულა. ამიტომ თუ ამ საკითხს დავუბრუნდებით და
ალბათ, უნდა დავუბრუნდეთ იმიტომ, რომ მდგომარეობა არის ძალიან სერი-
ოზული, მე არ ვიცო, ვინ როგორ. . . ვის რა შეეხება აქვს კონკრეტულად,
დაღის თუ არა საზოგადოებაში, ბაზარში, მაღაზიებში, მაგრამ ის დაღის,
დამერწმუნეთ, რომ საკუთარ თავზე ცღის ძალიან მწარე შედეგებს. ამიტომ
ეს საკითხი არის ძალიან სერიოზული. რაც შეიძლება მალე უნდა შევუდ-
გეთ ამ საკითხის განხილვას. მე ვთვლი, რომ სამშაბათი, შემდეგი სამ-
შაბათი არის ძალიან გვიანი. იქნებ, ისე როგორც ჩვენ გვექონდა ეს სა-
კითხი დავგმილი, რავატაროთ ხუთშაბათს ეს სხდომა. პირველი საკითხი.
მაგრამ არა ისე მიფურეჩებული, როგორც მაშინ საღამოს 8 საათზე რომ
დავიწყეთ განხილვა ან 15 წუთში დავამთავრეთ, არამედ ღღის პირველ
ნახევარში ხუთშაბათს პირველივე საკითხი იყოს ეს. მოვიწვიოთ მთავრო-
ბა სრული შემადგენლობით, ეროვნული ბანკის გამგეობა სრული შემადგენ-
ლობით, და მოვისმინოთ სრული შეჯერებული ინფორმაცია ფულად-საკრედიტო
პოლიტიკასთან დაკავშირებით. აქ მე თქვენ გარწმუნებთ, საფინანსო-სა-
ბიუჯეტო კომისია გააკვირებს. . . თავის მოსაზრებებს წარმოადგენს. ეს
მოსაზრებები. . . გაგახსენებთ, რომ 26 მარტის დახურულ სხდომაზე, რე-

დესაც კუპონების საკითხები იხილებოდა, ჩვენ დავაყენეთ ბევრი საკითხი. ბევრი საკითხი მთავრობის მიერ და ეროვნული ბანკის მიერ გაზიარებული. ის პოზიციები რომ გაზიარებული ყოფილიყო და გაკეთებულიყო ისე როგორც საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიამ შესთავაზა, მე ვფიქრობ რომ ბევრი ეს საკითხი იქნებოდა თავიდან აცალგებული. ამასთან აუცილებლად მიმაჩნია, რომ სხდომა . . . არავითარი დახურული სხდომა. დახურული სხდომები, ჩვენ დავრწმუნდით, რომ არავითარ შედეგს არ იძლევა, ბატონო ვახტანგ, ამიტომ ჯობია, რომ სხდომა იყოს ღია. ყველამ იცოდეს, ვინ ვინ არის. ვინ რას ფიქრობს ამ საკითხებთან დაკავშირებით. ვინ რაზე არის პასუხისმგებელი. . . ბოლოს და ბოლოს დადგა დრო, რომ ყველამ აგოს პასუხი თავის ქმედებებზე. გმალობთ.

თავმჯდომარე. მე გავაგრძელებ წელანდელ წინადადებას.

ბატონო თეიმურაზ, ბატონო თეიმურ, ჩვენ გვჭირს ერთი საოცარი სენი ფსიქოლოგიურად, საკითხს დასვამს კაცი და მერე აღარ გისმენენ. საინტერესო წინადადებას დასვამენ და მერე აღარ გისმენენ ეს ყველა ჩვენგანის სენია. მე გთხოვთ, ბატონო თეიმურ, თქვენ, ბატონო მალხაზ. . . დღის წესრიგში, რომ შევიტანთ საკითხს, თქვენ იქნებით დასახელებული თანაავტორებად და ორგანიზატორებად. მე გთხოვთ, მანამდე დღეს და ხვალ თქვენ თვითონ დაუკავშირდეთ. . . მე კი დაუკავშირდები, მაგრამ უნდა დაუკავშირდეთ. იმიტომ, რომ . . . მე მივინდა, რომ ყველა დეპუტატი, კომისიის თავმჯდომარემ თავისი სტატუსის გრძნობას თვითონ სცეს პატივი და ავამაღლოთ. . . იცოდეს მთავრობამ, ყველამ, რომ დეპუტატი პარლამენტზე გამოდის და ის არის ამ საკითხის ინიციატორი და ორგანიზატორი და უნდა იგრძნოს, რომ თქვენ დიდი უფლებები გაქვთ. მე-4.

ე. ბასილია. ბატონო ვახტანგ, დაკავშირება, რა თქმა უნდა, პრობლემა არ არის, მაგრამ მე თქვენ გარწმუნებთ, რომ არიან ცალკეული ხელმძღვანელები, რომლებიც კაბინეტში იმყოფებიან, მაგრამ ამ დროს ყურმილს არ იღებენ, ხოლო მდივნები აცხადებენ, რომ ისინი არ არიან კაბინეტებში. გარწმუნებთ, მე რამდენიმე დღის წინ აქ დავაყენე საკითხი მაღალი სიხშირის ტელეფონის თაობაზე, მე სხვა მოსაზრება კი არ მქონდა, მქონდა ზუსტად ის მოსაზრება, რომ ეს პირები იღებენ მხოლოდ და მხოლოდ მაღალი სიხშირის ტელეფონს. სხვა ტელეფონებს არ იღებენ და მდივნებსაც აფრთხილებენ, რომ ვინც არ უნდა დარეკოს, ისინი თითქოს სამსახურში არ არიან. არიან თითქოს პარლამენტში, არიან თითქოს მთავრობაში და ამ დროს ისინი სხედან მოსასვენებელ ოთახებში. მითუმეტეს, ვისაც აქვს ეს მაღალი სიხშირის ტელეფონი, ის უნდა დაუკავშირდეს და მოიწვიოს კიდეც. რაც შეეხება საკითხის მომზადებას, ამ საკითხს მომზადება არ სჭირდება, ბატონო ვახტანგ, ვისაც უხდება საზოგადოებაში სიარული, იგივე ბაზარში და მაღაზიაში, ამ დარბაზში მსხდომებს საკუთარ

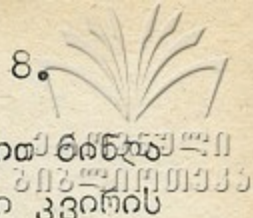
თავზე აქვთ გამოცდილი ეს ყველაფერი. . . . აი ეს პოლიტიკის შედეგად
ფულად-საკრედიტო სისტემასთან დაკავშირებით. ასე, რომ აპარატს
ვთხოვთ, რომ დაუკავშირდეს, მოიწვიოს ხუთშაბათისთვის მინისტრთა
კაბინეტი სრული შემადგენლობით, ეროვნული ბანკის გამგეობაც სრული
შემადგენლობით ამ საკითხთან დაკავშირებით.

დავით აღმაშენებელი. მე მგონი, უკეთესი წინადადება შემოგთავაზებთ და
რახან ასე ვნებავთ ასე იყოს. მე-5.

ო. მრჯანიანი. ბატონებო, მე სრულიად ვუფრთხვები თემურ ბასილიას
წინადადებას. ხუთშაბათისთვის და არა უგვიანეს მოწვეულ იქნას მინისტრთა
კაბინეტი და ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობა იმიტომ, რომ ფულად
მიმოქცევასთან არის დაკავშირებული სწორედ ის სოციალური პრობლემები
რომელზეც მე წელან მოგახსენებთ. გარდა ამისა, აუცილებლად უნდა
იყოს მთავრობის თავმჯდომარე, რომ ხელფასები უნდა მოემიჯნოს მოსახლეობას.
არ შეიძლება ასე ცხოვრება, როგორც ეს ხალხი ცხოვრობს, ამიტომ
არანაირი მომზადება არ უნდა, ამაშიც ვეთანხმები. ჩვენ შეგვიძლია
ვილაპარაკოთ საგნობრივად, მაგალითების დასახელებით. ბავშვებიანი
ოჯახები, რომელთაც საკვები არა აქვთ. ინგრევა იმ დეპუტატების ტილე-
ფონები, რომელთაც ელემენტალურად კავშირი აქვთ მოსახლეობასთან. რო-
გორც დასვა საკითხი თემურ ბასილიამ, ისე გავაკეთოთ და ზაზა სიხარუ-
ლიძესთან ნუ გამაგზავნიან მე. ამ კომისიასაც მივხედოთ, რომ საქმე
უნდა გავკეთდეს. სოციალური უზრუნველყოფა რომ ჰქვია. . . მე კრიტიკას.
უნდა გავკეთდეს ისე, როგორც მოსახლეობას უნდა.

თავმჯდომარე. ბატონებო, აუცილებელია მე განმარტება გავაკეთო.
მე თქვენ პატივისცემით მოგმართებ. ბატონმა მალხაზმა პატივისცემით
მიიღო და დამეთანხმა. იყავით აქტიური. რას ჰქვია გაგაგზავნიან ?
გთხოვთ პარლამენტმა, რომ რახან ეს მწვავე საკითხი დასვით თქვენთან
ერთად, კომისიასთან ერთად. . . არ ვნებავთ, კი ბატონო, მაგრამ . . .
ჩვენ . . . თხოვნა მაქვს დავუბრუნოთ დღის წესრიგს. ჩვენ ავცდით
მთავარს. დღის წესრიგში რა საკითხი ამოვაკლოთ და რა დავუმატოთ. მე-6.

ნ. კენჭუაშვილი. ბატონო სპიკერო, პატივცემილ პარლამენტის
წევრებო, ამ დარბაზში ძალიან ხშირად გაისმის ხოლმე მოსახლეობის
სოციალურ მდგომარეობაზე, მაგრამ არც ერთი ნათვანი, რომელიც ამ სა-
კითხებს სვამს, არასოდეს არ შემოსულა სოციალური დაცვის კომისიაში
და არ უკითხავს, როგორი მუშაობა მიმდინარეობს ამ მიმართულებით. რაკი
დღეს ასე დასვა საკითხი ქალბატონმა იზა ორჯონიკიძემ და რაკი ასე
განაცხადა, რომ ზაზასთან არ უნდა გააგზავნონ ქალბატონი იზა, მაშინ
მე თქვენ გეტყვით, რომ სოციალურ საკითხთა კომისიამ შეგნებულად არ
დასვა ეს საკითხი ექსპრომიტად პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე და მხო-
ლოდ ფაქტების კონსტატაცია, მხოლოდ გულისამარჯულებელი სიტყვები, რომ
მოსახლეობა დღეს არის სავალალო მდგომარეობაში, ფონს ვერ გაგვიყვანს

და ვერანაირ შედეგამდე ვერ მიგვიყვანს. ამასთან დამატებით მინდა
 გითხრათ, რომ სოციალურ საკითხთა კომისიამ ჯერ კიდევ სამი კვირის
 უკან მოამზადა ვ ალტერნატიული პროექტი მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გადართმევად ღონისძიებათა შესახებ და სხვათა შორის, მე ვიყავი სოციალურ საკითხთა კომისიის წევრი, რომელმაც განაცხადა, რომ ეს დადგენილება არ უნდა მიიღოს პარლამენტმა, არამედ ეს არის მთავრობის გამგებობის ნიკუთვინიერი საკითხი. ჩვენი სამივე პროექტი შევთანხმებთ ფინანსთა სამინისტროსთან, ეკონომიკის სამინისტროსთან, სოციალურ უზრუნველყოფის, დასაქმების სამინისტროსთან. ეს პროექტები გადავიცი პარლამენტის სპიკერის მოადგილეს ქალბატონ რუსუდან ბერიძეს და მე მას ვუთხარი, რომ ეს პროექტები, რომელიც არის შავი სამუშაო შესრულებული. სოციალურ საკითხთა კომისია დივიდენტებს არ აგროვებს ამით, რომ მოსახლეობას უთხრას, რომ ჩვენ შავი სამუშაო შევასრულეთ. მე გთხოვთ, ბატონო ელუარდ შევარდნაძეს, თუ საჭიროდ ჩათვლით, მიაწოდოთ ეს პროექტები, რადგან დაყოვნება ამ დადგენილების მიღებისა ფაქტიურად ჩვენ მიგვიყვანს სოციალურ აფეთქებამდე. გარდა ამისა, ბატონო სპიკერო, თქვენ შეგებლეთ გეპასუხებათ, რომ კოლეგიის სხდომაზე ზაზა სიხარულიძემ ითხოვა IO წითელი განცხადების უფლება და რამდენადაც მე ვიცი, კომისიაში იყო საუბარი, რომ თქვენ მას უთხარი, რომ სიტყვა ითხოვდა სხდომაზე და იქ მოგვეცემათ. ზაზა სიხარულიძე სწორედ ამ საკითხებზე აპირებდა გამოსვლას, მაგრამ აპირებ, ვიმეორებ, არა ექსპრომტად, არამედ დადგენილების პროექტით უკვე შეთანხმებულს და შემოსულიყო შემოთავაზებით. რა გზას დავადგეთ და კონკრეტული ამოცანები, როგორ გადავწყვიტოთ. ასე და არა სხვაგვარად საკითხის დაყოვნებით. მე ბოდიშს ვიხდით, ავღელდი იმიტომ, რომ აქ ლაპარაკია არა მხოლოდ ზაზა სიხარულიძეზე, როდესაც სოციალურ საკითხთა კომისიაზე ლაპარაკობენ, არამედ კომისიის II წევრზე, კომისიის ნ ექსპერტზე და კიდევ იმ ადამიანებზე რომლებიც სრულად უანგაროდ მუშაობენ სოციალურ საკითხთა კომისიაში დღე და ღამე და მე კიდევ ერთხელ მინდა . . . მე ბოდიშს მოვუხდით ყველა დეპუტატს, ბოდიშს მოვუხდით სზოგალოებას, რომელიც ახლა ჩვენ გვისმინს მაგრამ თუ ვინმე იტყვის, რომ სოციალურ საკითხთა კომისიის წევრებზე უფრო გვიან ვინმე გადის პარლამენტის შენობიდან, თუ ვინმე იტყვის, რომ სოციალურ საკითხთა კომისიაზე უფრო ნები მოქალაქე მას მიუღია, ან სხვა რამ, ასეთ შემთხვევაში მე არაფერს ვიტყვი და როცა სოციალურ საკითხთა კომისიაზე საუბრობენ, მე ყველას ვთხოვ დიდი პატივისცემით, დიდი სიყვარულით, რომ იქნებ ჩვენგანაც პატარა ინფორმაცია მიიღონ ხოლმე იმისთვის, რომ გაცილებით უფრო უკეთეს შედეგს მივაღწევთ ასე, ვიდრე კონფრონტაციით. ვმადლობთ.

თავმჯდომარე. ბატონებო, ჩვენ უკვე პარლამენტს აღარ ვგვივართ უკვე. დღის წესრიგი დავამტკიცოთ? ქალბატონი იზა მე-3 გამოდის უკვე.

ი.ორჯონიკიძე. მე მინდა მოსახლეობასაც ვუთხრა და პარ-

ლამენტსაც, რომ მე ზაზა სიხარულიძესთან ვაგზავნა არ მიხსენებდნენ. არ შეიძლება ასე ოჯახური ინტერესებით ცხოვრება. არ შეიძლება, ეს კომისია რასაც აკეთებს, უნდა იცოდეს პარლამენტმა და ყველაზე ძალიან უნდა იგრძნოს მოსახლეობამ. ოთახიდან ოთახში პროექტების გატანა არ ნიშნავს მიუშობას. მეორე, თუ ვინმე შესულა სოციალურ კომისიაში. . . უამრავი წერილი, რომელიც ჩემს სახელზე მოდის და მე პირადად გადამიცია მათთვის და მე მაინტერესებს, როგორ უბასუხებს მათ ამ წერილებს და რა პასუხი გასცეს და როგორ დააკნაყოფილეს. არ შეიძლება ამ საკითხების გადაღება.

თავმჯდომარე. დღის წესრიგთან დაკავშირებით. მე-2.

გ.ხაბაძე. უკვე მ თვია თუ მ თვია, ანგარიში ამერია,

მინდა მხარი დავუჭირო ბატონ ვახტანგს, თქვენ თვითონ ბრძანებდით, რომ მომწიფება სჭირდება საკითხს. წინა სამშაბათს მომწიფებული არ იყო, ჯერ კიდევ მწიფდებოდა და გვპირდებოდით, რომ ამ სამშაბათისთვის უნდა მომწიფებულიყო. ერთხელ ირინა სარიშვილი ამ დარბაზში თქვა, ვაშლი მაშინ უნდა მოწყვიტო და შეჭამო, როცა მწიფეაო და დამწიფდა, ბატონო. თუ დამპლის ჭამა გინდათ, არ ვიცი და არ მესმის თქვენი. თვით ეღებეც ამას თვლის და წინა სამშაბათს ითხოვდა საკითხი დღის წესრიგში დამდგარიყო. ბოლოსდაბოლოს დავაყენოთ კენჭისყრაზე საქართველოში რუსის ჯარის ყოფნის საკითხი, თუ არა და გამოვიდეთ და ვთქვათ რა ხდება, რატომ იჭიმება ეს საკითხი მ თვის განმავლობაში. იქეთ სამშაბათი, მოვიდა სამშაბათი, დღის წესრიგში არ არის. მეჩვენებდით, მე ვამათი, ყველა სესიაზე აღვკომა, საკითხის დაყენება. ჩემს გარდა კიდევ არიან აქ მეგობრები, რომელნიც ამავდ აზრის არიან, მაგრამ უბრალოდ. . . შეუვალი კედელია უკვე, ბატონო ვახტანგ, თქვენი ეს ქცევა, რომ . . . წინა ხუთშაბათს რომ მოვილაპარაკეთ სამშაბათს იქნება. მოვიდა სამშაბათიც. ერთი ლეპუტატივით შიმშილობას ხომ არ გამოვაცხადებთ დარბაზში. დავაყენოთ ეს საკითხი ბოლოსდაბოლოს.

თავმჯდომარე. აქ ტექსტი მაქვს, გადავანრავლებინოთ და დღის

მეორე ნახევარში ვუყაროთ კენჭი. . . . გვეგონებათ მე ვიყო ამის წინააღმდეგი. მე-3, მე-7, . . . არ მივიღოთ დღის წესრიგი? არ ვიმუშაოთ დღეს? რა ამოვაკლოთ ან რა დავუმატოთ და მეჩვენებთ სიტყვას.

ი.ხაბინაძე. დღის წესრიგთან დაკავშირებით, ბატონო ვახტანგ.

ბატონი თემურ ბასილია არ გამოსულა აქ, როგორც ცალკე ლეპუტატი. ის გამოვიდა, როგორც საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე. საკითხი შეტანილი იყოს დღის წესრიგში შეიძლება სხომის. კოლეგა აღარ გამართება ზეგამდე, ამიტომ გადაწყვეტილება უნდა იყოს დღეს. მე გამიოცა მიღვომამ, რომ თურმე კომისიის თავმჯდომარე უნდა დაჯდეს ტელეფონთან და უნდა დაპატიჟოს აქ მინისტრთა კაბინეტის წევრები ამისათვის.

თავმჯდომარე, არ მითქვამს ასე . . .

ი.ხაინძრავა, . . . აპარატი როგორმე მოაკვარებს ^{მეც} ^{საქმეს,} ^{მეც} ^{საქმეს,}

როგორც აქამდე აკვარებდა, მაგრამ ამ საკითხის შეტანა აუცილებელია ზეგინდელი სხდომის დღის წესრიგში. მე გაგახსენებთ, რომ ამ ერთი თვის წინ ფრაქცია " რესპუბლიკელებმა " დააყენეს საკითხი მინისტრთა კაბინეტის რეორგანიზაციის შესახებ, მაგრამ საქმე ასე თუ გაგრძელდა, მე დარწმუნებული ვარ, ამ პარლამენტში დადგება მინისტრთა კაბინეტის ნდობის საკითხი საერთოდ. ეს იქნება უფრო მწვავე და უფრო მტკივნეული, ვინაიდან მოსახლეობას ატანა აღარ შეუძლია იმ მდგომარეობისა, რომელიც არსებობს. პარლამენტთან ერთად უფრო მეტად ალბათ, ამას . . . ეს პასუხისმგებლობა უნდა აიღოს მინისტრთა კაბინეტმა, ამიტომ მე გთხოვთ დაისვას კენჭისყრაზე ზეგინდელი სხდომის დღის წესრიგში ერთ-ერთ პირველ საკითხად და არა ბოლო საკითხად, აი იმ წინადადების, იმ საკითხის, რის შესახებაც აქ ილაპარაკა ბატონ თემურ ბასილიამ.

თავმჯდომარე, მე მგონი, არავითარი კენჭისყრა არ უნდა ამას შევიტანოთ. მე რავიწერე და გითხარი, არ არის ეს ისეთი საკითხი, რომლის წინააღმდეგი იყოს ვინმე. ბატონო ივლიანე, ნუ მომწერთ ისეთ რაღაცას, რაც მე არ მითქვამს. მე გთხოვთ, ბატონ თემურ ბასილიას, რომელსაც იცით თქვენ როგორ პატივს ვცემ, ბატონ მალხაზ კვანცილაშვილს, მოდით, შემოვიღოთ ასე-მეთქი, როცა აქტუალურ მწვავე საკითხზე სვამს დეპუტატი, წინადადებას, მიყვეს ბოლომდე იმ საკითხს, იყოს მისი კონტროლიც. ტელეფონი რა პრობლემაა. მე დავურევავ და თვითონ დაელაპარაკოს. იცოდეს, რომ მას ელაპარაკება დეპუტატი. ამ ნიშნით გითხარი, თორემ. . . და თქვენს სტატუსს თქვენ თვითონ მივცემ-მეთქი უფრო მეტი ფასი და ღირსება-მეთქი და. . . არ ვნებავთ, კი ბატონო, რა პრობლემაა მთავრობის გაფრთხილება, ამიტომ კიდევ ერთხელ ვიფიქროთ, დეპუტატების მათრგანიზებელი მუშაობა რომ იყოს, მარტო პარლამენტის სხდომაზე განოსვლით რომ არ შემოიფარგლოს. მე-7.

ჯ.ჩარკვიანი, თუ გიჭირს კაცს, უნდა თქვა გაჭირვების გამო რუსეთის ტელევიზიამ რუბრიკით "Современно секретно" გადმოსცა

ფილმი "Мастер иностранных дел". ფილმის უძღვებიან ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრის ყოფილი მოადგილე კორნიენკო და ცნობილი ბარაკის უკვე ცნობილი შვილი ბარაკივი. ისინი ორივენი ერთად წარმოადგენენ ბატონ ელუარდ შავარდნაძეს, როგორც საბჭოთა ქვეყნისა და საერთაშორისო კონუნისტური სამყაროს დამანგრეველს ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ მის წინააღმდეგ ~~ამხედრონ იმპერიით კონტრადაზინდული აღამიანები.~~ ფილმში ნათლად არის გამოკვეთილი იმპერიის აშკარა ომი დემოკრატიისა და დემოკრატების წინააღმდეგ. ფილმი კომუნისტურ-ფაშისტური მიმართულებისაა და სრულიად გამყლავნებულია ერობა შევარდნაძის მოწინააღმდეგეებისა და საქართველოში მყოფი ორჯული აღამიანებისა, რომლებიც ვერ თმბენ მრგვალი მაგილის პარანოიკთა ჰალუცინალურ სამყაროს. მე მოვალე

ვარ, გავაფრთხილო პარლამენტი, რომ საკმედე უფრო სერიოზულია, ვიდრე რვენი გვგონია. შეიკრა ახალი ძალა. ეს ძალა საშიშია. მარტინი ამ წევრიდ ღროში ვერაფერს ააშენებუნენ, მაგრამ შედეგებიან დაანჯრიონ ძალიან ბევრი. ვთხოვ პარლამენტს, გამოიჩინოს მეტი სიფრთხილე. გმადლობთ.

თავმჯდომარე. კორექტურობისათვის მე მთხოვენ პასუხს და სამართლიანად. მე ერთი თხოვნა მექნება, რომ რვენთან პარლამენტში, მე მგონი, თქვენ არ გულისხმობდით. . . რვენი პარლამენტში, "მრავალი მაგიდა ", " ბრტყელი მაგიდა " და ა.შ. ასეთი გამოთქმები არ არის. რვენთან არის პარლამენტის წევრების ურთიერთპატივისცემა, რომელი პარტიდანაც უნდა იყოს მოსული. მე-2, მე-6, მე-5. არ დავამტკიცოთ დღის წესრიგი ?

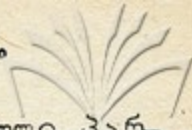
გ.ნიკოლაიშვილი. რა თქმა უნდა, დღის წესრიგი უნდა დავამტკიცოთ. ახლა დავამთავროთ ამაზე. მე მინდა ვთქვა, რომ რვენი "ილია ჭავჭავაძის " საზოგადოების დარბაზში პირდაპირ დავგავალა, რომ დღეს სივის დღის წესრიგში შეგვეტანა კუპონების საკითხი. ნესმის, რომ დღეს ეს არ ხერხდება. ზეგისთვის რვენი გვექნება საკმაოდ. . . მოსაზრებები მანეთის ბრუნვიდან ამოღების თაობაზე. ეს იქნება განცხადების სახით თუ სხვა სახით, მაგრამ რვენი ამას დავაყენებთ. დღეს, მე მგონი გაღვეწვიტით, რომ ჯარის გაყვანის საკითხი დღის მეორე ნახევარში იყთუ ეს ითვლება, რომ მიღებულია და კენჭისყრა არ სჭირდება, რვენი ვიმბრობით, და ვთხოვთ, რომ. . .

თავმჯდომარე. იქნებ ამ შევსებით ნივილოთ და. . . თითო წუთის მეტს ვერ მოგცემთ. მე-6. მე-4, მე-5. დღის წესრიგთან დაკავშირებით.

ი.წერეთელი. ყველა გვეყნის ისტორიაში არსებობს გარკვეული თარიღები, როდესაც რა მღკომარეობაც უნდა იყოს, აქვს განსაკუთრებული მნიშვნელობა. ხვალ არის ასეთი თარიღი საქართველოს თავისუფლების და დამოუკიდებლობის დღე და რა თქმა უნდა, უპრიანი იქნებოდა, საქართველოს პარლამენტი პირველმა პარლამენტმა ისტორიული ძვალსაზრისით ერთხელ და სანუღამოდ გაარკვიოს თავისი დამოუკიდებლობა საქართველოს ტერიტორიაზე დისლოცირებულ ჯარებთან და მიიღოს შესაბამისი დადგენილება ამ საკითხის თაობაზე. რემი თხოვნაა, რომ ვიდრე დასაფლავებაზე წავილოდეთ დიდი მამულიშვილის პატივის მისაგებად, ეს არ არის ისეთი საკითხი, რომელზეც შეიძლება დიდი კანთი გაიმართოს და დადგენილების მიღება მაინც მოვახწროთ. დანარჩენ საკითხებზე ვიმსჯელოთ შემდეგ, როცა დავბრუნდებით დაკრძალვიდან.

თავმჯდომარე. მე-4, მე-5.

გ.კობახიძე. რემი გამოსვლა ეხება დღის წესრიგში მე-5

საკითხად შეტანილ საკითხს. საქმე ეხება ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის საპარლამენტო ფრაქციის მოხსენებას "სახელმწიფოებრივ მდგომარეობის წინაშე მუდმივი პოლიტიკური პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები". ამ მოხსენებას ჩვენ უაღრესად დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ და გუშინდელ კოლეგიაზე ვთქვით და ჭავჭავაძე, რომ მისი წაკითხვა მოითხოვს დარბაზში ბატონების ელუარდ შევარდნაძის, თენგიზ სიგუას და რომან ვოცირიძის ყოფნას. ალბათ, გაიტყნებებთ ეს მოხსენება მინისტრთა კაბინეტის პრეზიდენტის სხვა წევრებსაც განსაკუთრებით ფინანსთა მინისტრს მოვიხსენიებდი მე. მნიშვნელოვანი აღვადგინე ამ მოხსენებაში დათმობილი აქვს საკრედიტო-საფინანსო პოლიტიკას და ბუნებრივია, მხარს დავუჭერთ ჩვენ ბატონ თემურ ბასილიას მიერ დასმულ საკითხსაც და გარდა ამისა, თხოვნა მექნება თქვენთან, ბატონო ვახტანგ და აპარატის ხელმძღვანელთან, რომ დაუკავშირდნენ ჩემს მიერ ჩამოთვლილ პიროვნებებს როცა მათ საშუალება ექნებათ, მაშინ გავიღეს ეს საკითხი. სადღაც ნახევარი საათით მათმა უნდა მოიცალონ ჩვენთვის. გთხოვთ, რომ უნომრო იყოს ეს საკითხი, როცა ეს პიროვნებები დაესწრებიან, მაშინ გავიღეს დღის წესრიგში.

თავმჯდომარე. აქ ამისი ლაპარაკი არ იყო აუცილებელი, ეს თავისთავად მოხერხდება. არ არის ეს პრობლემა.

კ. კობახიძე. დღის წესრიგის საკითხია ეს, ბატონო ვახტანგ, შედარებისთვის რომ წარმოიღვინოთ, ამ საკითხს გაცხადებით დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ, ვიდრე ნ მისის სხლმაზე გამოტანილ საკითხს, რომელიც ეხებოდა თავდაცვის სამინისტროში საორგანიზაციო საკითხების მოგვარებას. აქედან გამომდინარე, მიმაჩნია აუცილებლად, რომ ეს მოგვარდეს თუ ისინი მხოლოდ ხუთშაბათს მოვლენ, მაშინ პირველივე საკითხად გავიღეს. აქ საუბარი იყო. . . ბატონ ნოდარ ნათაძის მიერ იყო დასმული საკითხი ჯართან დაკავშირებით. ყური მოჭრა ბატონი ვაჩხავთასის ერთმა ფრაზამ, რომ "თვით ეროვნულ-დემოკრატიული". მე ბატონი ვაჩხავთასის ხსენებას ვერც ერთ შემთხვევაში, როდესაც ეროვნულ-დემოკრატიული ამ საკითხის დასმას და გადაწყვეტას მხარს არ უჭერდეს. ეს ერთი და მეორეც, ეროვნულ-დემოკრატიულს არ ახასიათებთ ლაპარაკი ლაპარაკის გულისთვის და ბატონო გიორგი, მე არასდროს არ მიმიცია თავისთვის უფლება, რომ ეს მეთქვათ თქვენთვის, მაგრამ ნ თვის განმავლობაში საკითხის ყოველდღიურად განმეორება სწორედ ასეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს. მას შემდეგ, რაც თქვენ შეგვხვდით, ვაძლევ თავს ამის თქმის უფლებას.

თავმჯდომარე. ახლა მე ვაძლევთ შენიშვნას და მალევე გთხოვთ ყველას. სირცხვილია, ბოლოსდაბოლოს, დღის წესრიგში შეტანილია ეს საკითხი, დავამტკიცოთ და დავიწყოთ მუშაობა. შესულია ის საკითხი. დავამტკიცოთ დღის წესრიგი. ბატონ ნოდარ ნათაძის მიერ შემოტანილი დღის წესრიგის პროექტის ჩართვით. . . წინააღმდეგი ვინ არის. არავინ. დღის

წესრიგი დამტკიცებულია.

(პირველი იყო ეს საკითხი - ისმის ხმა)

თავმჯდომარე. რა დავამტკიცოთ. . . . (ხმაური)

მაშინ ჩვენ. . . ტექსტი მივეცი გასამრავლებლად. მეორე, ჩვენ რომ ამით დავიწყოთ ახლა სხვობა. . . არ გვინდა წესიერად ვიმუშაოთ? ბატონებო, მოდიეთ ასე გავაკეთოთ, მესამე საკითხაო შევიტანოთ.

ნ. ნათაძე. მოგახსენებთ. ტექსტი : " საქართველოს პარლამენტის დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკიდან რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალების ტექნიკურად შესაძლებელ უმოკლეს ვადაში გაყვანის შესახებ. იქედან გამომდინარე, რომ საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში რუსეთის შეიარაღებული ძალების შესვლა 1921 წელს იყო შეიარაღებული აგრესია სუვერენულ ქვეყნის მიმართ, რასაც შედეგად მოჰყვა საქართველოს სრული ოკუპაცია და ფაქტობრივ ანექსია, ხოლო შემდეგში საქართველოს ძალადობით ჩართვა საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში და რომ არც საბჭოთა კავშირის შეიარაღებული ძალების, არც შემდეგში რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალების ყოფნას საქართველოს რესპუბლიკის ყოფნას საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არა აქვს სხვა საფუძველი, გარდა აგრესიის შედეგად წარმოქმნილი ზემოხსენებული მდგომარეობის მექანიკური გაგრძელებისა. საქართველოს პარლამენტი ადგენს :

- 1) რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალები გაყვანილ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის მიელი ტერიტორიიდან ტექნიკურად შესაძლებელ უმოკლეს ვადაში.
- 2) რუსეთის შეიარაღებული ძალების ხელთ არსებული შეიარაღება და საჭურველი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილების თანახმად ნაციონალიზებული საქართველოს რესპუბლიკის მიერ, გადაეცეს ჩაბარება-მიღების აქტით საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს. მიემართოს გაეროს ოხოვნით, რათა საქართველოში მოვლინებული იქნას ექსპერტები საქართველოს რესპუბლიკისათვის გადმოსაცემი იარაღისა და საჭურველის შესამოწმებლად საერთაშორისო აქტებით დაუდგინო კლოდებთან მიმართების თვალსაზრისით.
- 3) დავალოს საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს შეიტანოს სათანადო წარდგინება რუსეთის ფედერაციის მთავრობაში.

კომენტარის სახით მოგახსენებთ, რომ ფორმულირება გაყვანის შესახებ ტექნიკურად შესაძლებელ უმოკლეს ვადაში, ჩვენ ვვადგენს საშუალებას, რომ ეს ტექნიკურად შესაძლებელი ვადა განვსაზღვროთ ისე, როგორც შეესაბამება ჩვენს ინტერესებს და ჩვენი და ჩვენი პარტნიორის ცივილიზებულ ურთიერთობის ინტერესებს. ეს ერთი. მეორე, ჩვენ სარატიფიკაციოდ გამოგვაქვს ვენაში დადებული საერთაშორისო კონვენცია, რომელიც არეგულირებს გაყოფილი სახელმწიფო-

დაკავშირებით, მაგრამ ეს ჩვენი ფორმულირება, რომელიც თქვენ მოიფიქრეთ და შეიძლება სხვა შემთხვევაში ნისაღები ყოფილიყო, მიმართა რომ აძლევს გასაძრომს, როგორც ერთ, ისე მეორე მხარეს რაღაც საკითხებში. ჩვენ, საქართველომ უნდა მკვეთრად ვთქვათ, რას ვაპირებთ, რას მოვითხოვთ. კი ბატონო, ტექნიკურად უმოკლესი ვალა შეიძლება რუსეთმა ჩათვალოს 5 წელი და საქართველომ ჩათვალოს 3 წელი, მაგრამ აქ ხომ ამ პრინციპზე არ არის საუბარი. მე მგონია, ჩვენ უნდა ვისაუბროთ იმაზე, რომ არის თუ არა ეს ჯარი საოკუპაციო და უნდა თუ არა, უნდა დადგეს ჩვენგან, პარლამენტისაგან ამ ჯარის გაყვანის საკითხი. ჩვენ უნდა დავაყენოთ ეს საკითხი ერთხელ და სამუდამოდ. მკაფიოდ გადავწყვიტოთ. მე ვუჭერ მხარს იმ წინადადებას, რომ ჩვენ მოვითხოვთ დაუყონებლივ გაყვანას. ის არგუმენტები, რომ მოითხოვენ, არ გაიყვანენო, ეს არის ბოღიში და სულელური არგუმენტები. ასე იყო. . . თქვენ გინდა თქვათ, რომ სულელური დაღვენილებები მიიღეს ლიტვის, ლატვიის და ესტონეთის უზენაესმა საკანონმდებლო ორგანოებმა და სწორედ იმ დაღვენილების საფუძველზე ვი აგვისტოს მთავრდება ლიტვიიდან გაყვანა აზერბაიჯანში არც ერთი რუსის ჯარისკაცი არ არის, ასევე ამ წლის ბოლომდე დამთავრდება ლიტვიიდან და ესტონეთიდან ჯარების გაყვანა. თუ თქვენ გამოსაძრომს ეძებთ, მე მინდა ეს ხმამაღლა ვთქვა, ეს გამოსაძრომი არის, მაგრამ ხალხმა უნდა იცოდეს, ბატონო ნოდარ, რომ თქვენ მოძებნეთ ამ შემთხვევაში განსხვავებული პოზიცია და შეიძლება ამ პარლამენტისადმი ნისაღები, მაგრამ მე მოვითხოვ, როგორც პარლამენტი წევრი, რომ ეს საკითხი დადგეს სახელმწიფო კენჭისყრაზე და ყველამ გამოხატოს თავისი პოზიცია ამ საკითხისადმი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, როდესაც გავა რამდენიმე თვე და ისევ მინდა ვთქვა, რომ საკითხი ჯერ არ მომწიფებულა და ა.შ. აღმოჩნდება, რომ ჩვენ ძალიან დავაგვიანეთ. პასუხისმგებლობის გრძნობა არავის არ ექნება. თუნდაც ეს მაინც გავაკეთოთ, თორემ რა გამოდის. . . 96 წლის I იანვარია ფაქტიურად, ან 95 წლის ვი დეკემბერი. ვინ გადაწყვიტა ეს საკითხი. პარლამენტი გადაწყვიტა? - არ გადაწყვიტა. მე როგორც ვიცი, თქვენ სხვა პოზიცია გქონდათ ამ საკითხზე. მიღის მოლაპარაკებაზე ერთი გენერალი, მეორე . . . მე არ ვიცი, იმ ჯარის გენერალს, რომლის მთავარსარდალაც დღეს იმ გენერალთან. მოლაპარაკებას აწარმოებს, რა თქმა უნდა, როგორც უფროსი ელაპარაკება. დამერწმუნებით არა? საბჭოთა არმიის გენერალი იყო სულ რამოდენიმე ხნის წინ . . . ვინც სამხედრო საკითხებს ხელმძღვანელობდა. არ გვინდა, კი ბატონო ნურადერს ნუ დავარქმევთ თავის სახელს, მაგრამ მე მიმართა, რომ თუნდაც ამ საკითხში ხალხს უნდა ჰქონდეს გარკვეული წარმოდგენა, ვინ რას უჭერს მხარს. 250 მილიარდი საკითხი და აი ის საკითხი ამ საკითხთან დაკავშირებით. . . ე.ი. თურნე შიმშილობა ელოდება და ა.შ. სწორედ

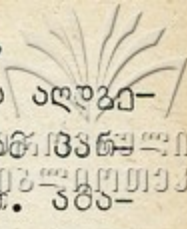
აქედკენ მიღის სიტუაცია. რაში გვაძლევს ის რუსეთი 250 მილიარდს. მე მიწა გავიგო. იქნებ იმაში გვაძლევს, რომ ვ წლის მანძილზე აქ იყოს ჯარი. იქნებ. . . აბა რატომ გვაძლევს. კაი ბიჭები ვართ ? თუ არ გვაძლევს, მით უნეტეს. მაშინ მოვითხოვთ დაუყოვნებლივ გაყვანა ჯარის. ჩვენ მოვითხოვთ და შემდეგ მოლაპარაკებამ . . . ბატონო ნოდარ, როცა მოლაპარაკება ნახდება, დავითონ პარლამენტმა ჩამოვაყალიბოთ ჯგუფი, რომელიც რუსის ჯარებთან დაკავშირებით აწარმოებს მოლაპარაკებას რუსეთის მხარესთან და უკვე განისაზღვროს ის ტექნიკურად უმოკლესი ვადა. იქნებ I წელი იყოს ეს ვადა, მე არ ვამბობ, რომ ხვალ გავა ჯარი. ხატქმა უნდა, ამას მოლაპარაკება დასჭირდება ტექნიკურ პირობებთან დაკავშირებით, მაგრამ ხომ ნათელია, რომ ბატონი შვედარდნაძის შეხვედრაც ელცინთან და ინიტომ დათანხმდა ელცინი ამ შეხვედრაზე, რომ მოელის ელცინს შეხვედრა შვიდღულის ქვეყნებთან. მათგან სჭირდება დახმარება 43 მილიარდი დოლარის ოდენობით და სჭირდება გარანტიები, რომ საქართველოს რუსეთთან პრეტენზიები არა აქვს. მე მკონია უნდა დავაფიქსიროთ ამ შეხვედრის წინ, თუნდაც, რა პრეტენზიები აქვს საქართველოს და რას მოვითხოვთ. თუ არ დავაფიქსირებთ, მაშინ სახელობით კენჭისყრაზე გადავწყვიტოთ ეს საკითხი. აქვენი დადგენილება, ბატონო ნოდარ, კი ბატონო, დადგენილება საც ვუყაროთ კენჭი, მაგრამ მე მთვის განმავლობაში ამ საკითხს არ ვაყენებდი. მე ვაყენებდი საკითხს რუსეთის ჯარის აქ ყოფნის ვადის განსაზღვრისა. ტექნიკურად უმოკლესი ვადა ეს არის გაურკვეველი. შეიძლება ეს იყოს 100 წელიწადი. ბოლოში

თავმჯდომარე. მე-6.

ნ.ნათაძე. თუ შეიძლება მე ვუპასუხებ.

თავმჯდომარე. ბატონებო, მე ვაბყობ, რომ გამწვავებას იქედკენ მივყვავართ, რომ ამ დადგენილების მიღება დაყოვნდება. მე რე ვილაცა გამოთქვამს აზრს, რომ ალბათ სპიკერს უნდოდა ასეო. იქნებ. . . უფრო რადიკალური რა უნდა იყოს, მე არ ვიცი, მაგრამ იქნებ უფრო ახლოს ვიყოთ სინამდვილესთან.

დ.წინღთელი. ჩემთვის აბსოლუტურად გასაგებია და მისაღებია ვია ხავთასის შენიშვნები, მაგრამ ერთი რამეც გავითვალისწინოთ, რომ ამ გამწვავებულმა კამათმა შეიძლება საერთოდ ჩააკლოს საქართველოდან რუსეთის ჯარების გაყვანის საკითხი. რაც ნთავარია, ბატონი ნოდარის მიერ წარმოდგენილ დადგენილებაში, ეს . . . პირველ პუნქტში ძალიან ამომწურავად არის დაპარაკი ოკუპაციაზე და ანექსიაზე. აბსოლუტურად მისაღებია, რომ ეს ტექნიკური . . . ჩემთვისაც გაუგებარია და ბატონო ნოდარ, თქვენ ბრძანებთ ვენის კონვენციის შესახებ და პრინციპში თუ ისევ საბჭოთა კავშირის დამლის სუბიექტ. . . თუ არ განვიხილავთ ამ საკითხს, ხვალინდელ დღეს რატომ აღვნიშნავთ, ან მე რამდენადაც ვიცი,

უზენაესმა საბჭომ რაცა მიიღო დაღვენილება დამოუკიდებლობის აღდგენის შესახებ, თქვენ იყავით ერთ-ერთი აქტიური ინიციატორი ინიციატორი რანენტიში ამ დაღვენილებისა და წინააღმდეგობაში არ მოვედით. ამბობდა ლაპარაკი. მე, მიუხედავად იმისა, რომ ვიას პოზიცია. . . რვენი ერთი პოზიცია გვაცნეს და ეს პოზიცია დაფიქსირებულია ჩვენს დაღვენილების პროექტში. თუ ვერ შევთანხმდით, ამაზე მაინც მოვილაპარაკოთ, რომ ამ დაღვენილებასაც ვუყაროთ კენჭი ინიტონ, რომ ეს საკითხი არ ჩავარდეს და შემდეგ გარკვეული პერიოდის შემდეგ, ჩვენ გამოვიყენოთ მეორე დაღვენილების პროექტი, რომელიც ჩემის აზრით, ხელს არ უშლის . . . იმიტომ, რომ მე მივინია, რომ საერთო ჯარის გაყვანის შემდეგ არ ჩავარდეს ეს დაღვენილება, თუმცა მაინც დამაინც ამ დაღვენილების იმედალ არ ვარ, მაგრამ თუ დაისნება საკითხი იმის გამო, რომ არ ჩავარდეს, მე მაინც მხარს დავუჭერ ამას. ეს ტექნიკური ამოგატლოთ იქნებ.

ნ. ნათაძე. თუ შეიძლება განმარტება. ამ ტექსტში არის პრეამბულა და ამის საკუთრივ დაღვენილება. ორივეს თავდავისი მნიშვნელობა აქვს. კერძოდ, პრეამბულაში ნათქვამია. . . ჩვენ ამას პირველად ვამბობთ, დღემდე საქართველოს უზენაეს ორგანოს არ უდქვამს. . . პრეამბულაში ნათქვამია, რომ რუსეთის ჯარის ყოფნას საქართველოში არავითარი საფუძველი არა აქვს. გინდა უხეშად გითქვამთ ეს და საოკუპაციო ჯარი გიწოდებიათ, გინდა ზრდილობიანად გითქვამთ, ირიუდიული შინაარსი არის ერთიდაიგივე. ჩვენ გვჭირდება სწორედ ეს იურიდიული შინაარსი, გვჭირდება იმის ფიქსაცია, რომ საქართველოს სახელმწიფოს ხელისუფლების უზენაესი ორგანოს აზრით, რუსეთის ჯარის ყოფნას საქართველოში არავითარი საფუძველი და არავითარი გამართლება არა აქვს. ეს ამოცანა აბსოლუტურად ამომწურავად არის გაღატრილი ამ ფორმულირებაში - კორექტულად, მაგრამ ამომწურავად. მე მგონი, ბეტი არაფერი არ გვჭირდება ჩვენ. ახლა რაც შეეხება თვითონ დაღვენილების პუნქტებს. პირველი პუნქტი, " რუსეთის ჯარი უნდა იქნეს გაყვანილი ტექნიკურად შესაძლებელ უნაკლებ ვალაში ". . .

ვთქვით, ამ საკითხზე ჩვენი აზრი და რუსეთის აზრი რომელია ტექნიკურად შესაძლებელი უნაკლები ვალა ერთნაშენს არ ემთხვევა, მაშინ ჩვენ ვიწვევთ საერთაშორისო ექსპერტებს, ნივინართავთ ვადროს და ვიღაცა ექსპერტი გვეუბნება, რომელი ვალა არის მინიმალურად საკმარისი, რომ ესა და ეს ნაწილი დაიჭვიროს და ვავიღეს საქართველოს ტერიტორიიდან. ეს იმ შემთხვევაში, როდესაც ჩვენ ვერ ვთანხმდებით. რაც შეეხება შეთანხმების პერსპექტივას, ცხადია, რომ არც ერთი ჭკუათმყოფელი კაცი, რაც გინდა დენაგოგიურად იყოს განწყობილი, ჩვენი პარტნიორები იყავს მხედველობაში, არ იტყვის იმას, რომ ვთქვით, IO ათასამდე ჯარისკაცის გაყვანას საქართველოდან

საქართველოს
პარლამენტის
პროსესული
ბიბლიოთეკა

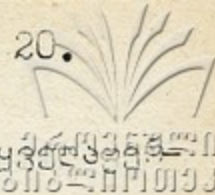
არ სჭირდება ეს ვადა. ტექნიკურად სჭირდება ბევრად ნაკლებად, ვიდრე ნოკაბსენებთან, როდესაც მსჯელობა ტექონდა ამ რვენი . . . სამხედრო ტუნ-
 ქტებსაც ეხება, ხელშეკრულების ტექსტის პროექტზე, იქ რუსეთის მხა-
 რეს ასეთი არგუმენტაციაა ტექონდა შემოთავაზებულია, რატომ რჩებიან
 ისინი ამდენ ხანს აქ. იქ ლაპარაკი იყო, რომ ეს არის მეგობრული
 ტრადიციები და ა.შ. და ა.შ. რვენი ეს ყველაფერი მოვაცილეთ და ისი-
 ნიც დავითანხმეთ ამაზე და იქ ჩადებულია ერთადერთი არგუმენტი, რატომ
 უშვებს საქართველო, რომელსაც გამოცხადებული აქვს ნეიტრალიტეტის
 პოლიტიკა, რომ უცხო ქვეყნის ჯარისკაცები ამდენ ხანს იყვნენ საქა-
 რთველოს ტერიტორიაზე, მხოლოდ იმიტომ, რომ ქვეყანა ანგარიშს უწევს
 თავას პარტნიორს, რომელსაც არა აქვს ბინები. . . აქვს თუ არა, ეს
 სხვა საქმეა სინამდვილეში, რომელსაც არა აქვს ბინები, აქვს სოცი-
 ალური დაკმაყოფილების სიძნელეები, ამიტომ რვენი მათ ვუწევთ ანგარიშს
 და ამდენ ხანს ვტოვებთ სამხედრო-მოსამსახურეებს აქ. ამის კომენტა-
 რი, როდესაც რვენი ვაკეთებთ მოლაპარაკებაზე და რომელიც უნდა გამეორ-
 ლეს ყველგან, სადაც კი ამ თემას შეეხება საუბარი, რვენი კომენტარი
 ეს ვახლავთ, რომ რვენი მხრიდან, რვენი რომ ანგარიშს ვუწევთ თქვენს
 სოციალურ სიძნელეებს და ამდენ ხანს გარეგნულ საქართველოს ტერიტორი-
 აზე რვენი მხრიდან ეს არის უდიდესი დათმობა, რომელსაც სჭირდება კომ-
 პენსაცია რაღაცა შესაბამისი მასშტაბით. ეს კომპენსაცია რვენითვის
 შეიძლება იყოს ის, რომ რვენი პარტნიორისგან მივიღოთ რაღაც საჭურვე-
 ლი, რომელსაც სხვა შემთხვევაში ან გააფუჭებენ, ან ვერ მივიღებთ და
 ა.შ. ამიტომ ეს ფორმულირება " ტექნიკურად შესაძლებელ უმოკლეს ვადა-
 ში", რვენი აზრით, ყველაზე მიზანშეწონილია. პრემიულაც და ფორმულირ-
 ბაც ორივე ერთად რვენი გვაძლევს საფუძველს, რომ ვარეგულიროთ ის პროც-
 სები, რომელთა რეგულირება რვენი გვჭირდება. მაგალითად, რეგლამენტაცი-
 მოვახდინოთ პარტნიორის ნაწილების გალააღვილება-გაღმონაღვილებაზე საქ-
 რთველოში, როდელიდაცა გზა ღია დავუტოვოთ, რომელიდაც გზა გადავუკეცი-
 და ა.შ. ჩამონათვალი შესაძლო ღონისძიებებისა, მკონი, არ ღირს, რომ
 აქ იქნას გამოტანილი. ანგვარად, ამ დადგენილების ტექსტით, რომელიც
 ბალიან კორექტულია, რვენი პარტნიორი, რომლის ჯარებიც დღეს საქარ-
 თველოში იმყოფებიან არაკანონიერ მდგომარეობაში, გადაგვყავს კანონ-
 საწინააღმდეგო მდგომარეობაში და ანგვარად რვენი გვძლევს მტკიცე იური-
 დიული იარაღი, რათა ვარეგულიროთ ეს პროცესები, მათი გასვლის პროცე-
 სები ისე, როგორც რვენს ინტერესებს შეესაბამება. მე მკონი, აუცილე-
 ბელია ამის მიღება და რაც უფრო ჩავუღრმავებთ ამ თემას, ნიღ უფრო
 მეტი დეტალების გამოტანა არ არის მიზანშეწონილი. ამიტომ გთხოვთ,
 როგორც არის, ისე ვუყაროთ კენჭი.

დავნიშობიანი მე-ნ მიკროფონი.

ვ. იაკობიძე, ბატონო ნოდარ, პარლანენტში იმდენი პრინციპული საუბარი წავიდა, საკითხების დაყენება, რამე, რომ ხელობითი კენჭისყრაც დაადასტურებს იმას, რომ მხარი უნდა დავეჭიროთ თქვენს მიერ დაყენებულ წინადადებას, მაგრამ ზოგიერთი საკითხი დასაკონკრეტებელია და მეშინია, რომ რაიმე ერის რაღაც დანაშაული არ გავუკეთო, ამიტომ გთხოვთ მიპასუხოთ შეკითხვებზე; თქვენც და ნეც საქმის კურსში ვართ ახალქალაქის სამხედრო საკითხზე დავუშვათ, რომ ჩვენი დაღვნილებების საფუძველზე ზეგიდანვე გაიყვანონ ახალქალაქიდან რუსის ჯარი, რა მდგომარეობაში აღმოჩნდება ეს ნაწილი, ხომ არ მივაყენებთ ამით ვებერთელა ზარალს საქართველოს. მეორეც, ხელს ხომ არ შეუშლის ამ დაღვნილების მიღება რუსეთთან წარმოებულ ამყამინდელ მოლაპარაკებას. მესამეც, რა განსხვავებაა აქამდე ფიქსირებულს, რომ გრაფიკის მიხედვით იყოს გაყვანილი და თქვენს მიერ წამოყენებულ წინადადებას შორის, უმოკლეს ვადაშიო. განა ეს გრაფიკი უმოკლეს ვადას არ ითვალისწინებს? ხელოვნურად ხომ არ აჭიანურებს ამ საქმეს?

ნ. ნათაძე, პირველი, ეს ტექსტი, რომელსაც ვთავაზობთ, ჩვენ გვაძლევს იმის უფლებას, რომ ჩვენ პარტნიორს მოვთხოვთ ნებისმიერი ობიექტის რაბარება ჩვენთვის ხელშეუხებელი და დაუზიანებელი სახით. მათ შორის იმ დივიზიისაც, ჩვენ ამაზე ვვაქვს მოლაპარაკება. ეს მოლაპარაკება უნდა დამთავრდეს წარმატებით, მაგრამ ეს ფორმულირება, რომელსაც ვთავაზობთ, ამტკიცებს ჩვენს პოზიციას ამ მოლაპარაკებაში. მეორე, არ გაართულვს. იმიტომ, რომ ჩვენი მოლაპარაკების ტონალობა და კანწყობილება დამოკიდებული არის კონკრეტულ პირობებზე - რას ვთავაზობს და რას ვთავაზობთ. ეს ახალ პირობებს არ შეიცავს, ეს შეიცავს მხოლოდ ჩვენი პოზიციის განმტკიცებას. ეს არის მხოლოდ იურიდიული საფუძველი ჩვენი პოზიციისათვის, თორემ თუ ის მიუბნება ნ თვე მჭირდება გასაყვანად და მე ამას დავეთანხმები, ის მაღლიერი იქნება და უფრო კარგი ტონალობით წავა დაპარაკი. მე როცა მაქვს უფლება, რომ მოვთხოვო I თვეში წასვლა, მაგრამ 5 თვეთ კიდევ ვუგრძელებ ამ ვადას, ეს ამტკიცებს ჩემს პოზიციას მის მიმართ. ნესამე, გრაფიკი მათ შემოგვთავაზებს ამ გრაფიკზე წარმოებს მოლაპარაკება. გრაფიკი გრძელდება 95 წლის დეკემბრის ბოლო დღემდე. ეს არის . . . ეს არ არის ტექნიკურად შესაძლებელი უმოკლესი ვადა. სწორედ ამ გრაფიკის პუნქტებზე გვექნება აღბად, უთანხმოება, მსჯელობა და აზრთა წინააღმდეგობა და იმისთვის, რომ ჩვენი გავიგანოდ და არა მათი, ეს ლოკუმენტი გვეხმარება და ძალიან არსებითად გვეხმარება. შემიძლია მაგალითი მოგიყვანოთ, ივნისის თვეზე დაპარაკი და აქაც წარმოშობილია აზრთა სხვადასხვაობა. . .

დავნიშობიარე, მე მაქვს თხოვნა, ამ წესით . . . დაწყდა ხალხი ფეხზე დგონით. თქვენთან მექნება თხოვნა, ბატონო ნოდარ . . .

გ.იაკობიძე. გმადლობთ პასუხისათვის, ნაგრამ ყველგანაა ში ვერ ვეთანხმებით.

თავმჯდომარე. ასე ვავაკეთოდ, ნოვუსნინოდ შეკითხვებს, თქვენ რაინიშნედ და ერთობლივად უპასუხედ.
ნე-2, მე-4.80-7, მე-2.

ნ.კვანჭილაშვილი. ბატონებო, "ქარტია-9I"-ის პოზიცია ამ საკითხში დიდი ხანია ცნობილია, მე მინდა, ოფიციალურად დაგადასტურო, რომ ჩვენი დებუტაცია მხარს უჭერს წარმოდგენილ დადგენილებას, მის სულისკვეთებას, განსაკუთრებით იმ შეფასებას, რომელიც მოცემულია ამ დოკუმენტის პრეამბულაში. რაც შეეხება, ბატონო ნოდარ, თქვენს ფორმულირებას "ტიქნიკურად უმოკლეს ვალაში", სწორად ბრძანებთ, რომ ეს გარკვეული მანევრის საშუალებას უჭოვებს ქართველ მხარეს, ნაგრამ ასეთივე მანევრის საშუალება უჩნდება რუსულ მხარესაც. მიუხედავად ამისა, ამ ეტაპზე დროებით ამ ფორმულირების მიღება მაინც შესაძლებელია მიგვაჩნია, თუმცა ვთვლით, რომ ეს არ უნდა გავრცელდეს აფხაზეთში განლაგებულ საჯარისო ფორმირებებზე. ამიტომ ამ დოკუმენტში უნდა იყოს აღნიშნული, რომ ეს ფორმულირება არ ვრცელდება აფხაზეთში გავრცელებულ საჯარისო ფორმირებებზე და ისინი ექვემდებარებიან დაუყოვნებლივ გაყვანას.

თავმჯდომარე. მე-4.

გ.ხუბუნაიშვილი. ბატონო ნოდარ, მე ისევ ამ ფორმულირებას დავუბრუნდები "უმოკლესი ტიქნიკური ვალის" შესახებ, რაც ბატონმა მალხაზმა ბრძანა "ქარტია-9I"-დან. ჩვენ ვეთანხმებით, რომ იქ რუსულ მხარესაც აქვს გარკვეული ვარირების საშუალება, ჩვენთვის არასასურველი, რა თქმა უნდა, ნაგრამ ჩვენ დავაკონკრეტებთ, რომ ეს დადგენილება, ბირითადად, ქართული მხარისათვის ვლებულობთ, იმ მხარისათვის, ვინც უნდა წარმოადგინოს მოლაპარაკების დროს და ამიტომ ჩვენთვის ეს ფორმულირება მისაღებია, მხოლოდ სასურველი იქნება ამ დებულებაში აისახოს როგორმე, რომ ჩვენ თვითონ რომ ვიცოდეთ, რას ნიშნავს "უმოკლესი ტიქნიკური ვალა". ე.ი. თავდაცვის კონისიამ და თავდაცვის სამინისტრომ შეისწავლოს ეს და წარმოუდგინოს პარლამენტს ამ მოლაპარაკების წინა პერიოდში, თუ რას ნიშნავს "უმოკლესი ტიქნიკური ვალა".

ნ.ნათაძე. ეს შესაძლებლობა აქ რაღებუღია.

თავმჯდომარე. მე-7.

ი.ჭელიძე. ბატონო ნოდარ, მე დარწმუნებული ვარ, რომ პარლამენტის ყველა წევრი მხარს დაუჭერს თქვენს მიერ წარმოდგენილ დადგენილებას და ფაქტი იმისი, რომ მომწიფებულია რუსის ჯარების გასვლა. და ფაქტია, უნდა გავიღეს, ნაგრამ, ნინაჩნია, რომ ამ საკითხის დღევანდელ განხილვაში მონაწილეობა უნდა მიიღოს სახელმწიფოს მეთაურმა,

თავდაცვის მინისტრმა ან სამინისტროს წარმომადგენელმა. თუ როგორ
წარმართება და როგორი მოვლენები განვითარდება შენდვობაში, უნდა
გაგვიმართონ, რომ ჩვენ მხარი დავუჭირით. . . ყველა დაუჭერს მხარს,
მაგრამ მათი აზრი და მათი შეხედულება უნდა იყოს წარმოდგენილი დე-
პუტატების წინაშე.

თავმჯდომარე. მე-3.

თ. ყორყორღიანი. ფრიალ მნიშვნელოვანი საკითხია და მე მინდა
ერთ მომენტს გაამ თქვა ამის შესახებ. აქ არის რუსეთის . . .
არც ერთი არა ვართ ისეთი მიაბიტი, რომ ვერ ვხვდებოდეთ. . . რომ
შეხვედრა ბატონ შევარდნაძესა და ელცინს შორის, ეს იყო რუსეთის
ლიბლომატიის ნაწილი და ამ მოლაპარაკებით, პრინციპში რუსეთს უფრო
სჭირდებოდა, ეს ყველასათვის ცნობილია, ამ მოლაპარაკებით პოზიცია
საქართველოს მიმართ არ შეიცვლება. რუსეთი ისევ გააგრძელებს ბრძოლას
საქართველოს დამოუკიდებლობის და ეს არის ფაქტი. რაც უნდა ლოიალური პოზი-
ცია გამოამყლავნოს საქართველომ და საქართველოს პარლამენტმა და მის-
მა ოფიციალურმა წრეებმა, რუსეთი ამოვიდრი ამით არ გახდება. ეს იქნე-
ბა ისევ და ისევ მანევრირება, ეს ყველასათვის კარგად არის ცნობილი.
ამდენად, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს დადგენილება პრინციპში, როგორც ეტა-
პი, მისაღებია, მაგრამ საერთაშორისო ექსპერტებთან დაკავშირებით, მე
ვფიქრობ, ბატონო ნოდარ, რომ ეს უკვე გახანგრძლივებული პროცესია და
გაგვიჭირდება ამ ექსპერტების მოყვანა, რომლებიც კონკრეტულად გვიტყ-
ვიან, რა ვადებში შეიძლება რუსეთმა მოახერხოს გასვლა და იქნება,
ჩვენ დაგვენიშნა ქართველი ექსპერტები, რომლებსაც შეუძლიათ დასაბუთებ-
ული დოკუმენტები შექმნან ან თუ იმ ნაწილის ვასვლაზე. ეს უფრო მისა-
ღებად მიიჩნია.

თავმჯდომარე. ბე-6, მე-4, მე-5. იქნებ ამის შენდვაც დავამთავროდ
და ვუყაროდ კენჭი.

მ. მღინარაძე. მე კიდევ მინდა გავაგრძელო მსჯელობა. თქვენ
რომ ბრძანებთ, "ტიქნიკურად უმოკლესი ვადა" შეიძლება მათ გვითხრან,
რომ ეს არის ორნახევარი წელიწადი. იქნებ ჩვენ იქვე დავწეროთ, რომ
ჩვენი გაანგარიშებით დავადასტუროთ, რომ ეს უმოკლესი ვადა არის
არაუმეტეს 3 თვისა ან 6 თვისა. ეს აუცილებლად არის საჭირო, რომ არ
მივცეთ მას ვარირების საშუალება. არაუმეტეს ჩვენ უნდა დავულოთ, რამ-
დენ თვეს ვარაულობს ეს "ტიქნიკურად უმოკლესი ვადა". . . ციფრი უნდა
იყოს მოყვანილი რა განსხვავებაა? ისინი იტყვიან უმოკლესი ვადა
ორნახევარი წელიწადი, ან 3 თვე დავუწეროთ ან 6 თვე, ან რაც შეიძლება
დავადასტუროთ, და რაც თქვენ ბრძანებთ გადგოს ექსპერტების მოწვევით
თუ სხვა და სხვა, ჩვენ შეგვიძლია ვეკანათოდ და დავუდასტუროთ. გნალოთ

თავმჯდომარე. მე-5, მე-4, მე-5, მე-6.

ა. იოსელიანი. ბატონო ნოღარ, რუსეთის ხელისუფლებას უნდა

თავიანთ ჯარის სამშვიდობო ჯარის სტატუსი ნიანიცონ და სწორედ ამ
ეგიპტით გუდაუდის ხელისუფლებას ნიადწვივინონ ან სოხუდის მდიანადა
დაპყრობა ან მისი ნაწილის ნაინც, ამიტომ სასურველად და აუცილებლად
ნიმარნია, ჯერ რუსეთის ჯარს მივცეთ სტატუსი, რომ მშვიდობიანი ჯარის
სტატუსის მიღწევის შესაძლებლობა დაკარგოს ნან.

თავმჯდომარე. მე-5.

გ. ლორთქიფანიძე. ბატონებო, აქ გაიხსენეს კიტონ უფროსი,
რომელიც ისტორიაში შევიდა არა იმიტომ, რომ იყო და მართლაც იყო გა-
ნათლებული, წესიერი და მჭერმეტყველი კაცი, არამედ იმიტომ, რომ ის
ყველა თავის გამოსვლას ამთავრებდა განცხადებით, რომ კართაგენი უნ-
და დაინგრეს. ეს რომის იმპერიის ინტერესებში შედიოდა და ყველა იმ
ნაშინდელი პარლამენტარის ინტერესებში, ნაგრამ დანარჩენები მუშაობ-
დნენ, წვრთნიდნენ ჯარს, აგებდნენ გემებს, აწარმოებდნენ საჭირო პოლი-
ტიკურ კავშირებს, დაზვერვას და ბოლოსდაბოლოს კართაგენი დაინგრა.
მე არ ვიცი, კიტონ უფროსნა თავისთავზე აიღო თუ არა მე რომ არ მეყო-
ვლა კართაგენი დაინგრეოდა თუ არაო, ნაგრამ მე არ მომწონს დრო და
ნომენტი, რომელიც შერჩეულია იმისათვის, რომ ჩვენ ეს განცხადება გავ-
კეთოთ. ხომ არ არის ეს ტორპედირება I4 ივნისის შეთანხმების ჩვენგან
და შემდეგ. . . მე რატომღაც ვერ დავიჯერე, რომ ასეთი დაუგენილები
მიღება ღღეს გაადვილებს იმ მოლაპარაკების წარმოებას, რომელიც ღღეს
მინდინარდობს. ყოველ შემთხვევაში, პრეამბულა, რომელიც საგსებით
სწორია, საგსებით ნიხალებია, ნაგრამ იმის ღღეს შემოტანა ხელშეკრუ-
ლების დაღების დროს რატომღაც მე მიმარნია, რომ არის რაღაც ნაბიჯი
კონფრონტაციისკენ წავიღეს ამ ხელშეკრულების დაღება. მე ანაში ვერ
დანარწმუნეს და სრულად ვეთანხნები ამხანაგის გამოსვლას, რომ ასეთი
განცხადების გაკეთებამდე ჩვენ არა ვართ ვალდებული დავუჯეროთ ნას,
ნაგრამ ნოვუსმინოც, ვალდებულნი ვართ, სახელმწიფოს ხელმძღვანელს,
საგარეო საქმეთა მინისტრსაც, თავდაცვის მინისტრსაც და ღღედგაციის
ხელმძღვანელსაც, რომელიც ამ მოლაპარაკებას აწარმოებს. ნათ უნდა გაგ-
ვიკეთონ ცალსახა განცხადება, ნართლაც ასეა.... ეს ნათ დაეხმარებათ
თუ არა, მსოფლიოს დვადში ეს იქნება სწორი ნაბიჯი თუ არა. მე ეს მინდა
ვიცოდე, სანამ ხმას ნივცემდე ასეთ გადაწყვეტილებას. გმადლობთ.

თავმჯდომარე. მე-4.

გ. ტალახაძე. ვფიქრობ, რომ ეს დაუგენილება პრინციპულად მდი-
ანად ნისალებია, პრეამბულაც და მისი ყველა მუხლიც. არის რამდენიმე
რედაქციული შენიშვნა. იქნებ ჩვენი პრაქტიკის ნიხედვით რაღაც-რაღაცე-
ები შევათანხმოთ. პირველ პუნქტში, ბატონო ნოღარ, თქმის ბრძანების

და განკარგულების ტონია, რომ გავიღეს საქართველოს ტერიტორიის რუსეთის ჯარით. თითქოს ვილატას ვუბრძანებთ, რომ ჩვენი იურიდიული არ ვრცელდება რუსეთის ჯარზე. შეიძლება სხვაგვარად დაფიქსირებულიყო, ტონის თვალსაზრისით ვამბობ. რაც შეეძება მოლაპარაკების ხელშეშლას, ამ დაუგენილების მიღება, რა ტენა უნდა, არავითარ შემთხვევაში, პირიქით, ეს განამტკიცებს ქართული მხარის პოზიციებს, ასეთი დაუგენილების მიღება. მე თვითონ ვმონაწილეობდი, გარკვეულ ეტაპზე ამ მოლაპარაკებას. . . და გარწმუნებთ, რომ დაუგენილება მხოლოდ ხელს შეუწყობდა ჩვენი პოზიციების განმტკიცებას ამ მოლაპარაკების დროს. . . ამიტომ ეს დაუგენილება ალცილებლად მისაღებია. ახლა შეგვიძლია კენჭისყრაზე გადავიდეთ, ოღონდ რელაქციური შენიშვნები. . . კიდევ ერთხელ თუ გადავხედავთ, კარგი იქნება. გმალობთ.

თავმჯდომარე. ნი-7.

პ. გორგაძე.

ბატონებო, მე მონაწილეობას ვღებულობდი, ყველა რაუნდებში ამ მოლაპარაკებებში. არ ვყოფილვარ ხელმძღვანელი, არც ხელმძღვანელის მოადგილე. მე, როგორც სამხედრო ექსპერტი. . . უნდა მოგახსენოთ, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე ღღეს ჯარები არის ყოფილი საბჭოთა არმიისა და ყოფილი საბჭოთა სასაზღვრო ჯარები. მათი რაოდენობა თითქმის თანაბარია. მე არ ვიცი, რატომ არ გვაწყობს ჩვენ, რომ სასაზღვრო ჯარები გავიღწენ საქართველოს ტერიტორიიდან 94 წლის ბოლოს. მე, როგორც ნესაზღვრე, კიდევ ერთხელ ვაცხადებ, რომ ისინი მზად არიან ღღესვე გავიღწენ. ჩვენ არა ვართ მზად, რომ ეს საზღვრები მივიღოთ. ეს პირველი. მე არავითარი. . . ერთხელ ვაცხადებ კიდევ, არ დავმორჩილებივარ არც რუსეთს და არც ზოგიერთ ქართველებს, რომლებიც ისე არ არის განწყობილი, როგორც ჩვენს საქართველოს მოუხდება. მეორე, ღღეს ყალიბდება ახალი პოლიტიკური კონცეფცია საქართველოსი. თქვენი თანხმობით შეტანილია ცვლილებები, გამოცვლილი არიან პიროვნებები და თქვენ ელოდებით ამ კონცეფციას. ნესამე, ღღეს ძალიან მძიმე მდგომარეობაშია საქართველო, ვინაიდან პარლამენტიდან გამოსული კანონები არ ვრცელდება და არ მუშაობს. ბევრ რეგიონებში ამ კანონებს არც კითხულობენ. მე ვთხოვთ, ბატონებო, იქონიოთ მხედველობაში, რომ ხომ არ გამოგვთიშავს ღღევანდელი ასეთი მსჯელობა: I) მთავრობის დელეგაციის მუშაობაში, რომელმაც უნდა გააგრძელოს მუშაობა და შეიმუშაოს ეს ხელშეკრულებები და თანხმობა. 2) ხომ არ გავიწვივს ეს რეგიონები უფრო გაძლიერებულ კონფრონტაციას. თქვენ წარმოიღვინეთ, სად არიან ღღეს განლაგებულნი რუსეთის ჯარები. დაფიქრდით, ეს ოსეთი, აფხაზეთი, აჭარა, ჯავახეთი, მესხეთი, დაგეათანხმებიან ყველანი, არ გამოვლენ და არ განაცხადებენ, რომ I45 ან 300 დივიზიას წინააღმდეგი ვართ, რომ გავიღეს. რატომ ვრქარობ რატომ გვინდა, რომ ისევე კონფრონტაცია გავაძლიეროთ? მოვითმინოთ

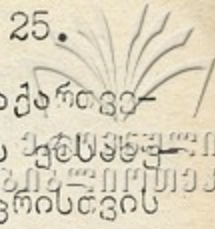
ცოტა. ველოდით, ივნისში კიდევ იქნება შეხვედრა. ძალიან გთხოვთ, ნუ ირქვართ. ეს ჯერჯერობით არ ნოუტანს საქართველოს დაღმბი ნიშნებს. ღიღი ნაღღობა.

თავმჯდომარე. ჩვენს პარლამენტში ყველა აზრს აქვს უფლება და ყველა აზრი იმსახურებს პატივისცემას. მე-2.

თ.ჩხვიძე. ჯერ ნინდა აღვნიშნო, რომ რა თქმა უნდა, დაღვნილება ატამილევ იყო ნისალები და ნისალებია, თუცა ჩვენს შეშფოთებასაც იწვევს ის ფორმულირება, რომ "ტიქნიკურად უმოკლეს ვალაში" შესაძლოა რუსებს ნიდეცეს საშუალება, რომ დაუსრულებლად გაჭინონ ეს "ტიქნიკური ვალა", მით უმეტეს, თუ ეს სახლების მიშენებლობასთან არის დაკავშირებული. მათ შეუძლიათ სახლების მიშენებლობა გაავრცელონ უსასრულოდ. სულ არაობას, რა თქმა უნდა, მაინც ჯობია, რომ ეს დაღვნილება იქნეს მიღებული. თუცა ჯობდა სხვა ფორმულირება ყოფილიყო. რაც შეეხება ზოგიერთი აქ გამომსვლელის შეშფოთებას, მე მგონი, ამ შეშფოთების გათვალისწინებით მე გამიჩინდა წინადადება, რომ იქნებ ელცინისთვისაც გვეკითხა, ხომ არ ეწყინება ასეთი დაღვნილება რომ მივიღოთ, მისი აზრიც გაგვეთვალისწინებინა და ჯერ მასთან. . . შეგვეთანხმებინა.

თავმჯდომარე. მამა ნია ! (სიცხილი) მე-4, მე-7.

დ.კუპრეიშვილი. ბატონო ნოდარ, მე იმიტომაც მიმარჩია ეს "ტიქნიკურად შესაძლებელი" ფრაზა არ უნდა იყოს ამ დაღვნილებაში, რომ, სამწუხაროდ, დღეს რუსეთთან მოლაპარაკებაში მონაწილე ზოგიერთი ადამიანის განწყობილება ისეთია, რომ სწორედ უფრო გაღაწევისაკენ იხრებიან. . . რუსის ჯარის გაყვანის გაღაწევისთან არის უფრო განწყობილება, ვიდრე დაუფონებელივ გასვლაზე. ამიტომ მე მიმარჩია, რომ ეს ფრაზა "ტიქნიკურად შესაძლებელი", კი, რასაკვირველია ჩვენ შეიძლება მანევრირების საშუალებას გვაძლევს, ნაგრამ პირველ რიგში, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ჩვენ მოწინააღმდეგეს რამდენჯერ მანევრირების საშუალებას აძლევს. თქვენ ბრძანდით, რომ ჩვენ შეგვიძლია მოვიყვანოთ უცხოელი ექსპერტები და ისინი დაგვიდასტურობენ ტიქნიკურად რა ვალაში შეიძლება ჯარის გაყვანა. დარწმუნებული ვარ, რომ ვერც ერთი უცხოელი ექსპერტი ვერ ნისცდის ისეთ დასკვნას, რომ ეშვრიდან იმ ლაბორატორიის, თუ ბომბორიდან იმ სამხედრო დანიშნულების . . . ეს უბრალო ანოტაციები არ არის. სამხედრო ობიექტები, რომელიც კონტროლს უწევდნ ხმელთაშუაზღვის ნთელ აუზს, რომ იტყვიან, მთელ წინა აზიას, შუა აზიას უწევს ეს ობიექტები მთელ კონტროლს. თუ დავწინდ, " ტიქნიკურად უმოკლეს ვალაშიო ", ხელზე რომ დაიხვედნ რუსები, მისი გაყვანა ნერვ უკვე არასოდეს არ იქნება. იმიტომ რომ ტიქნიკურად. . . ეს ძალიან რთული არის. ჩვენ სწორედ აქედან უნდა დავიწყოთ, ამ პოზიციიდან, რომ "დაუფონებელივ" . . . უნდა ნივეტო სტატუსი ის, რაც ეკუთვნით, დაუფონებელივ უნდა იქნეს გაყვანილი და არაუგვიანეს ამ წლის ბოლოს. არაუგვიანეს 94 წლის I იანვრისა. რაც

შეეხება სოციალურ საკითხებს, რამდენი ჯარისკაცი იქნება საქართველოში? 20 ათასზე მეტი ხომ არ იქნება? 20 ათას ჯარისკაცს უნდა ჰქონდეს ნაქსინური ათასამდე ოფიცერი. მეტი არა. ათასამდე ოფიცერისთვის საყოველთაოდ პირობების მომზადება ეს არის სამი კორპუსი სახლი. არაფერი სირთულე არ არის. რაც შეეხება ჯარისკაცებს, ისინი გაიყვანოს და საღაც უნდა იქ წაიყვანოს. არც ამ სოციალური საკითხებით მანიპულირების საშუალება არ უნდა მივცეთ ჩვენს მოწინააღმდეგეს, ამიტომ ჩვენ უკვე ნაწარმ გამოცდილება გვაქვს ამ ხელშეკრულებებიდან. ხელშეკრულებების. . . რომ იტყვიან, 200 წელია უკვე მათი ხელშეკრულებების ხელში ვართ და რამდენჯერ მოვტყუვდით და ღღეს რომ მათ მივცეთ ჩვენს მიერ ამ დადგენილებით კიდევ რაიმე მანიპულირების საშუალება, ეს იქნება დაუშვებელი შეცდომა.

თავმჯდომარე. მე-7.

გ. იოსელიანი. ბატონებო, მე მიმარჩნია, რომ თვითონ პრინციპში ეს დადგენილება ნიუღებელია იმიტომ, რომ ჩვენ მოვლივართ წინააღმდეგობაში ჩვენი კანონის . . . რომელიც ჩვენ მივიღეთ ხელისუფლების შესახებ. რამდენიმეჯერ უკვე ეს ხდება. არ მინდა ეპიტეტებით შევანკო ეს მოქმედებები, მაგრამ სხვა სიტყვა ვერ მომიწახია, პროვოკაციული ის არის. . . ცივი და ცხელი წყლის მონაცვლეობა არის და ცივი და ცხელი წყლის მონაცვლეობა მოგეხსენებათ, ბატონს ხეთქავს და პარლამენტს და ხელისუფლებას სულ მალე დაანგრევს. საქმე ის არის, რომ ჩვენ ხელისუფლების კანონში მიღებული გვაქვს ასეთი . . . სულისკვეთების გარდა . . . არ მახსოვს, რომელი პუნქტია, მაგრამ სახელმწიფოს მეტაურს აქვს უფლება მიიღოს გადაწყვეტილებები, მოლაპარაკებები დაიწყოს და ჩვენ, გარდა იმისა, რომ უფლებები აქვს, დავავალით კიდევ, რომ აწარმოოს მოლაპარაკება რუსეთთან. ღღეს მიმდინარეობს ეს მოლაპარაკება. ეს არის რთული პროცესი. მთავარი საკითხი, რასაკვირველია, ჯარის საკითხია იქ. ასეთი დადგენილების ნიღება, ეს ხომ ულტიმატუმებია. როგორ შეიძლება, თუ კი ჩვენ ვაძლევთ ხელისუფლებას იმის საშუალებას, რომ დაიწყოს მოლაპარაკება, უცებ ჩვენ ვრთავთ ასეთ ულტიმატუმს. . . ე. ი. გამოდის, რომ ჩვენ ჩვენ თვითონ ვართ იმის წინააღმდეგი, რაც მივიღეთ ხელისუფლების კანონში. კიდევ ა. სწორად იყო ნათქვამი, რომ ასეთ სერიოზულ საკითხზე უნდა დაეღწროს აუცილებლად სახელმწიფოს მეტაური, სამხედრო უწყება და ეს იყოს კარგად. . . ანაზე უკვე დაპარაკია, 4 წელიწადია მიტინგებზე და ლობუნგური დადგენილებების ნიღებას დავანებოთ თავი და ჩვენ სერიოზული რაღაც გვინდა და ამ ლობუნგებს და პოპულიზმს მოვშვებთ ცოტა ხანს სერიოზულად მოვეკიდოთ. . . მე რე როდესაც ჩვენ მივიღებთ ხელშეკრულებას და არ მოგვეწონება აქ, მაშინ ჩვენ შეგვიძლია არ დავამტკიცოთ და მოუთხოვთ ახლავი გაყვანა და რაღაც გადაწყვეტი ზომების მიღება და წინდაწინ . . . დავაცალოთ ხელისუფლებას და ეს მოლაპარაკება . . .

მე ძალიან მიკვირს ამისთანა იმით შემოდის თვით ხელისუფლების ერთ-ერთი წარმომადგენელი, რომელიც აწარმოებს მოლაპარაკებებს. მე მიკვირს ეს, რაღაც აბსურდია. ბოლოში.

დავმჯღღმარე. მე-2, მე-5.

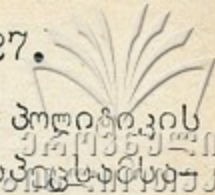
გ. თუმანიშვილი. მე მინდა, მხოლოდ ზოგ რამეს მივაქცევინო დეპუტატების ყურადღება, საქმე ის არის, რომ შექმნილ ვითარებაში სიტყვები "ლაუყონებლივ" და "ტექნიკურ უნიკლეს ვადაში", მე ნგონი, სინონიმებად ყლერს. რეალურად ყველა რვეთაგანმა იცის, რომ "ლაუყონებლივს" რომ იტყვი, ლაუყონებლივ ჯარი ვერ გავა. მაშასადამე, აქ არ არის არც ერთში, ამ ფორმულირებებში დროებითი განზომილება. გამოსავალი ალბათ იქნებოდა ის, რაც ბატონმა თემურ მდინარაძემ ბრძანა იქნებ შევიტანოთ რაღაც კონკრეტული ვადა. თუმცა აქაც არ ვიცი, იქნება თუ არა დავის საკითხი. მე მინდა აღვნიშნო, რომ ბატონი ჯაბას გამოსვლაში აყლერდა სიტყვა "ულტიმატუმი". ბატონ ნოდარის სასახელოდ მინდა ვთქვა, რომ მან სწორედ ის მოახერხა, რომ ამ დოკუმენტისთვის ულტიმატუმის ფორმა არ მიეცა. ეს არის მოთხოვნა, ხოლო ულტიმატუმი შეიცავს მუქარას, თუ შენ ამას არ გააკეთებ, მე მაგას გიზამო. ეს არის მოთხოვნა, რომ ამის საფუძველზე რვენ მოვიდხოვთ ამას და ამას. ასე რომ, დიპლომატიურად, რვენი აზრით, ეს კორექტული დოკუმენტია. რა შევიტანოთ იქ, "ლაუყონებლივ" და სხვა, ეს უკვე ემოციური განსხვავებაა, რვენის აზრით. უბრინია, როგორმე ვილაცამ მიკარნახა, რომ არა უგვიანეს ამალა ამის, უფრო რეალური იქნება.

დავმჯღღმარე. მე-5, მე-6.

გ. ჯაკავია. ბატონო ვახტანგ, ეს არის ერთობ სერიოზული საკითხი და როდესაც კოლეგა აღვენდა დღის წესრიგს, ალბათ, უნდა ენსჯელა იმის თაობაზეც, რომ როცა ამგვარი მნიშვნელოვანი საკითხები წყლდება, შეიძლება ერთი ხმა იყოს გადამწყვეტი ან პოზიტური, ან ნეგატიური მიმართულებით. მე რა მაქვს ნხედველობაში: აქ გამოვიდა ბატონი პანელეიმონ გორგაძე, რომელიც რანდენალაც დღეს უკვე ეს ჩანს, მისი საკითხი არ არის შეტანილი დღის წესრიგში. მიიღებს კენჭიყრაში მონაწილეობას არა და იგი რამდენიმე დღეა დანიშნულია დავლაცვის ნინისტრის მოადგილედ, სასაზღვრო ჯარების სარულად. ამასთან დავავშირებოთ შენიძლია ვთქვა, რომ თურმე რაოდენ შეცლონია, როდესაც უსაზღვრო კოსმოპოლიტი ინიშნება სასაზღვრო ჯარების სარულად. გნალობთ.

დავმჯღღმარე. მე-3, მე-6.

დ. ყორყორლიანი. ვისარგებლებ მეროდ გამოსვლის უფლებით. აქ არგუმენტები იქნა მოყვანილი თვითონ იმ წინააღმდეგობასთან დავავშირებით, რაც იქნება. რასაც გამოიწვევს ნოცემული დადგენილების მიღება. ბატონმა პანტელეიმონმა თქვა, რომ წინააღმდეგობები შეიძლება შეგვხვდეს სხვადასხვა რეგიონებში და რა სინძინეს მივიღებთ. მე

ერთხელ ვთქვი და კიდევ მინდა გავიმეორო, რომ ღღეს რუსული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულება არის საქართველოს დაშლა. ამას იგი სპეციალური ხურების საშუალებებით და იგივე რუსული ჯარის აქ ღკონის საშუალებით იყენებს საქართველოს საწინააღმდეგო. ჩვენ ბრძოლის ერთადერთი საშუალება გვაქვს. . . რაღაც ილუზია იქნება, ჩვენ თბილისი დამოკიდებულებით, კეთილშეგობლური სურვილის დამოკიდებულებით შევანდეთ ის დაწოლა, რომელსაც ახორციელებს ღღეს რუსული პოლიტიკა. აქედან გამომდინარე, ჩვენ საქართველოს შენარჩუნება და დაშლის საწინააღმდეგო ღმედებები აქ უნდა ვცდებოთ ადგილზე. ჩვენ უნდა შევძლოთ საქართველო არ დაგვეშალოს და ამით ჯარი არ გადაგვარჩენს არავითარ შემთხვევაში. ჩვენი პოზიცია უნდა იყოს მკვეთრი და გამობატული რუსეთთან დამოკიდებულებაში. რაც შეეხება თვითონ ამ საკითხს, "ლაუკონებლივთან" დაკავშირებით იქნება ასეთი ფორმულირება "ტრაუგვიანეს", ასეთი ფორმულირება განოგვეყენებინა. გმალლობთ თავმჯდომარე, მე-ნ.

ი. წირიყელი. ბატონებო, ვინაიდან ეს ვადა იწვევს გარკვეულ შეშფოთებას სრულიად სამარადლიანად, ჩვენ შეგვიძლია გავიხსენოთ ბალტიისპირეთის მაგალითი. 1991 წლის ოქტომბერში რიგაში შედგა სამი რესპუბლიკის მეთაურების შეხვედრა და მათ დაადგინეს. . . მართალია, ის არ განხორციელდა, მაგრამ ამას ჰქონდა დიდი მნიშვნელობა, რომ 91 წლის I დეკემბრამდე მთელი ბალტიისპირეთის ტერიტორიიდან გასულიყო ჯარები. აქ არის ელემენტალური მათემატიკური გაანგარიშება. ბატონმა თენგიზ სიგუამაც ბრძანა ამას წინათ, რომ თუ ერთი წლის მანძილზე საქართველოს ტერიტორიიდან გავიდა 150 ათასამდე ჯარისკაცი, მაშინ ელემენტალური მათემატიკური გაანგარიშებით დარჩენილი 20-25 ათასი ჯარის გაყვანას უნდა დიდი-დიდი 2 თვე, ამიტომ ჩვენ შეგვიძლია პირდაპირ ჩავწეროთ დადგენილებაში, რომ ამა წლის, ვთქვათ, I ოქტომბრამდე. თუ გავითვალისწინებთ საპარლამენტო უმრავლესობის ტრადიციულ შემრიგებლურ დამოკიდებულებას მოწინააღმდეგის შეიარაღებულ ჯარებთან, კი ბატონო, გაღაიწიოს ამან I იანვრამდე, მაგრამ ამის გაღაიწვა არ შეიძლება. მე არ მინდა პიროვნებების დახასიათება დავიწყო, ეს არ არის საპარლამენტო ეთიკაში, მაგრამ მინდა ცოტა საშიშ აზროვნებას გავუსვა ხაზი, საქართველოს ყავს 4 მოსაზღვრე ქვეყანა: რუსეთი, სომხეთი, აზერბაიჯანი და თურქეთი. ვაცხადებ მთელი პასუხისმგებლობით, რომ 4 მოსაზღვრე ქვეყნიდან ყველაზე მეგობრულად განწყობილი ღღეს არის თურქეთი. რაღა მაინცღამაინც თურქეთთან უნდა ჩავკვეთოთ საზღვარი, როცა ჩვენთვის საეჭვო მეზობლებთან ყველასთან ღია საზღვარი გვაქვს. ეს არ ნებსის. მე რას ვლაპარაკობ, მერე გამოლით და . . . 4 მეზობლიდან ყველაზე მეგობრულად, ეს არის თურქეთი. სომხეთთან ღია გვაქვს, აზერბაიჯანთან ღია გვაქვს, რუსეთი, რომელიც ანგრევს, ღია გვაქვს და მაინცღამაინც თურქეთთან რატომ უნდა ჩავკვეთოთ. მე ვთხოვდი, ელ-ს, ვინაიდან აკეთებს გენერალურ განოსვლას, იქ ლაპარაკია სახელმწიფოებრივ აღმშენებლობაზე, რომ სასაზღვრო ჯარების საკითხი ცოტა სხვანაირად განვიხილოთ. ჩვენ გვეჭირდება ისეთი ჩაკე-

ტილი საზღვარი, როგორც საბჭოთა კავშირს ჰქონდა ?

ამაზე, ალბათ, ბატონი ჯაბაც ღამეთანხმება. მე მახსოვს . . . სასაზღვრო ჯარები საერთო უნდა შევიღეს თავდაცვის სამინისტროს მდებარეობაში და ჩვენ უნდა გვექონდეს ისეთი საზღვრები, როგორც აქვთ ევროპის ქვეყნებს. და არა ის ეკლიანი ღობე, რომელიც ჰქონდა საბჭოთა კავშირს. ამიტომ მე ამ დაუგენილებას მხარს ვუწერ, ოღონდ თარიღი იქნებ რაღაცნაირად ჩაჯდეს.

დავით აღმაშენებელი, მე-3. (ხმაური) შეწყდეს კამათი.

მ. გიგინეიშვილი. მიმოინარეობს რუსეთთან მოლაპარაკების პროცესი. ეს, მოგეხსენებათ, ურთულესი პროცესია და თვით ჩვენი მოწოდების ან ნოტის ავტორი მონაწილე არის, ბატონი ნოღარ ნათაძე, ამ მოლაპარაკებისა. მაინტერესებს ერთი რამ. რატომ არ გვინდა, რომ ვაცადოთ ამ პროცესს. ცოტა ცალმხრივად გვესმის მოვლენები. მე ასეთი შთაბეჭდილება მრჩება. შვიდეულის მოლაპარაკებას ძალიან დიდი სარგებლობა შეუძლია მოუტანოს საქართველოს. უცხოურ პრესაში გარდა მინიშნებები იმის შესახებ, რომ გარკვეული ძალები ამ შვიდეულის შეხვედრაზე იმუშავებენ საქართველოს მხარდასაჭერად და ერთგვარი ღობე იქმნება, რუსეთზე დაწოლა იქმნება. როდესაც ასეთი ვითარებაა და ჩვენ შვიდეულის მოლაპარაკებაც კი ისე გვესმის, რომ თითქოს ელცინს შევარდნაძესთან მოლაპარაკების შედეგად დივიდენტივების მოპოვება უნდა, მე ცოტა არ იყოს ტენდენციურ მოსაზრებად მიმაჩნია. ჩვენ მოვისმინეთ სამხედრო ექსპერტის ბატონ გიორგაძის მოსაზრება. რატომღაც არ გვინდა მას ანგარიში გავუწიოთ და კოსმოპოლიტად გამოვაცხადოთ. ეს ფრაზების სროლა იოლი სატენია, მაგრამ როდესაც ასეთი ურთულესი საკითხი უკვდება, მე მგონია, რომ პარლამენტმა ეს გადაწყვეტილება არ უნდა მიიღოს თავდაცვის მინისტრისა და მთელი თავდაცვის კორპუსის და სახელმწიფოს მეთაურისა და მთავარსარდლის ვარდში. რატომ გვინდა რომ მოლაპარაკების პროცესში რაღაც გაუმართლებელი სირთულეები შევქმნიდეთ ყველაფერ ამასთან ერთად, თუ ვინღაც სახელმწიფოს მეთაურს, ხომ არ არის ეს უნებლობის ერთგვარი გამოხატულება. მე ვინ ვახსოვთ, რომ კენჭისყრილი სახელობითი კენჭისყრით მას ჩვენ ვანდეთ ხელშეკრულების წარმოება რუსეთთან. მაშინ მივიღოთ ჩვენ დღეს გადაწყვეტილება, რომ აღარ ვინდობთ სახელმწიფოს მეთაურს ამ ხელშეკრულების წარმოებაში. სხვაგვარად ამ ვითარებაში ამ საკითხის ასე დასმია. . . . რატომ არ შეიძლება ხუთშაბათამდე მოვისმინოთ, მოვიდინოთ და ეს გადაწყვეტილება ყველამ ერთად. რა უღკას ამას წინ. რატომ არის ეს მაინცდამაინც დღეს მისაღები გადაწყვეტილება.

დავით აღმაშენებელი, მე-5.

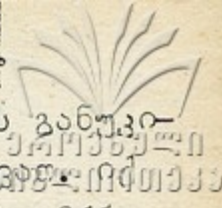
პ. კოლუაშვილი. პატივცემულ დეპუტატებს მინდა გავახსენო ისტორია 9 ნაოტის სესიისა უზენაესი საბჭოსი, თუ როგორ მომზადდა ოკუპირებული იმის შესახებ, როდესაც ფაქტობრივად აღიარებული იქნა რუსეთის ჯარების მიერ I92I წელს საქართველოს ოკუპირება და ფაქტობრივი ანექსია.

მაშინაც იგივე სიტუაცია იყო, მაშინაც, როგორც ღღეს, პარლამენტის
 გარკვეული წევრები ხატავდნ ამ სურათს, რომ ეს მოხდება, ის მოხდება
 და ა.შ. ღილის 4 სთ-ზე დამთავრდა ამ ტიქსტის მომზადება საქართველოს
 მეკნიერებათა აკადემიის შენობაში, რომელიც მოამზადეს ღღევანდელმა
 სახალხო ფრონტის, დასისა და რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენლებმა
 და ეს ლოკუმენტი მე მიმარჩია და მაშინაც ასე იყო, რომ ფაქტურად
 ღღ იურედ იქნა აღიარებული საქართველოს თავისუფლება და აღიარებული
 იქნა, რომ რუსეთმა მოახდინა საქართველოს ოკუპაცია და ანექსია. ბატონ-
 ნებო, აქ ნათელი დადასტურება არის იმისა, თუ რა მოხდა აზერბაიჯანსა-
 და სომხეთში რუსეთის ჯარების გაყვანის შედეგად. ყველა უბედურების
 სათავე სწორედ ეს არის. დაპარაკია იმაზე, რომ პოლიტიკოსები პოლიტიკურ
 გადაწყვეტილებას ღღებულობენ, ხოლო იმ "ტიქნიკურ შესაძლო ვადაზე",
 რომელზედაც დაპარაკი იყო აქ, ეს უკვე სამხედროებისა და ექსპერტების
 საგნება და ისინი გააკვდებენ ანას. მე თავიდან ბოლომდე ვუჭერ ბატონ
 ნოღარის ამ პროექტს მხარს, ისევე, როგორც პარლამენტის უმრავლესობა
 და ცალსახად გამორჩდა ახალგაზრდა ეაობის დამოკიდებულება და ახალგაზრ-
 დებს, რომელსაც ხვალინდელი და შI-ე საუკუნის განმსაზღვრელები იქნებო-
 ან ჩვენი ქვეყნის ბედისა, სურთ ასეთი დამოკიდებულება. ეს დამოკიდებუ-
 ღღება ეკონომიკურ ხელშეკრულებებშიც წაგვადგება წინ. აქ ცალსახად უნდა
 იყოს და დაინახოს იმ ქვეყანამ, რომლის საოკუპაციო ჯარებიც ღღანან
 ჩვენიდან, რომ ჩვენ, ჩვენს ერს და შის მომავალ თაობას გააჩნია ცალსა-
 ხა დამოკიდებულება მის მიმართ, მისი აქედან გაყვანის შესახებ. მე კი-
 ღღვე ვრთხელ მინდა ვთქვა, უაღრესად ზრდილობიან და უაღრესად დიპლომატი-
 ურ ღღნებზე რამოყალიბებული ამ პროექტში ეს დამოკიდებულებანი. ამიტომ
 გთხოვთ, ბატონო სპიკერო, პატივცემულ ღღებუტატიებო, რომ საკითხი დაყუ-
 ნებული იქნას კენჭისყრაზე, პერსონალური კენჭისყრით, სახელობითი.

დავნიჯლონარი. ნე-7.

მ. რაკვიტაძე. ბოღიშს მოვიხდი, ცოტა შესავალი გავაკეთოთ, რუსე-
 თის ჯარის გაყვანის საკითხი, ეს მომწოდებულია, მე მგონი. ამ თემაზე
 ხშირად არის დაპარაკი და ვფთანხნები, რომ ეს ასეც უნდა მოხდეს. აქ
 არ არის ორი აზრი. როგორ უნდა მოხდეს, ტიქნიკურად როგორ შესრულდეს,
 პოლიტიკური დაწოლა იქნება, თუ ტიქნიკურად როგორ გადაწყდება ეს, მე
 მგონი, დასახვეწია და სერიოზული საკითხია. ნე მინდა, მეორე მხარეზე
 გავამხხვილო ყურადღება. კუმინ კოლეგიაზე ამ თემაზე იყო ძალიან სერიო-
 ღღული დაპარაკი. მე მგონია, ჩვენ რუსეთის ჯარების გაყვანასთან პარალელ-
 ღღურად აუცილებელია. . . მე ბოღიშს ვიხდი, შეიძლება ამ თემასთან არ
 არის ბინარტებაში, მაგრამ მე მინდა ვთქვა ეს ყველას გასაგონად, ელდ-
 ნენტალურ ღღნებზე მაინც გასაკვდებელია სასაზღვრო ჯარის გაფეფება. ცოტა
 დღღეტანტიზმის ღღნებზე რომ ვილაპარაკოთ, არ გვინდა და ის გვინდა, არ
 გვინდა ანდენი ჯარი. . . ეს არ არის სწორი. მე ხშირად ვარ ხაზღვრებზე,
 ვყოფილვარ ღღანისის რაიონში, შაუმიანის გავლით არის საზღვარი, მეორე

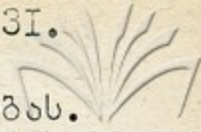

მხარეზეც, იქითა მხრიდან მოხდა რამდენჯერმე თავდასხმა, არის განუკუთ
 თხოვა. ჩვენ არ გვინდა ასეთი რამ, რომ 4-5 ჯარისკაცი დასველებული
 და ან საბაჟო გადაკვეთთ და ვიღაც პოლიციელის ფულის შოვნის საამქრო
 გახდეს. ასე არ შეიძლება. რაღაც სახელმწიფო დონებზე, ელემენტალურ დონე-
 ნებზე მაინც გვინდა ჯერჯერობით სასაზღვრო ჯარი გადაკვეთთ. სერიოზული
 კატაკლიზმებია კავკასიაში, ომია სასომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის.
 აქეთა მხარეზეც არ არის დალაგებული. ჩვენ ვართ არაკეთილგანწყობილ
 გარემოცვაში. ჩვენ გვჭირდება სასაზღვრო ჯარი. მე არ ვიცი, ეს ვის
 უნდა დაეჭვიმდებაროს, როგორ იყოს. . . ეს დასახვეწია. ამისთვის არის
 მთავრობა, თავდაცვის სამინისტრო, კომისია არის, ბატონი ნოდარი ხელმ-
 ძღვანელბს. ამაზე უნდა შევთანხმდეთ. ჩემი თხოვნა არის, ავირჩიეთ
 ჩვენ თავდაცვის მინისტრი. ახალგაზრდა კაცი, პროფესიონალი სამხედრო და
 სამშობლოზე შეყვარებული. ვთხოვთ, დავუძახოთ მას. კიდევ ვინ არის
 დასაძახებელი და ან თქმაზე სერიოზულად ვილაპარაკოთ. მე არ მინდა
 გავართულო რა ხდება საზღვრებზე. ეს ყველამ ძალიან კარგად იცით და
 არაფერი აღარ დარჩება რამდენიმე თვეში, თუ ასე გაგრძელდა. ეს არის
 აღებ-მიცემის, ფულის შოვნის ერთ-ერთი წყარო და მე ვთხოვთ, სერიოზულად
 და გულთან მივიტანოთ ეს საკითხი.

თავმჯდომარე. I2 სთ-ზე ჩვენ უნდა შევწყვიტოთ მუშაობა მივლინარ
 სიონში.

ნ. ნათაძე. ზურა ავალიშვილის პატივისცემის საუკეთესო საშუალებაა
 რომ ჩვენ ჩვენი ქვეყანა დავიცვათ და ეს უნდა მივიღოთ კენჭისყრამდე, ა
 დავიმალოთ.

თავმჯდომარე. შევწყვიტოთ კამათი და ვუყაროთ კენჭი. (ხმაური)
 ყურა უღება; ბატონებო! მე იმიტომ ვაყოვნებლი ამას, რომ იქნებ სახელმწი
 ფოს ნეტაურთაან ერთად, თავდაცვის მინისტრთან ერთად . . . მაღროვდეთ.
 ჩვენ არარეგლამენტურად ვიქცევით. ბატონი ჯაბა აბსოლუტურად სწორია,
 მაგრამ მე პირადად მორჩილი ვარ პარლამენტის არა მარტო უმრავლესობის,
 არამედ უმცირესობისაც. ვემსახურები ტევენს ნებას. ეს დაღვნილება, პი-
 რადად აღამიანურად თუ მკითხავთ, ეს რამდენადაც რამე ვიცი და ინფორმა-
 ციები არც ისე ცოტა მაქვს, არაფრით არ შეუწყობს საქმეს ხელს. ჩვენ
 გვინდა. . . მაგრამ არც მოგვსპობს. მივიღოთ, რაც მისაღებია, მაგრამ
 გულახდილად რომ ვთქვათ, ჩვენ უნდა დაგვეცადა აღმასრულებელი ხელისუფლე
 ბისათვის და კონსტრუქციულად უნდა ვიცოდეთ პასუხისმგებლობის საკითხი.
 ზოგიერთი რეგიონი არის . . . გაიყვანე სასაზღვრო ჯარი, ქვა-ქვაზე აღარ
 დარჩება იქ. ჯერ შენი სასაზღვრო ჯარი უნდა მიიყვანო და მერე უნდა
 დავმშვიდობო იმ სასაზღვრო ჯარს. ამიტომ არის დრო, განრიგი საჭირო,
 თორემ არავინ არ დაობს იმაზე, რომ რუსეთის ჯარი გადა აქედან და რომც
 შეიხვეწო, შეიძლება არც დარჩეს. მაგრამ ვარკვეულად კონფრონტაციის
 გზას. . . ის, რომ რუსეთი ვაღიზიანოთ, ჩვენი მიზანი არ არის. ლაპარაკი

არის იმაზე, რომ ჩვენ ჩვენი ღირსებით შევხვდეთ ამ ურთიერთობას. თუ ვნებავთ, ნივილოთ ეს დაუკენილება როგორც არის. ნივილოთ **ნ. ნათაძე. ბატონებო,** აქ მრავალი აზრი გამოითქვა. მე მინდა ჩემი განმარტება გამოვთქვა. მაპატიეთ, მაგრამ პირველ ყოვლისა, ბატონ პანტიელეიმონს მინდა მოვახსენო ჩემი პასუხი. რუსეთის სასაზღვრო ჯარები რომ ჩვენთან იმყოფება და იგულისხმება, რომ ღარჩება 94 წლის ბოლომდე, ამას აქვს თავისი პლიუსები და მინუსები. ისიც და ისიც ბალიან სერიოზულია. რუსეთის ნებსაზღვრეები აქ ღვანან არა იმიტომ, რომ ეს ჩვენ გვჭირდება, არამედ იმიტომ, რომ ეს რატონლაც მათ სჭირდებათ. ისინი აქ არ გარჩერდებიან, რა ვინდა ვებვდეთ ჩვენ, უფრო გვიან, ვიდრე ეს მათ გეგმები შეესაბამება. მე მგონი, რომ ასეთი ფორმულირება როგორც გვაქვს და რომელიც არანაირად არ გულისხმობს მათ დარქარებას, არაფრით არ შეუშლის ხელს მათ მიერ იმ ფუნქციების შესრულებას, რომელიც თქვენ ახსენებთ ლექტრინაზე ჩვენ ვმუშაობთ. თქვენ მოგახსენებთ, ამ მუშაობის ყველა ეტაპი. მეც ერთ-ერთი თანადავტორი ვარ ამ დებატებისა ლექტრინას ამ დაუკენილებასთან არავითარი კავშირი არა აქვს. შემიშვებ, ზოგადი კითხვა: ხომ არ შეუწყობს ეს ფორმულირება კონფრონტაციას ხელს. არ შეუწყობს. მოლაპარაკება გრძელდება და გაგრძელდება. ეს ფორმულირებები, რომელიც აქ არის რადებული, ემსახურება მხოლოდ ჩვენი იურიდიული პოზიციის განმტკიცებას ამ მოლაპარაკებაში. ხაზრით არავინ არაფერს არ გაგვიკეთებს და ხაზრით ჩვენ არავის არაფერს არ დავუთმობთ. მოლაპარაკება არის ამოსავალი პოზიციების ურთიერთდაახლოების პროცესი. რაც უფრო თანმიმდევრული იქნება ჩვენი ამოსავალი პოზიცია, რაც უფრო დასაბუთებული იქნება იურიდიულად და რაც მყარი იურიდიულად, ნით უკეთესი. ახლა ჩამოვყვები დანარჩენ შენიშვნებს. რაც შეეხება კონკრეტული ვადის ნითობას, ჩვენ არც ტექნიკური საშუალება გვაქვს და არც უფლება გვაქვს, რომ კონკრეტული ვადა ნივთითთ თავდაცვის სამინისტროს დასკვნის გარეშე და საერთო აღმასრულებელი ხელისუფლების დასკვნის გარეშე. ამასაც უნდა პროფესიული გათვლა. ეს გათვლა ნობდება და ამის შემდეგ ჩვენ გვიტანება უფლება ჩვენი ქვეყნის წინაშე და არა პარტნიორის წინაშე, რომ კონკრეტული ვადა წარვაღვინოთ. რაც შეეხება ამ ტექსტების შეთანხმებას სახელმწიფოს მეთაურთან და თავდაცვის მინისტრთან, სახელმწიფოს მეთაურს ეს ტექსტი აქვს. მოსკოვში წასვლამდე ტქონდა. თავდაცვის მინისტრს ეს ტექსტი არა აქვს. მე არც ერთთან არც ნორესთან არავითარი საუბარი ღღეს ამ ტექსტის გამოტანის შესახებ არ მქონია. ეს ჩვენ არ გვიშლის ამ ტექსტის გამოტანას, ვინაიდან პარლამენტი არის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანო სახელმწიფოში და პირველი პასუხისმგებელი სახელმწიფოს ბეზზე. ჩემით, მხოლოდ ჩემი პასუხისმგებლობით, პირადი აღანიანური რწმენით და პირადაი . . . თავზე აღებით, მე მოვახსენებთ, რომ დარწმუნებული ვარ, მე, როგორც პიროვნება, ვინაიდან სახელმწიფოს მეთაური მონლობებულია, რომ სატარდველ რაც შეიძლება მალე ფაქტობრივად თავისუფალი იყოს რუსეთისა-

გან, ვინაიდან ამაზე მონღონებულა რვენი თავდაცვის ნინისტრი, მე
რემს თავზე აღებით ნოვახსენებთ, რომ მათი მხრიდან რაიმე შენიშვნას
ამ ტექსტში მე არ მოველი.

თავმჯდომარე. ნაშინ ვუყაროთ კენჭი. ვერ რვევისტრაციას ვაბა-
რებთ. რვევისტრაცია. . . წარმოგვიღოთ დაღვენილები პროექტს. (ხმაური)
ბატონებო, ყურადღება. თუ თქვენს. . . ნაშრომით. თუ რიგენ უნდა ვაგავრ-
ბელოთ, ნაშინ ვაღაგიტანოთ 4 სთ-ისთვის. ნაშინ ვუყაროთ კენჭი. ვერ
ვუყაროთ კენჭი სახელბითი იყოს თუ . . . უბრალო უმრავლესობით. . . .
კი, ბატონო, ღია კენჭისყრა. რას შვერებით, ხალხო, რა დაგვიმართათ.
(ხმაური) 6-7, მე-5, მე-4.

ი. ზეილიძე. ბატონო ვახტანგ, მე შემოვიტანე წინადადება რემი
წარმომადგენლების სახით, რომ აღნიშნული საკითხის განხილვაში კენჭის-
ყრამდე მონაწილეობა უნდა მიიღოს სახელმწიფოს მეთაურმა და თავდაცვის
ნინისტრმა. რვენი არა ვართ წინააღმდეგი კენჭისყრისა, მაგრამ მათი ინფორ-
მაცია გვაინტერესებს.

თავმჯდომარე. მე-5.

თ. ბასილია. ბატონო ვახტანგ, მე ვალღებული ვარ "ქართველ ტრადიცი-
ონალისტთა კავშირის" სახელით ვაგაკეთო განცხადება, რომ რვენი კავშირი
ამ დაღვენილები პროექტს ვერ დაუჭერს მხარს, რადგან ვთვლით, რომ ეს
დაღვენილება არაფრის მომცემი არ არის. საკითხი არის მოუმზადებელი, ან
ასეთი სახის დაღვენილება საქართველოს არ სჭირდება. რვენი მიღებული
გვაქვს დაღვენილებები ამასთან დაკავშირებით. თუ უნდა მივიღოთ ახალი,
სხვა დაღვენილება, ნაშინ პოზიცია უნდა იყოს გაცილებით მკაცრი, ვიდრე
რვენი მიგვიღია მანამდე. ან უნდა მივიღოთ მკაცრი, მკაფიოდ ჩამოყალიბე-
ბული დაღვენილება თავისი ვალის ნითითებით, ან უფრო სერიოზულად მოვაზი-
ლოთ საკითხი, ან არა და ასეთი სახის დაღვენილება რვენი არ გვეჭირდება.
აქედან გამომდინარე, რვენი ვერ მივიღებთ კენჭისყრაში მონაწილეობას.

ნ. ნათაძე. რვენი ვვაქვს მიღებული დაღვენილება აფხაზეთიდან ჯარის
გაყვანის შესახებ. რაც შეეხება საქართველოს დანარჩენ ტერიტორიაზე არ-
სებულ ჯარს, ღვიმდე საქართველოს საქართველოს პარლამენტს არა აქვს
ნათლად ნათქვამი. . . საერთოდ არა აქვს ნათქვამი არცერთი ფორმით, რომ
რუსეთის ჯარის ყოფნა საქართველოში არის უკანონო. კერძოდ, საბჭოეთის
დაშლის შემდეგ, საქართველოს დამოუკიდებლობის დაშლის შემდეგ, როგორია
რვენი დამოკიდებულება რუსეთის ჯარის მიმართ საქართველოს ტერიტორიაზე,
ვარდა აფხაზეთისა, ამის შესახებ რვენი ღვიმდე ვლუმვართ. ამის შედეგია,
რომ რვენი მოლაპარაკების პროცესში, რომელიც წარმოებს "ზაკვოს" ტერიტო-
რიაზე, რვენი პარტნიორი გვეუბნება. . . მაგალითად, ღღეს რვენი რსფრ-ს
ტერიტორიაზე ვინყოფებით და რვენი არა ვვაქვს მკვიდრი იურიდიული საბუ-
თი, რომ ეს აზრთა სხვადასხვაობა რვენს შორის მკაფიო იყოს, რომ რვენი
აზრით საქართველოს ტერიტორიაზე ვართ და მათი აზრით ისინი რუსეთის ტე-
რიტორიაზე არიან. რვენი არა ვვაქვს მკვიდრი იურიდიული საფუძველი, რომ

რომ აზრთა სხვადასხვაობა მოვხსნათ. ეს დადგენილება საკითხზე, ველ ყოვლისა, იმისთვის, რომ ეს იქნეს საქართველოს პარლამენტის პირველი დადგენილება, რომელშიც ნათქვამი იქნება ცალსახად, რომ რუსეთის ჯარი საქართველოში არ უნდა იყოს. სხვა დოკუმენტი ამის შესახებ პარლამენტის ღონის ჩვენ არა გვაქვს. ამიტომ "ტრაპიკონა-ლისტების" განცხადება მე მიმაჩნია არაინფორმირებულობის შედეგად და გაუაზრებლობის შედეგად, მაშატივთ.

თავმჯდომარე, მე-5.

ლ. შაკიაშვილი. ბატონებო, მე ვთვლი, რომ ღელს ამ წუთში კენჭისყრა არ უნდა ჩატარდეს ამ საკითხზე და რატომ, მიუხედავად იმისა, რომ მე აბსოლუტურად ვიზიარებ სრულიად თავიდან ბოლომდე ამ დადგენილებას, შეიძლება პატარა საღამო მქონდეს ამ ვაუბთან დაკავშირებით. დანარჩენი თავიდან ბოლომდე მისაღებად მიმაჩნია. მე ახლავ ვამაყვარ ვაცხადებ, რომ ნებისმიერ ვითარებაში, ნებისმიერი აზრის თქმის და მოსმენის შემდეგ ვისაც არ უნდა ეკუთვნოდეს ეს აზრი, სახელმწიფოს მეთაურიდან დაწყებული დამთავრებული თავდაცვის მინისტრამდე, მე ვაძლავ ხმას ამ დადგენილებას და ღღესაც მივცემ და ორი ღღის მერვე, მაგრამ მე არ მიმაჩნია მთლად ეთიკურად, როდესაც ღღის წესრიგში არის ესოდენ მნიშვნელოვანი საკითხი. . . პირველად ისინი საქართველოს პარლამენტის ისტორიაში, მე ვთვლი, რომ ცოტა უფრო მეტი სერიოზულობა გვიმართება იმ მხრივ, რომ ღღეს ღღის წესრიგში უნდა ყოფილიყო მკაფიოდ ჩაწერილი და ჩვენ უნდა მიგვეცა საშუალება პარლამენტის იმ წევრთათვის, რომლებიც არასოდეს არ ყოფილან. . . შესაძლებელია, რომ გაიგებდნენ, ჩვენი ვიზიტი უნდა გამოცხადებულიყო, რომ ღღის წესრიგში არის ესა და ეს საკითხი და შესაძლებელია ღღეს აქ გააჰყვდილიყო ღარბაზი. პარლამენტის თავმჯდომარე აუცილებლად უნდა ესწრებოდეს, თუ ჩვენ მას გამოვუცხადებთ ნაობა ამ მოლაპარაკებისა, მაშინ ჩვენ მისი აზრი უნდა გავიგოთ. იმისდა მიუხედავად, მას რა აზრი ექნება, მე მაინც ვაძლავ ხმას ამ დადგენილებას, მაგრამ უხებრხულად მიმაჩნია მისი, როგორც ამ მოლაპარაკების მეთაურს, მისი უღებამოსილებაც ჩვენ მივანიჭებთ, გარეშე ღღეს კენჭისყრა კატეგორიულად მოვიტხოვ და ვახოვთ გამიწიოთ ანგარიში ამ მოთხოვნაზე, ახლა შევწყვიტოთ კამათი, ხუთშაბათს ღღის წესრიგში ჩავსვამთ პირველ საკითხად. მხოლოდ წინდაწინ ინფორმირებული დყო საინფორმაციო საშუალებებით მთელი ჩვენი პარლამენტის წევრები, თავდაცვის სამინისტროს წევრები, და ყველა, ვისაც სურვილი და უფლება აქვს აქ დასწრებისა, მოვიდეს, დაესწროს და პირველივე საკითხად განვიხილოთ. ვნებავთ, სახელობითი კენჭისყრა ჩავატაროთ, ვნებავთ, ფარული. მე ახლავ ვაცხადებ, რომ ვაძლავ ხმას ამ დადგენილებას, მაგრამ ჩვენ კონფრონტაციის საბაზს ნუ ჩავსვამთ ღღესთან უღლი კენჭისყრით. . .

თავმჯდომარე. შენივლივარ წინადადებათ 4 სთ-ზე გავაგრძელოთ

სხდომა.

შესვენების შედეგად.

სსრკ-ის თავმჯდომარეობს საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ბ. ვ. ჯორჯიანი.

თავმჯდომარე. გთხოვთ, ჩავრთოთ სარეგისტრაციო აპარატი. ნინოწინარეობს რეგისტრაცია. ვიორე ხელახალ რეგისტრაციას ჩავატარებ-
დეთ, კვორუნის მიღებამდე ტალბატონ რუსუანს ვთხოვდი ხვალინდელი
დღის პროგრამა კაკვაცნოს კიდეც ერთხელ. ხვალინდელი დღისათვის მე
გთხოვდით ყველა დეპუტატს, რომ დღეს დავიწყოთ სამზადისი.

რ. ბერიძე. ბატონებო, მე გთხოვდით განომსვლელების კანდიდატურები მოგეწოდებინათ. ერთი კანდიდატურა არის მხოლოდ და ძალიან გთხოვთ,
მოგაწოდეთ ფრაქციებიდან და პარტიებიდან ვის სურს ხვალ ვ წუთიანი
სიტყვიდ გამოსვლა ნომინალი 26 მაისის ნოდანზე.

რვას რომ დააკლდება თხოვნიტი წუთი, ყველანი უნდა ვიყოთ პარლამენტის წინ. ნივლივართ ავტობუსებით.

8.30. გვანგვს პარაკლისი სვეტიცხოველში.

9.30. არნაზის კონტელქის არტეოლოგიური გათხრების დწყების ცერემონიალი.

10.30. საქართველოს ეროვნულ მოღვაწეთა საფლავების გვირგვინებით შემკობა მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში.

11.00. საქართველოს დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის დალუბულ მამულიშვილთა დაკრძალვის აღკლის სინბოლური შემკობა გვირგვინებით მთავრობის სასახლესთან.

12.00. საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი სამხედრო აღლუმი რესპუბლიკის ნოდანზე.

13.00. თბილისის ახალი საკათედრო ტაძრის საფუძვლის ჩაყრის ცერემონიალი.

15 საათიდან 16.30-მდე სპორტის სასახლის წინ ნოდებარე ნოდუნისათვის "26 მაისის" სახელის ნინიჭების რიტუალი. 26 მაისისადმი მიძღვნილი ზეინი "26 მაისის" სახელის ნოდანზე.

17.00. ჟებზურთი თბილისსა და ბათუმს შორის.

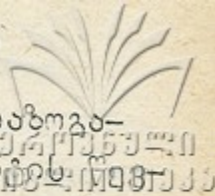
19.30. ოციციადური ნიღება თბილისის რიტუალების სასახლეში, სადაც დამატეყვებულთა პარლამენტის ყველა წევრი და მოსაწვევებუ ნიიღებთ.

თავმჯდომარე. კარგი იქნება თუ ვავანრავდებთ. რეგისტრაცია ვავი-
ართ. ჟებზურთის მოსაწვევები არის ბატონ პანლექთან. სხვა ღონისბი-
ებებზე აღლუნიის თობაზე მოსაწვევი არ არის საჭირო.

ნოდებზალთ რესგისტრაციისათვის. ჩავრთოთ. ნინოწინარეობს რეგისტრაცია. ვისიც არ ნუშაობს ხელს აწევს.

რეგისტრაცია გაიარა II6 კაცნა.

კვორუნი არის. ვთხოვ ბატონ თენგიზ ბუარიძეს, ორწუთიანი საკითხია და . . .

დ. ბუაჩიძე: სრულიად საქართველოს მეტაბ კოსტავას საზოგადოებრივ სარეზოლუციო სიბრძნეში არჩეული განმარტებული პარლამენტის აღმასრულებელი წევრის შესახებ. საქართველოს პარლამენტი აღვინ: ცნობილი იქნას სრულიად საქართველოს მეტაბ კოსტავას საზოგადოებრივ სარეზოლუციო სიბრძნეში არჩეული განმარტებული პარლამენტის წევრის ნუგზარ კვაჭავაძის აღმასრულებლის თამაზ მუხამბის უფლებამოსილებანი.

დავით აღმაშენებელი. დავუჭიროთ მხარი. ვთხოვთ, დავუწვიათ. წინააღმდეგი ვინ არის? - არავინ. თავი ვინ შეიკავა? - არავინ.

დ. ბუაჩიძე. მხოლოდ ერთი ფრაზა დღის სხდომის თაობაზე, პაცი-ცენტრულ პარლამენტარებო, მართალია, კეთილშინებით, რომ საბაზრო ეკონომიკისაკენ მივდივართ, მაგრამ მე უმოწყობილად ვთხოვთ, როგორც ერთ-ერთი კომისიის თავმჯდომარე, ნუ ვაღაპრებთ პარლამენტის სხდომას ზოგჯერ ბაზრობად, რაც ძალიან ლაპავს თქვენს პრესტიჟს ხალხის თვალში. ეს ეხება, როგორც თქვენი გამოსვლების ფორმაც, ზოგჯერ შინაარსს და განსაკუთრებით ქცევა-მოქმედებას. ბოდიშს ვიხდით. გმადლობთ.

დავით აღმაშენებელი. მე ერთ განცხადებას ვადაკეთებ. . . .

ბატონო დენგიზი. . . . ნე-2.

ი. მელაშვილი. ბატონო დენგიზი, " საქართველოს რესპუბლიკის " ბოლო ნომერში გამოცა ბრძანებულება, რომლის მიხედვითაც საქართველოს პარლამენტის დეპუტატი, პარლამენტის წევრი პანტილემონ გიორგაძე დაინიშნა სასაზღვრო ჯარების სარულად და მინისტრის მოადგილედ. შეთავსების საკითხი როდის იქნება განხილული?

დ. ბუაჩიძე. რამდენიმე დავიკრძალა. შემდეგი სამუშაო კვირის დასაწყისში მოგახსენებთ, წარმოგივინთ დადგენილების პროექტებს. ყველაზე ვინც ექვემდებარება. ეს იქნება შემდეგი სამუშაო კვირის დასაწყისში მოგახსენებთ წარმოგივინთ დადგენილების პროექტებს. ყველაზე ვინც ექვემდებარება. ეს იქნება შემდეგი სამუშაო კვირის დასაწყისში.

დავით აღმაშენებელი. ბატონი ნოღარი.

ნ. ნათაძე. ბატონებო, ეს საკითხი, რომელიც ჩვენ ამჟამად ვმსჯელობთ, იმდენად მნიშვნელოვანია, რომ მე პირადად ვერ მივცემ ჩემს თავს უფლებას, რომ კითხვის ქვეშე ვადაყენო. . .

დავით აღმაშენებელი. მე ვთხოვ, როგორც დეპუტატებს, ასევე მიწვეულ საზოგადოებას, სიმშვიდით უნდა იყოს დარბაზში.

ნ. ნათაძე. მე ვერ მივცემ ჩემს თავს უფლებას, რომ კითხვის ქვეშე ვადაყენო ამოკუთმენტის მიღება იმის გამო, რომ კორუმი ძლივს ვროგებთ. აქ მოვისმინეთ. . . არიან დეპუტატები, რომლებსაც არ უნდათ ამის მიღება. ესენი, ცხადია, არ მისცემენ დადებით ხმას ამ პროექტს, ამიტომ მიჩნევიან და ბატონ სპიკერს ვთხოვ, რომ დავდლოთ კენჭისყრი მხრივ დეპუტატების შემომატებას და მეტი ვუყაროთ კენჭი, როცა ვარან-

ტირებული იქნება ამის მიღება. მაგრამ მინდა, რომ მოგახსენოთ რამდენიმე გარემოება, რომელიც ჩვენს მიერ მოსმენილ კამათს რეგულირებს. მე მქონდა ლაპარაკი რამდენიმე შეპუტატთან ამ შუალედში და ვამბობ-ქვა ეჭვი, ჩემის აზრით, სავსებით მართებულია, იმის შესახებ, რომ თუ ჩვენ კომენტარის გარეშე, ე.ი. უკანასკნელი ვადის გარეშე ვიხმარეთ ფორმულირება, "ტიქნიკურად შესაძლებელ უმოკლეს ვადაში" შეიძლება ამან გამოიწვიოს უკვე შეთანხმებული ვადის გათასინჯვაც კი ჩვენი მოწინააღმდეგეების მხრიდან, ჩვენი პარტნიორების მხრიდან და შეიძლება, თუ კი ამას სათანაოდ ძალადობა მიჰყვა მათი მხრიდან, რაც სავსებით შესაძლებელია, მოყვას შეთანხმებული ვადის დარღვევაც კი ჩვენდა საზიანოდ. ამიტომ რეკომენდაცია არის იმათი, ვისაც ველაპარაკე, რომ ბოლო ვადა მაინც იქნას დარღვენილი. რასაკვირველია, "ტიქნიკურად შესაძლებელი უმოკლესი ვადა" ვერ იქნება ის ორნახევარი წელიწადი, რომელზეც ლაპარაკია რუსების მიერ ჩვენთვის მოცემულ გრაფიკში. ყოველივე ამის გათვალისწინებით გთავაზობთ, რომ მე-2 პუნქტს დაემატოს რამდენიმე სიტყვა. კერძოდ ასე . . . აქ ლაპარაკია გადმოცემის წესზე, მიღება-გადაცემის აქტით რომ უნდა მოხდეს, მათი ბაზების და შეიარაღების გადმოცემა ჩვენთვის ეს თავისთავად დეტალური და რთული პროცედურაა და ამას დაემატოს შემდეგი სიტყვები: "საქართველოს რესპუბლიკისათვის რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალების ხელთ მყოფი ბაზების და შეიარაღების გადმოცემა დამთავრდეს უმოკლეს ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 95 წლის II ოქტომბრისა". რატომ წერია II ოქტომბერი, ესეც მიკარნახეს დეპუტატებმა, რომელთაც ველაპარაკე შუალედში. იმ-იტომ, რომ II ოქტომბერს თავდება ამპარლამენტის უფლებამოსილება. ჩვენ არ ვიცით, როგორი იქნება მომავალი პარლამენტი და ბუნებრივია, ჩვენ უნდა მივიღოთ ზომები იმ შემთხვევისთვისაც კი, თუ მომავალი პარლამენტი არ იქნება მონღოლებული რუსეთის ჯარისაგან საქართველო გაათავისუფლოს, ამიტომ ეს პროცესი უნდა დამთავრდეს II ოქტომბრისათვის. გთავაზობთ, დადგენილება მივიღოთ ამშესწორებით. ხაზს ვუსვამ, რომ გარდა ამ ერთადერთი პუნქტისა, რომელიც ორნახევარი თვით ამოკლებს მათი გასვლის ვადას, არავითარი განსხვავება და წინააღმდეგობა არ არის ჩემს მიერ შემოთავაზებულ დოკუმენტსა და ჩვენს პარტნიორს შორის შეთანხმებულ დოკუმენტს შორის. იმისთვის, რომ ნათელი იყოს ამ დოკუმენტის მიღების აუცილებლობა, კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ, რომ როდესაც ჩვენ გვაქვს მოლაპარაკება ჩვენს პარტნიორებთან ყოფილი "ზაკვო"-ს ტერიტორიაზე და ისინი გვეუბნებიან, ამ წუთში ჩვენ რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე ვინყოფებით, ჩვენ არ შეგვიძლია ჩვენი აზრის, განსხვავებულობის ცალსახად დაძლევა, თუ არ გვექნა ეს დოკუმენტი.

დავით აღმაშენებელი. ახლა დავაყენოთ კენჭისყრაზე თუ . . .
მ. ნათაძე. მოვიცალოთ. 20 კაცით მაინც უნდა წარმოებდეს, რომ . . .

თავმჯდომარე. მაშინ ღღის წესრიგის შემდგომ საკითხზე გადავგრძელოთ. . .

მე-2 საკითხი, " კანონი საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სტრუქტურაში ცვლილების შეტანის შესახებ". ეს ჩვენ. . . აქაც აუცილებელია კვორუმის ორი მეცამედი, მაგრამ თუ ან ჯაბა გამორწოს აქეთ, ან ეს აპარატი გამოვწიოთ აქეთ. მე პირადად. . . ჩვენ, ალბათ, ღღეს დავიწყეთ განხილვა საკითხისა და ღღეს მივიღებთ თუ არა. . . ღღის წესრიგიდან ეს საკითხი არ ამოვა. მე იმიღი მაქვს, რომ წინა სხდომაზე ჩვენ დავიწყეთ კონსტრუქციულად. . . (სიცილი) ტექნიკურად მოსახერხებელ დროს. ეს არ ამოვა აქედან. (სიცილი)

ჯ. იოსელიანი. რა უსაშველო მაშველი ყოფილა.

მაშველთა კორპუსი. . . საშველად ვითხოვთ მაშველთა კორპუსს.

თავმჯდომარე. მე მგონი, ბატონი ჯაბა, იქნებ გადავვტანა ერთი სხდომით. მე გაძღვეთ პირობას, რომ იმ კვირიდან. . . იმ საილუმლოებას არ ვამბობთ ჯერ და. . .

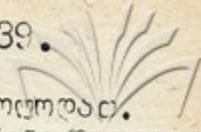
ჯ. იოსელიანი. უბრალოდ, ახალგაზრდები ამ ერთი კვირის წინ დავიბარე. იყვნენ ჩამოსული. ერთი 2000 კაცი იყო. ამის წინ კიდეც მყავს კიდეც დაბარებული. ამ საკითხს ელოდებიან და. . . კარგია, ასეთ ვითარებაში ჯდომა, ლაპარაკი, მაგრამ იქ ხომ სხვა ვნებათაღელვა ტრიალებს. . . მე კი არ მინდა რასაც ვთქვა, მაგრამ არ გამოდის ასე. . . აღამიანების ბეღია ლაპარაკი. განვაცხადე იქ, თუ ვიღაცას რაღაც ეჭვიები გაქვთ. . . მე არავითარი თანამდებობა არ მინდა. მაშველთა კორპუსში შეიძლება ვიყო მეხანძრედ. შეიძლება საერთოდ არ ვიყო, მაგრამ არ გამოვიღეს ისე, როგორც. . . შეგახსენებთ მოლა ნასრედინის ერთ იგავ-არაკს. მაინც ისეთი არის დრო, რომ. . . თუ ვახსოვთ, ღამე ეძინა და ატყდა რხუბი, გინება და წამოდგა, მოიხურა საბანი და ცოლი ეუბნება სად მიდიხარო კაცო, რაღაც რხუბია უნდა გავიგო რა ხდებოდა და გავიდა. ცოტა ხნის შემდეგ უკან დაბრუნდა, დაწყნარებული ყველაფერი. ცოლი მაჰკითხა, რა ხდებოდაო? არაფერი ჩემს საბანზე რხუბობდნენო. ასე არ გამოვიღეს ეს. აქეთ ლაპარაკი, იქეთ ლაპარაკი, სხვა რაღაცა და ამ დროს ბავშვები უსაბნოდ. ამაშია საქმე.

თავმჯდომარე. აი, რომ არ დარჩნენ იმიტომ. . . თქვენ კარგად იცით, რომ რაიმე გადაწყვეტილებას თვეები ვუნდებით ჩვენ და მერე ან შევთანხმდებით. . .

ჯ. იოსელიანი. აქ არის ერთი საკითხი, რა სტატუსი უნდა ჰქონდეს. თუ თქვენ მიგარჩიათ, რომ ეს ასე არ არის, მაშინ უნდა გაუქმდეს ჯერ საბჭოს დადგენილება, შემდეგ პარლამენტის დადგენილება. ხელახლა უნდა დავიწყეთ მაშინ დებატები და. . . თუ კი ის ყველაფერი ბალაში რჩება, მაშინ ერთი საკითხია გადასაწყვეტი რა სტატუსით უნდა იყოს. . . ის, რომ მაშველთა კორპუსი არსებობს და უნდა იყოს, უნდა შევიღეს

ბლოკში, ხომ მიღებულია. ახლა საკითხი ასე დავსვათ, კი მარაგობის ბლოკში რა უნდა შევიღეს. კომიტეტში ნაკლები ხომ არ შეიძლება შევიღდეს, ან სამინისტრო ან კომიტეტი. დეპარტამენტი ხომ არ უნდა შევიღდეს. აბა რაზეა ლაპარაკი, ვერ გავიგე. ანას უნდა რამე ღავა? თუ ვინმეს ატვს სხვა აზრი, მითხრას. თუ ბლოკში უნდა შევიღდეს, კომიტეტში ნაკლები ბლოკში ვერ შევა. ამიტომ . . . რაზე ვკამათობთ, ვერ გავიგე. ანას უნდა რამე ღავა? თუ ვინმეს ატვს სხვა აზრი, მითხრას. თუ ბლოკში უნდა შევიღდეს, კომიტეტში ნაკლები ბლოკში ვერ შევა. ამიტომ. . . რაზე ვკამათობთ, ვერ გავიგე. ჩვენ არ გვინდა სამინისტრო, ჩვენ გვინდა კომიტეტი. აი, ეს არის გაურკვეველობის . . . მე მინდა დაგარწმუნოთ, რომ არაფერი არ იქმნება. სამოქალაქო თავდაცვა არსებობს, მაშველთა კორპუსი არსებობს, სახანძრო დაწესებულება არსებობს. ე.ი. არაფერს არც ფულის დამატება არ უნდა. უბრალოდ, უნდა ჩამოყალიბდეს, რომ იყოს ეს ორგანიზმი ძლიერი. როდესაც ხანძარია, იქ მაშველიც რომ იყოს და . . . მიწისძვრათა და იქ სახანძროც უნდა იყოს. . . ყველა მოწინავე სახელმწიფოებში არის ეს. . . შეგვიძლია არ მივიღოთ იმიტომ, რომ ჩვენ არა ვართ მოწინავე და ამიტომ შეგვიძლია. . . ამერიკაში პრეზიდენტს ექვემდებარება, ემორჩილება მაშველთა კორპუსი. კანადაში ექვემდებარება მინისტრთა საბჭოს. დანიაში - შინაგან საქმეთა სამინისტროს და ა.შ. გერმანიაში და შვეიცარიაში დამოუკიდებელია. ასე, რომ, როგორც მოიხდენს ჩვენი საქმე, იმაზეა ლაპარაკი. არის დაუსაქმებელი რამოდენიმე ასეული ახალგაზრდა, რომელსაც ატვს იმედი, რომ აქ რაღაცეა და რალაც საქმეს გააკეთებს, საჭირო საქმეს. აქ იყო ლაპარაკი, რომ ლაშქარი. . . არ უნდათ ეს ლაშქარი. ლაშქარი რაზეა. . . როცა ვლაპარაკობთ სამხედრო კონცეფციაზე, საქართველო ულაშქროდ არავითარ შენახვევაში არ შეიძლება იყოს იმიტომ, რომ ჩვენ ასე გვოცნია 20 საუკუნე. ერთბაშად შეიკრიბებოდა ქულები კაცი ერთ თვეში. ან იქით იყო საქმე, ან აქეთ. ღდეს ჩვენ ამოვიღეთ ეს, მაგრამ მე ისევე ვუბრუნდები ამ საკითხს. ეს საკითხი ღიად რჩება. ჩვენ ამოვიღეთ იმიტომ, რომ თქვენ ნუ გვოცნიათ, რომ მაინც დანიაც ჩვენ გვინდა დავიწროვოთ. . . ჩვენ არ გვინდა. . . დემორჩილოს პარლამენტს, თავდაცვის სამინისტროს, იყოს დამოუკიდებელი. მაგრამ ქულები კაცის უფლება უნდა ჰქონდეს ან პარლამენტს ან სახელმწიფოს მეტაურს. არავითარ სამინისტროს არ შეუძლია, ნთელი მოსახლეობის ფეხზე დაყენებას ნიშნავს ეს. ანისი უფლება არავის არა ატვს, გარდა სახელმწიფოს მეტაურს ან პარლამენტს. ასე, რომ, ეს ლაშქარის ინსტიტუტი ჩვენთვის აუცილებელია. ჩვენ საქართველო. . . 4 წლის წინათ ვანობოდი და ღდენიდავ ვინეორებ, ჩვენ არ გვეტნება საშუალება, რომ 50-100ათასიანი ჯარი გვყავდეს. ჩვენ ინდივიდუალური შეგნების არის თითო უნდა იყოს უნივერსალური მეორმარი, რომელც შეიძლება მშვილობიანობის დროს ნახევრადსამხედრო საქმე გააკეთოს და ომიანობის დროს ომოს, ოფიცერი იყოს. როგორ იყო 20, 32, 33 წლების გერმანიაში? იყო ბა-

რიზის ხელშეკრულებით, რომ 200 ათასი ჯარისკაცი არ უნდა ჰყოლოდა. ყველა ოფიცრები იყვნენ ის 200 ათასი და როცა დაჭირდათ, ერთმანეთს მობილიზაციის შედეგად 5 მილიონიანი ჯარი შექმნა გერმანიაში. ასეთ რაღაცეებზე არის საფუძრალი და . . . რიგენ ვლიქრობოთ, რომ რახან რიგენ ფაქტიურად ეს ბიჭები, რომლებიც 4 წელიწადია ომობენ და უკვე . . . ჯანაჯარს არ იღებენ, ყაზარნული ცხოვრება ნახევრად აქვთ და ნახევრად არა. არიან მოხალისეები. ეს თითქმის ის პრინციპია, რაც ლაშქარს უნდა ჰქონდეს. რახან ისინი არსებობენ, რიგენ რატომ უნდა რაღაც მოვიგონოთ. ეს არ არის. . . კი ბატონო, ნუ იტყვია. . . ახლა ვლაპარაკობთ სტატუსზე. მივცემთ თუ არა ეს სტატუსი. ფაქტიურად მიცემულია, მაგრამ ბიუროკრატიული აზროვნება თუ არაკეთილგანწყობა, ნუ ვერ განიგია. დამტკიცებულია 6 თვეა. დეკემბერში მიღებულია, რომ შევიღეს ეს თავდაცვის ბლოკში და ლეგიონი არაფერი არ არის გაკეთებული. თუმცა ამ ნივთს განმარტობაში და 4 წლის განმარტობაში. ეს ნაშევლთა კორპუსი არსებობს. იმას არაფერი არ უნდა, გარდა ფორმალური. . . სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ იყოს. ამას ვამბობ და თუ სახელმწიფოს ეს კონტროლი არ უნდა, ნუ იტყვია საზოგადოებრივ საწყისებზე. . . იტყვია ეს უფრო ხელსაყრელი იყოს, მაგრამ როგორ იყოს ეს. . . შეუძლებელია. ღღეს განსაკუთრებით, როცა 2-3 წელიწადში რამდენი მიწისპვრები, მეწყერები და რა არ დაგვატყდა თავს.

თავმჯდომარე. მი-5.

ნ. ნათაძე. ორი შეკითხვა მაქვს, ერთი ბატონ სპიკერთან, მეორე ბატონ მომხსენებელთან. ბატონ სპიკერთან ასეთი შეკითხვა მაქვს: ამ დაუგენილებს პროექტმა გაიარა თუ არა იურიდიული ექსპერტიზა. კერძოდ, არსებულ კანონებთან შესაბამისობის თვალსაზრისით. მეორე, თუ ეს მანველი კორპუსი. გულისხმობს შევლას ხანძრისაგან, სტიქიური უბედურებისაგან, ეპიდემიებისაგან და ა.შ. რატომ უნდა შეღიოღეს ის თავდაცვის ბლოკში და არა სხვა ბლოკში.

ჯ. ოსელიანი. არც უნდა შეღიოღეს. თავდაცვის ბლოკში საერთოდ არ შეიძლება იმიტომ, რომ კონვენცია ყენივის კრძალავს ამას. ე. ი. ურთიერთობას წყვეტს ისეთ მანველ კორპუსთან, რომელიც სამხედრო უწყებებაში არის, იმიტომ, რომ არის მომენტები, როდესაც მანველთა კორპუსი მაგალითად. . . როდესაც აკეთებს ნეიტრალიზაციას ჰერმეტიკისა, სადაც შეიძლება მოწინააღმდეგე მხარეები არიან დაპირისპირებული, მას არ შეუშვებენ, როგორც მოწინააღმდეგეს. თუ კი ის მანველთა კორპუსია, ის სარკველობს ანით და შეღის როდესაც არის, მაგალითად, მოსახლეობის გამოყვანა და ა.შ. ანტიკომ, თუ კი ის სამხედრო უწყებას ექვემდებარება ავტონომიურად იმ წუთში საერთაშორისო მხარდაჭერას აღარ პოულობს.

თავმჯდომარე. გასულ სხდომაზე, როდესაც რიგენ ამ საკითხს ვიხილავდით, ბატონმა ალექსანდრე ბერძემ დასვა საკითხი, რომ ეს საკითხი ნომინალურად შენდვისთვის ეროვნული უშიშროების და თავდაცვის კონი-

ავტორმატიდ ხელში დაიცვეს საკუთარი სამშობლო და საკუთარი ნიჭი. მარტო ასეთ ადამიანებზეა დაპარაკი, ალბათ, ამ 2 ათას კაცთან დაკავშირებით მოგვიწივს გაღახეღვა, რაუზან ვფიქრობ, რომ ნაშვილთა კორპუსი ეს არის ვარკვეული ძვალსაზრითით პროფესიონალთა გაერთიანება, რომლებსაც ბევრად უფრო მაღალი ღონის პროფესიონალიზმი უნდა ახასიათებდეს სულ ცოტა ჩინს მიერ ჩამოთვლილი დასახელებებში, ვიდრე ჩვეულებრივ რიგით მოკვლავს. ამის შესახებ, ბატონო ჯაბა . . .

გ.ოსელიანი. ყველაფერი, რაც თქვენ თქვით, ყველაფერი არის. სამედიცინო სამსახური, მთამსვლელები, მეხანძრეები და სამოქალაქო თავდაცვა. ისინი არ გვესწრებიან. ახლა თქვენ თუ ვნებავთ პროფესიონალები, პროფესიონალებიც არიან, მაგრამ მაღალ კვალიფიციური პროფესიონალიზმი რაღა ამ სამაშველო კორპუსში იქნება . . . ჩვენ, მაგალითად, მაღალ კვალიფიცირებული ჯარი გვყავს ? არ გვყავს თუ გვყავს ? ამიტომ დავშალოთ ის ჯარი ? აქ არიან სწორედ სამედიცინო სამსახური, მეხანძრეები, სამოქალაქო თავდაცვის უფროსი მაშველთა კორპუსისა, რომელიც სოხუმში მთელი სანგრებისა და სხვა ნაგებობების ხელმძღვანელობას უწევდნენ. ავთა თუ კარგად, როგორც არის, ასეა. ჩვენ ვიმელოვნებთ, რომ გაზრდიან თავიანთ პროფესიონალიზმს და ა.შ. მაგალითად, რომ იყო მიწისძვრა, ჩვენი ბიჭები წავიდნენ, რომ იყო გულაურში, ჩვენები იყვნენ. ჩვენ არ ვყვირივართ და არ ვაკეთებთ რეკლამას. ამავდ დროს, სხვათაშორის, სამშობლოსაც კარგად იცავდნენ.

ა.ბობოხიძე. მე ალბათ სწორად ვერ ვთქვი, ან ვერ გამიგეთ . მე მაინტერესებს, თავისთავად ცხადია, რომ არსებული სახსრებით შეუძლებელია თუნდაც მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარება იმიტომ, რომ მაღალკვალიფიციურ კაორებს სჭირდება მომზადება. ეს არის მონავლის საქმე, ალბათ. მე მაინტერესებს სწორედ ეს საკითხი, რომ ვავეცნოთ ქართველ მაშველთა კორპუსის საქმიანობას კონკრეტული მაგალითებით; რა ნაბიჯები გადაიდგა არსებულ საშუალებების ფარგლებში იმისთვის, რომ ყველა სამსახურები ასე თუ ისე ყოფილიყო ჩამოყალიბებული და რამდენად, ის ადამიანები მარტოდ არიან თუ არა მზად იმისადგის, რომ ის სპეციალობები აითვისონ, რაც იმ სამსახურებს . . . ერთი სიტყვით, სტრუქტურებს რომ ვავეცნოთ ამ წუთში რაც არის.

გ.ოსელიანი. სხვათაშორის, მაღალკვალიფიცირებულნიც არიან იმიტომ, რომ ჩვენ ირანიდან მაულობები და სიგელები გვაქვს მიღებული. მე მოკრძალებული კაცი ვარ, იცით, სიგელებსაც მოგიტანთ და გარჩვენებთ, რომ ირანში ნივინდეს სიგელები. შარშან რომ იყო გულაურში, ჩვენი ბიჭები წავიდნენ. სამედიცინო სამსახურის უფროსი . . . სად არის თამაზი, ის მოგახსენებთ, რა იყო, როგორ იყო ორანიში, რას აკეთებდნენ ისინი და სამოქალაქო თავდაცვის . . . ბატონი რეზო სად არის. . . მობრძანდით თუ შეიძლება. ვავეცით პასუხი.

რ. ნაფიტვარიძე.

ძირითადად ამ კითხვაზე შემიძლია ვიპასუხო, რომ სამოქალაქო თავდაცვა ეს არის მართვის ორგანო. უღმრთესად უღეს სამოქალაქო თავდაცვას არა აქვს ფიზიკურად ძალები. თქვენ იცით, რომ აღრე ყოფილ საბჭოთა კავშირში იყო სამოქალაქო თავდაცვის პოლიცია, რომელიც ემსახურებოდა საქართველოს რესპუბლიკას ტერიტორიულად, მაგრამ დაქვემდებარებაში იყო ამიერკავკასიის ოლქში. შეიძლება ეს ლეგიონი გაუქმდა, ამიტომ სამოქალაქო თავდაცვის მთავარი სამმართველო, როგორც მართვის ორგანო სამოქალაქო თავდაცვის უფროსისა, ბატონი დენჯიზ სიგუას ორგანოა მართვის, დარჩა ფიზიკურად უძალებო. არსებობს რეალურად ქალაქებში. ამიტომ მაშველთა კორპუსის კომიტეტის შექმნა ჩვენ გვესახება იმით, რომ შეიქმნება ძალები. . . რატომღაც ისე ფიქროს, რომ ვითომ ეს სამხედრო ნაწილებია. ეს არავითარი სამხედრო ნაწილები არ არის. ეს არის ვალდებულებული სამშობლოს წინაშე ხალხი, რომელიც კონტაქტის მეშვეობით გაფორმდება მაშველთა რგოლებში, ჯგუფებში, რომლებიც იქნება პრაქტისონალები. უღეს არის ასეთი ძალები და მათი გაერთიანება ერთად შექმნი იმ ძალებს, რომელსაც მაშველთა კომიტეტი, როგორც უხელმძღვანელებს სტიქიური უბედურებების პერიოდში. შეიძლება არ მოგეწონოდ, მაგრამ მაინც ვიტყვი, რომ რუსეთში შეიქმნა ასეთი კომიტეტი. ჰქვია საგანგებო სიტუაციის კომიტეტი, რომელსაც ხელმძღვანელობს ვიცე-პრემიერი და ის, როგორც მართვის ორგანო კი არ ითვლება, თვითონ ითვლება შემსრულებელ ორგანოდ სამაშველო სამსახურების. მათში შევიდა მთავარი სამმართველო სამოქალაქო თავდაცვის, რომელსაც ხელმძღვანელობს გენერალ-პოლკოვნიკი ვარაბიოვი და ჰყავს ბრიგადები, პოლიცია სამოქალაქო თავდაცვის, რომლებიც არიან მსუბუქი იარაღით შეიარაღებულნი არავითარ ბმბ, ტანკი. მსუბუქი იარაღი ეს არის ინდივიდუალური იარაღი და არა კოლექტიური. ასეთი ბრიგადები მაშველთა კორპუსში შევიდა. იმიტომ, რომ თავდაცვის სამინისტროს, მე როგორც პრაქტისონალურმა სამხედრომ ნინდა ვთქვა, რომ თავდაცვის სამინისტროს ჯუნტები არის საზღვრის დაცვა. შინაგანი ჯარების ჯუნტები არის დაცვას წესრიგი რესპუბლიკის შიგნით. სამაშველო კომიტეტი, რომელიც უკვე შექმნილია, მაგრამ სტატუსი ფაქტიურად მიცემული არ არის და არის მაშველთა კორპუსი და ასეთი სტატუსით არსად არ არსებობს, ან კომიტეტად ან სამინისტროდ, რეალურად ეს კომიტეტი გააკეთებს სტიქიურ უბედურებებთან ბრძოლას და ყველაფერს. რისთვის სჭირდება იარაღი ! იმისადვის, რომ დაცვას თავისი თავი პირადად, როცა იქნება რაღაც კონფლიქტები. თუ გინდათ მიწისძვრის დროს დასაცავი იქნება ის, რომ იქნება მარაგოები და საჭირო იქნება წესრიგის დაცვა. რა გააკეთა მაშველთა კორპუსმა ვარდა იმისა, რომ მაშველთა კორპუსის ბიჭები იბრძოდნენ, რას გააკეთებდნენ. სამოქალაქო თავდაცვა პირადად ხელმძღვანელობდა მშვიდობიან მოსხლეობას, რომლებმაც გათხარეს გუმბათის ნაპირას სანჯრები. ასევე ეს გააკეთეს ორამირიში. აკეთებდნენ . . .

შესვენების შემდეგ.

სხლმას თავმჯდომარეობს პარლამენტის სპიკერის
 მოადგილე რუსუდან ბერიძე.

თავმჯდომარე. საკმარისია, საკმარისი. თიფი მაღლობა.

მე-2 მიკროფონი.

ი. ხაინდრავა. მე შეკითხვა მაქვს ბატონ ჯაბასთან. ოდეს

არის წარმოდგენილი მაშველთა კორპუსის შესახებ დებულების სრულიად
 ახალი ვარიანტი, რომელიც როგორც ცა და დელამიწა, განსხვავდება წინა
 ვარიანტისაგან უკეთესობის მხრივ. რომელი ვარიანტი იქნება წარმოდგე-
 ნილი - მინისტრთა კაბინეტის წინა ვარიანტი, თუ ეს ვარიანტი, თუ შეი-
 ქმნება კიდევ მე-2 ვარიანტი და რადგან მიკროფონთან ვარ, ჩემს პირა-
 აზრსაც მოვახსენებთ. მე არ მიმაჩნია მიზანშეწონილად, რომ მაშველთა
 კორპუსმა მიიღოს კომიტეტის სტატუსი. ალბათ უფრო გონივრული იქნება,
 ისევ დებულებიდან გამომდინარე, შეიქმნას. რამოდენიმე დეპარტამენტი
 სხვადასხვა სამინისტროების დაქვემდებარებაში, რომელიც იმ ძირითადი
 მიმართულებით იმოღვაწებენ, რაც არის ჩამოთვლილი ამ დებულებაში.

ჯ. ოსგულიანი. შეცვლილია, მაგრამ ცა და დელამიწას მე ვერ
 ვხედავ. იქ. . . მაჩვენეთ რომელი იყო ცა და რომელი დელამიწა. იქ
 მხოლოდ ლაშქარზეა ლაპარაკი. ახლა მოვახსენებთ, რაზეც იყო ლაპარაკი.
 მეორე, რომ თქვენ მიგაჩნიათ ისე ჯობია თუ ისე ჯობია, მე გეუბნებით,
 ეს უკვე არსებობს დე ფაქტი და თქვენი გალაწყვეტილებაც მიღებულია.
 ახლა კაზუსტიკას თუ მივყვებით. . . მე ახლა აქ ტყუილად ვდგევარ. იყო
 მიღებული ორჯერ სახელმწიფო საბჭოს მიერ და პარლამენტის მიერ. შეყვა-
 ნილი იყო თავდაცვის ბლოკში. თავდაცვის ბლოკში, ვინც ვინ, რა უნდა
 შევიღეს? დეპარტამენტის შესვლა არ შეიძლება, სანმართველოს შესვლა
 არ შეიძლება. ან უნდა შევიღეს სამინისტრო ან კომიტეტი. ჩვენ ვამბობთ
 რომ არ გვინდა სამინისტრო, გვინდა კომიტეტი. ე.ი. რა ყოფილა. . . თუ
 ეს არ არის კაზუსტიკა? და კიდევ გეუბნებით, რომ ეს არსებობს და
 თუ არ მიიღებთ თქვენ, მაშინ უნდა თქვენი წინა მიღებულები გააუქმოდ
 და რატომ უნდა გააუქმოდ, ის უნდა დაასაბუთოდ და მაშველთა კორპუსი
 მაინც იქნება საზოგადოებრივ საწყისებზე, როგორც იყო ამ 4 წლის გან-
 მავლობაში. ის 2 ათასი კაცი დაუსაქმებელი დარჩება.

თავმჯდომარე. მე-2 მიკროფონი.

მ. მეტრეველი. ბატონო ჯაბა, მე ყურადღებით ვავეცანი ამ დე-
 ბულებას, საკმაოდ ბლომად არის ლაფსუსი, მხოლოდ ერთს მოვახსენებთ,
 I:I "ემსახურება მოსახლეობის ქონებისა კულტურული ღირებულების
 დაცვას". ამ შემთხვევაში, ჩემის აზრით, ჩვენ საერთოდ სხვა სფეროში
 შევიჭვრიდეთ და სხვა სტრუქტურების მოვალეობების თავზე აღება დავიწყებთ.

გარდა ამისა, მე მინდა, არ ვიცი, როგორ იქნება გაგებულნი ჩემი განმარტება, მაგრამ მაშველთა კორპუსს, როგორც ასეთს მნიშვნელობა.

თავმჯდომარე. ბატონო მერაბ, სად არის ეს, რაც თქვენ ბრძანდ ასე არ არის. ეს ამოღებულია.

მ. მიტროპოლიტი. ბატონო ჯაბა, რაც შეეხება მაშველთა კორპუსს, ჩემი აზრით, როგორც ბატონმა კაკო ბობოხიძემ ბრძანა, მაშველთა კორპუსს ალბათ გარკვეული კვალიფიკაციის ხალხი უნდა შევიღეს. მაშველთა კორპუსი ძირითადად დაკომპლექტდება მხედრობის წევრებისაგან. ამდენად მინდა მოგახსენოთ, რომ ალბათ სასურველი იქნება, ბატონო ჯაბა, თქვენი გამოცდილება სამხედრო თვალსაზრისით და იმ ბიჭების ანთებული გულები გამოვიყენოთ იმ ერთიან სამხედრო სტრუქტურაში, რომელშიც ამდენი ხანია ოცნებობს და ლაპარაკობს სრულიად საქართველო. ერთიანი ჯარი საქართველოსი.

გ. იოსელიანი. ჩემზე თავდადებული კაცი, მე მგონი, ერთიანი ჯარისა არ არის. ყველა, ვინც ახლა აქ ბევრს ლაპარაკობს, ყველა ხელს მოშლიდა ამ ერთიან ჯარზე. რუსები დაგესხმიებიან, ამას ვიზავნო. ერთს "არწივი" ტქონდა, მეორეს—"იმელი", მესამე . . . რა ვიცი, კიდევ რას არ იგონებდნენ. მე სულ ვამბობდი, ერთად ვიყოთ და დღესაც ასეა. კიდევ ვიმეორებ, რომ აუცილებლად ერთიანი ჯარი უნდა იყოს, მაგრამ ჯართან კავშირი იმდენად აქვს, რომ შეიძლება . . . ნაომრები არიან, მეტი კავშირი არა აქვთ ჯართან. ე.ი. ის, რომ იმათმა ითმეს ჯართან ერთად, ამიტომ ჯარისა ? არ არის ჯარი.

მ. მიტროპოლიტი. ზუსტად აქედან გამოიზინარე, რომ თქვენ იყავით მომხრე, რომ საქართველოს ერთიანი ჯარი ღყოლოდა, ამიტომ არის ჩემი აზრი გამორწვეული.

გ. იოსელიანი. გასაგებია, მაგრამ . . .

თავმჯდომარე. ბატონო ჯაბა, ყველაზე ნუ უპასუხებთ, ვითხრან ყველამ თავისი შენიშვნები და მერე უპასუხებთ.

გ. იოსელიანი. რატომ, რავიწერო და ისე ? ისე ჯობია ? მე ასე მირჩევნია. მე ცოტა სკლეროზი მაქვს და . . . (სიცხლი)

მერე კიდევ, იცით, თქვენ თქვით, რომ ისევ პროფესიონალიზმს უბრუნდებით. დიდი პროფესიონალები არიან იქ. ის 200 კაცი, რომელიც უმაღლეს მთაზე იყო კილომეტრნახევარში ტყვარჩელიდან, ის ბიჭები იყვნენ მხედრობელები. IO დღის განმავლობაში მთაზე აღიოზნენ და იქ იჯდნენ ვაგლახ, რომ ტყვილაუბრალოდ პროფესიონალები არ დაეხმარნენ, რომლებიც უნდა დახმარებოდნენ, თბილისში იყვნენ.

დიდი პროფესიონალებიც არიან. მაგრამ ჩვენც დიდი პარლამენტორები არა ვართ. მე ჩემს თავზე ვამბობ.

თავმჯდომარე, მე-4.

ქ.ლარიბაშვილი. ბატონო ჯაბა, მე ამ საკითხთან დაკავშირებით წინ გამოვედი და მინდა ერთი ნომინტი შევახსენო პარლამენტს და ეს თქვენ დაადასტურეთ მარა აღია თუ არა. ჩემთვის ცნობილია, რომ მაშველთა კორპუსმა მიმართა, ნაშინ, მკონი, იყო ბუში ამერიკის პრეზიდენტი, რომ მაშველთა კორპუსი თანახმა იყო გაეგზავნა ერთადერთი შედგენილი შტატების ჯარების მხარეზე ჯგუფი საბძროლველად. იყო თუ არა ასე.

გ. იოსელიანი. იყო ოფიციალურად გაზეთებშიც იყო და ჩვენ ტელეგრაფიც გვაქვს, რომ არ დავეჭირეთ, ალბათ წავიფიქრეთ. ჩვენი პარლამენტი . . . ძალიან ზოგინათ ამ მიღებაში, მაგრამ საერთაშორისო ორგანიზაციაში მიღებულები ვართ. ამერიკის კომპიუტერში ჩართული ვართ ირანის მიწისპირის შემდეგ. ჩვენ არ გვინდა რომ მივიღოთ, თორემ ეს არის . . .

ქ.ლარიბაშვილი. ჩემი მოსაზრება ამ საკითხთან დაკავშირებით წინა სხდომაზე გამოვთქვი. ეს აღებულია, რომელიც იყო შემოტანილი გარკვეულწილად დახვეწას მოითხოვდა. მე მაქვს აღებულია ხელთ, რომელი არის საკმაოდ კარგად დახვეწილი. ეტყობა, ამ საკითხს ართულებს ის, რომ დაკავშირებულია თავდაცვის ბლოკთან და ასოცირება ხდება მხედრობითა, იარაღთან და იმ საზოგადოებრივ აზრთან, რომლის შექმნაც გამსახურდიამ დაიწყო თავის დროზე. მე მგონია, რომ ამ მაშველთა კორპუსის ჩართვა თავდაცვის ბლოკში არასწორი იქნება. უფრო სწორი იქნება იმ ბლოკში ჩართვა რომელიც არ არსებობს. მე წინა სხდომაზე გამოვედი და პროკურატურა და სასამართლო გადაკრიტიკე. ამის შემდეგ, პროკურატურაში თურმე მეორე დღეს გაფიცვა მოაწყვეს, ლარიბაშვილი დაიჭირეთ და მოხსენიეთ თანამდებობიდან თუ რაღაც ამის მავგარი. ამიტომ უნდა შეიქმნას, ეტყობა, ბლოკი საზოგადოებრივი წესრიგის სფეროში, ვინც ამაზე იზრუნებს. მაშველთა კორპუსის საზრუნავი გამომდინარე ამ აღებულიდან და ისე, სე როგორც მესახება როგორც უნდა იყოს, საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფა, რომ იგივე ნგრევების დროს თუ რაც იქნება, საზოგადოებრივი წესრიგი იყოს შენარჩუნებული, ჩემთვის, ბატონო ჯაბა, გაუგებარია ნხოლოდ ერთი რამ. ის საკითხი, რომ მაშველთა კორპუსი უნდა დაკანონდეს, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. ჩვენ ეს უნდა გადავლახოთ. საქართველოს სეპარატიზმის საწინააღმდეგო უფრო ნაკლებად ემუქრება, ვიდრე დიქტატურის დამყარების საწინააღმდეგო. ნუ ვკრავთ ხელს იმ ხალხს, ვინც დიქტატურის წინააღმდეგ ბრძოლაში თავიანთი წვილილი შეიტანა და რომთააღმდეგ და დღესაც . . . მე შევარუნებე არ მყავს მხედველობაში რომთააღმდეგ და დღესაც იქნებიან კიდევ დემოკრატიის დაცვის გარანტიები. სანამ ბატონი ჯაბა არ იქნა გამოშვებული ციხიდან, ნანანოვმა ბრძოლა წირდა დიქტატურის წინააღმდეგ. ეს ფაქტია და ყველანი დანდთანხებით. ამიტომ ნუ იქნება ეს ასოცირება, თითქოს მაშველთა კორ-

ბუსი. . . რაღაც უსაშველეს არაფერს არ ვააკეთებ. აქ იყო ლეონიძე, რომ იტყობა სახელმწიფო სახელმწიფოში. ეს არასწორია. ჩვენთან სახელმწიფო სახელმწიფოში ვერ შეიქმნება იმიტომ, რომ არ არსებობს ის პირველი სახელმწიფო, რომელიც ნორმ უნდა შეიქმნას. არა ვაკეთებ ვერ შექმნილი. აქ დაპარაკია იმ ინიციატივით ხალხზე, რომლებმაც უნდა შეიტანონ თავიანთი წვლილი წესრიგის დამყარებაში, რომელიც უღეს საქართველოს სჭირდება. ჩემთვის გაუკვებარია, თუ პარლამენტის სხდომაზეა გამოტანილი ამ დებულების დამტკიცების საკითხი . . . აქ წერია ერთი პუნქტი, რომ " მაშველთა კორპუსის დებულებას ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ". ეს არის მე-2 აბზაცი. მაშინ ჩვენ ამ დებულებას რატომღა ვიხილავთ. თუ დებულებას ამტკიცებს მინისტრთა კაბინეტი, მაშინ მაშველთა კორპუსი, როგორც ვნახეთ ამონაწერი ოქმიდან და მერე " საღამო მშვიდობაშიც " გადაიცა ეს, შექმნილია და მინისტრთა კაბინეტმა უნდა დაამტკიცოს. თუ არ დაამტკიცებს ამ დებულებას მინისტრთა კაბინეტი, მაშინ პარლამენტმა უნდა იმსჯელოს იმის შესახებ, რომ მინისტრთა კაბინეტი საერთო შენაღვენლობით როგორც არის, იყოს თუ არა. ხალხი მოითხოვს მის გადაღობას. მე ჯერჯერობით მხარს არ ვუჭერ ამას.

პ.ოსელიანი. სწორედ იმიტომ გამოვიტანეთ ჩვენ, რომ ნ თვეა მინისტრთა საბჭო არ ამტკიცებს. მიზეზად ასახელებს იმას, რომ სტატუსი თქვენ დამტკიცებული არ გაქონდათ. აი ეს არის მიზეზი. ამ დროს ყველა სამინისტროებისა ე.ი. იურიდიული რადაცეები, საბუთები, რაც შეიძლება. ყველაფერი მზად არის. თვითონ ბატონი პრემიერ-მინისტრის რეზოლუციაც არის, რომ ასე და ისე წონეცით დასკვნები. ყველა დასკვნები მის მაგილაზე ილო დიდი ხნის განმავლობაში და ჩვენ მაინც ვერ დაგვამტკიცეს. იმიტომ გამოვიტანეთ აქ, მაგრამ ის კიდევ ამბობდა, ბატონი ტენჯიზ სიგუა, რომ პარლამენტიც წინააღმდეგია. ვინ, ვინ მაინც მივთქვი და ამბობდა ბატონ ელუარდ შევარდნაძეზე. ერთად ორივე ვერ შევყარე და რა ვქნა

ქ.ლარიაშვილი. ბატონი ელუარდ წინააღმდეგი რომ ყოფილიყო, იტყობა ვარ წინააღმდეგი და რაღაან არ ამბობს, ე.ი. არ არის წინააღმდეგი. ასეთი ექსპერიმენტების მსგავსი მოვლენები შეიძლება კიდევ წარმოიშვას ჩვენს პოლიტიკურ ცხოვრებაში, როდესაც პარლამენტის გადაწყვეტილება არსებობს კონკრეტულ საკითხზე, მაგრამ აღმასრულებელი ორგანო ამ გადაწყვეტილების შესრულებას არ უზრუნველყოფს, არ ასრულებს. რა უნდა ვქნა ? რომ ვვქონდეს ჩვენ საკონსტიტუციო ორგანო შექმნილი, მაშინ ის საკონსტიტუციო ზედამხედველობის ორგანო სასამართლო იქნებოდა და რაც იტყვებოდა, თით დაუტყვებდა, შეასრულებ, მაგრამ უღეს რახან ჩვენ ეს არა ვაკეთებ. . . დებულებაში წერია, რომ მინისტრთა კაბინეტმა უნდა დაამტკიცოს, მაშინ უფრო უპირიანი იქნებოდა, რომ შექმნილიყო დებულებებისაგან ჯგუფი, რომელიც გაარკვევდა ამ საკითხს მთავრობასთან. მეც შევიღოდი ამ ჯგუფში დიდი სიამრვნიებით, რომ ასეთი რადაცეები არ იყოს. მარტო ამაში არ წყდება პარლამენტის ნების არშესრულება, ბევრ სხვა

საკითხშიც ხდება ეთაგრობის მხრიდან და რომ აღიკვეთოს ეს უკვე აღნიშნულია. ინიცირი რომ პარლამენტის სხდომაზე, თუ აღებული უნდა დაანტიკიცოს მინისტრთა კაბინეტმა, ალბათ, ჩვენი დასაბუთებული ეს არ არის. ჩვენ უნდა ვუთხრათ მინისტრთა კაბინეტს, რომ დაამტკიცოს. თუ არ დაამტკიცებს და თუ პარლამენტი იტყვება თანახმა, მაშინ დავამტკიცებინათ. მას, არა და ვადავადგინოთ.

დავნიშნავთ. მე-5.

ნ.ნათაძე. მე კითხვა დავუსვი ბატონ სპიკერს, ბატონ ვახტანგს მან არ ვამცა პასუხი. მის მაგიერ მიპასუხა ვიცე-სპიკერიმა ქალბატონმა რუსუდანიამ. ეს პასუხი აღუკვეთური არ გახლავთ. კითხვის პირველი ნაწილი იყო შემდეგი: არის თუ არა ჩატარებული ამ პროექტის ექსპერტიზა კანონდთან შესაბამისობის დვალსაზრისით. თქვენი პასუხი შეიცავდა განმარტებებს " გასაბეზღროებული დანაყოფი", სადაც არის გასამხედროებული ქვედანაყოფი, იქ არის შეუთავსებლობა თავდაცვის კანონთან და რატომ? ინიცირი, რომ თუ არ დააბუსტე, რა არის ქვედანაყოფი, იკულისხმება სამხედრო ქვედანაყოფი. ვინდაც არ იკულისხმებოდას. . . რომ იკულისხმებოდას აღპინისტური რაზმი ან სხვა, ნაინც სიტყვა " გასამხედროებული " მიუთითებს იმაზე, რომ აქ არის კავშირი იარაღთან. არც არც დამალული, რომ იკულისხმება მსუბუქი იარაღის ქონა. ეს ეწინააღმდეგება კანონს თავდაცვის შესახებ. ვინაიდან იარაღის ქონის უფლება აქვს მხოლოდ იმას, რომელიც გათვალისწინებულია თავდაცვის კანონში. მეორე, როდესაც მე კითხვას ვსვამ, გავლილი აქვს თუ არა ექსპერტიზა იურიდიული კომისიის მხრიდან ამ პროექტს, მე მხედველობაში მაქვს შემდეგიც, აქ არის, ჩემის აზრით, ცნებების გამოყენება იურიდიულ მეცნიერებასთან შეუსაბამოდ. არ შეიძლება იყოს კონიტეტი ანავე დროს კორპუსი. ეს ურთიერთკანონრიცხველი ცნებები ეს კამარტული იურიდიული ენიდ არ არის დაწერილი.

გ.ოსტაიაძე. ლინგვისტურ ანალიზს ნუ დავიწყებთ. . .

ნ.ნათაძე. ლინგვისტური არ არის. . .

გ.ოსტაიაძე. ნაშევლთა კორპუსი კონიტეტის სტატუსით.

ნ.ნათაძე. როგორ შეიძლება კორპუსი იყოს კონიტეტის სტატუსით. როგორ შეიძლება თამაზა იყოს პრემიერ-მინისტრის სტატუსით. ეს არის ტერმინოლოგიური შეუსაბამობა. მაპატიეთ დავცვიინებს ქვეყანა.

დავნიშნავთ. ეს კითხვა მე დამისვს. . .

გ.ოსტაიაძე. რა დროს თამაზობაზეა დაპარაკი, დიდი დან მშივრებდვართ. რომელ თამაზობაზეა დაპარაკი. თამაზა შეიძლება იყოს პრემიერ-მინისტრი.

დავნიშნავთ. ბატონო ჯაბა, კითხვა მე მომცეს და მე ვუპასუხებ. ბატონო ნოღარ, იურიდიული კომისიის ექსპერტიზა არ არის სავალდებულო. ჩვენ ეს კანონში არა გვაქვს, რომ გაიაროს ყველა დადგენილებამ. ამ

დაუგენილებამ გაიარა ჩვენი იურიდიული განყოფილების ექსპერტიზა და შეამოწმა ისედაც სერიოზულმა და მნიშვნელოვანმა იურისტმა პირმა არის ბატონი ირაკლი ჩიქოვანი.

ნ. ნადამიძე. და ბატონი ირაკლი ჩიქოვანი უბრალოდ, რომ ეს პროექტი არ ეწინააღმდეგება არსებულ კანონმდებლობას და რომ იგი დაწერილია იურიდიულად განარდული ენით? ნიშნავს. ნაპატივით.

თავმჯდომარე. დიახ. (სიცილი) ნი-ვ.

თ. ლიასანიძე. ჩემის აზრით, სანამ დებულებას განვიხილავდით, მანამდე უნდა გავარკვიოთ სტატუსი. უნდა გავარკვიოთ უფლებრივი მდგომარეობა მაშველთა კორპუსისა, რომელიც არ არის განსაზღვრული. წინა სხდომაზე წარმოგვნილ დოკუმენტებში ვერ დავწმუნდი, რომ 20 ნომბერს ჩვენ მაშველთა კორპუსს განვუსაზღვრეთ კომიტეტის სტატუსი.

თავმჯდომარე. არ განვისაზღვრავს და ამიტომ შენთვის ეს დაუგენილება.

თ. ლიასანიძე. ამიტომ სანამ დებულება შემოვიღოთ, მანამდე უნდა შენოსულიყო საკითხი კორპუსისადმი სტატუსის მინიჭების შესახებ. მოლოდ ეს გავარკვიოთ და ამ დებულებას ნუ განვიხილავთ.

თავმჯდომარე. ბატონო თამაზ, ჩვენ ამ დებულებას არ ვიხილავთ. დებულება კომიტეტის, სანინისტროსი მტკიცდება ჩვენი კანონით მინისტრ კაბინეტის მიერ. რადგან ესეაინც სხვა სტრუქტურა იყო, ამიტომ თვითონ თავისი ნებით, ნებაყოფლობით იქნა შემოტანილი ეს დებულება. პარლამენტი სხდომაზე იტყვა, რომ დებულებას სჭირდება შესწორება, დამუშავება. ეს დამუშავება ჩატარდა პარლამენტის წევრებთან ერთად და შენდგე შემოგვტანეს ეს დებულება ახალი სახით, რომ ვნახოთ რაზეა დაპარაკი. ამ დებულებას ჩვენ არ ვამტკიცებთ.

თ. ლიასანიძე. ჩვენთვის დარღვეულ დოკუმენტებში არის დაუგენილება კორპუსისადვის სტატუსის მინიჭების თაობაზე. გასული წლის 20 ნომბერს ჩვენ მაშინ გვინდოდა - არ გვინდოდა, თუ უნებლიეთ მოგვივიდა და თუ ნებისთ, თავდაცვის სამინისტროს ბლოკში შევიდა კორპუსი. თუ ჩვენ უღეს ვიხილავთ მაშველთა კორპუსს, როგორც კომიტეტს, მაშინ უნდა მოხდეს რევიზია, უნდა გაუწმუნდეს დაუგენილება, რომელიც კორპუსი შეიყვანა თავდაცვის ბლოკში და ახალი სტრუქტურული ერთეულის შექმნის საკითხი უნდა შემოიტანოს პარლამენტში პრენიერმა და მან უნდა დაამტკიცოს, რომ საჭირო არის ახალი სტრუქტურული ერთეული მაშველთა კორპუსის კომიტეტის სახით. მიმართებები არის არეული, ჩემი აზრით.

თავმჯდომარე. თქვენ წინა სხდომაზე არ ბრძანდებოდით. . .

თ. ლიასანიძე. როგორ არა, ვიყავი. . . .

თავმჯდომარე. პრენიერ-მინისტრი აც ბრძანდებოდა და იტყვა, რომ ის წინააღმდეგე არ არის ამ კომიტეტის შექმნის. უბრალოდ სჭირდება პარლამენტის დაუგენილება. დაუგენილების პროექტი შეუძლია პარლამენტის ნებისმიერ წევრს შემოიტანოს.

თ. ლიასანიძე. პრემიერს, ნაშინ არ დაუყენებია საკითხი. მინიშნება განაცხადა, რომ 20 ნოემბერს კომიტეტის სტატუსი არ შეიცვლინება და მე კიდევ ერთხელ ანას ვადასტურებო. ის მოვიდა, როგორც ერთ-ერთი დამადასტურებელი ამ ფაქტისა. მე ასე ვავიკვებ ბაჩონი თენჯიზის საუბრიდან.

თავმჯდომარე. მე-2 მიკროფონი.

ზ. ნოღაიძე. მე ვფიქრობ, რომ ამ საკითხს აქვს 2 ასპექტი და ორივე ღრმად უნდა იყოს განხილული. პირველი - ეს არის ნაშეველი კორპუსის, როგორც ასეთის არსებობის აუცილებლობა და ეს ეჭვს არ იწვევს, განსაკუთრებით, როცა ჩამოვყვებით იმ ფუნქციებს, რაც პრინციპში აქვთ სამაშველო სამსახურებს. მეორე, არის დაკავშირებული და ამაზე თვალის დახუჭვა მგონი არაფერს ჩვენ კარგს არ მოგვიტანს, ეს არის დაკავშირებულ მხედრობიდან და მხედრობის ბიჭების პრობლემების მოგვარებასთან, რაც, ჩემი აზრით, ეჭვებს არ უნდა იწვევდეს. აქ ჩვენ გვქონდა ლაპარაკი ზოგიერთი მხედრობელებისა რეგულარულ ჯარში წაყვანაზე, ზოგიერთი ნაშეველთა კორპუსში იქნება, ზოგიერთი თავის საქმეს მიჰყვება, მაგრამ რაღაც ნაწილს აუცილებლად უნდა მოეძებნოს სტატუსი სახელმწიფო სტრუქტურებში ყოფნითა და სამაშველო კორპუსის სახით. რაც შეეხება იურიდიული კომისიის და საერთოდ იურიდიულად ამ საკითხის განსაზღვრას რაც შეეხება, რამდენადაც მე ვიცი, ამ მაშველთა კორპუსში არ არის სავალდებულო, რომ ყველა სამსახურს. . . იქ რამოდენიმე სამსახური შეღის, აუცილებლად იარაღი ჰქონდეს, ამიტომ ამ იარაღის დაკანონება შესაძლებელია როგორც ჩვენ თავდაცვის კანონში გვაქვს, რაღაც ნებართვის საშუალებით თავდაცვის სანიშნისტროდან და შინაგან საქმეთა სანიშნისტროდან საინფორმაციო სალაზვერჯო სამსახურიდან, როგორც ეს კანონში არის გათვალისწინებული. ერთაღერთი, რაც ცოტა ყურს ეხამუშება, ეს არის ნაშეველთა კორპუსის კომიტეტი. ამაზე ჩვენ ვგეგმავთ ლაპარაკი ბაჩონებთან და ვიფიქრებთ, ვიფიქრებთ და სახელი ვერ მოვიფიქრებთ, მაგრამ ნერვ იქნებ დავფიქრებთ. ბევრი ლიტერატორი გვყავს და ლინგვისტიც ბევრი გვყავს პარლამენტში. იქნებ რაღაც სახელი წარდგას შევუჩიროთ. კიდევ, თვითონ აქ დებულების გამოტანის საკითხი, ეს თვალხილულად იქნა გაკვეთებული და საერთოდ მინდა მოვუწოდო ყველას, რომ მეორე ასპექტის განხილვის დროს მხედრობიდან ურთიერთობის განხილვის დროს, აუცილებლად ყველა ჩვენ უნდა ვიყოთ გულწრფელნი. ეს არის ხალხი, რომელთანაც შეიძლება ლაპარაკი მხოლოდ გულახდილად და გულწრფელად. ერთხელ მომიტყუებდეს, მე მგონი, შემიღებ აღარ დავვიწყებებინ. მე ასე მგონია. ლდგვანდელი დებულება, რომ ასეთი სახით არის ჩამოყალიბებული, ეს იყო დაახლოებით 5-4 საათიანი ლაპარაკი წინა დებულების ირგვლივ. ბოლოზე დახვეწილი არც ლდგვანდელი დებულება მგონია, მაგრამ რა გვიღვას წინ. ეს ჯერ კიდევ დასამტკიცებელი იქნება სამომავლოდ მინისტრთა კაბინეტის სხდომაზე. მინისტრთა კაბინეტი, ალბათ თავის ქვესტრუქტურებში კიდევ ერთხელ დაარიგებს. მე მზად ვარ, რომ

კიდევ ერთხელ მივიღო მონაწილეობა ამ ღებულების კარგად დანიშნავლობაში, მაგრამ ეს პრობლემები, რომლებიც მე აქ ვილაპარაკე, ერთ-ერთი მათგანია. ახლა მეორე ასპექტიც, აუცილებლად გასათვალისწინებელია და ასაწონ-დასაწონია და აუცილებლად არის გათვალისწინებული. ეს არის უმნიშვნელოვანესი პრობლემები. ჩვენ თუ გვინდა ჩვენს ქვეყანას მოვუაროთ, ამ პრობლემებსაც უნდა მოვუაროთ. ჩვენ თუ გვინდა ყველაფერი ავანგრ-უავანგრით, შეგვიძლია ვიმოქმედოთ სხვანაირად. მე მოგიწოდებოდა, რომ ამ ორ ასპექტის კარგად აწონ-დაწონით მივიღოთ ღებულების გათვალისწინება.

თავისუფლებაში. ბატონი ალექსი ბოჭორიშვილი თხოულობს სიტყვას. ვინ არის მონხრე. წინააღმდეგი ვინ არის? თავი ვინ შეიკავა. მე-7.

ა. ბოჭორიშვილი. (მხრეზე) ერთი რამ არის აქ და მინდა დიდი ბოლოში მოვიხალო. 2 წელია ერთად ვართ და მიკროფონი პირველად განოვიყენე. ბატონმა ჯაბამ დასვა კითხვა, რატომ არ მიტკიცდება ღებულება მინისტრთა კაბინეტში. ჩვენ კიდევ ერთი რამ გავაკვირებ, ბატონებო, რომ ღებულება გავავრცელებთ და თქვენ დაგირიგებთ. ჩვენ არ გვინდა ღებულებაში ის იღოს, რაც თქვენ არ გინდათ, რომ იღოს. ბევრი ხმა მოვიდა, რატომ დაირიგებთ ღებულებათ. დაგირიგებთ. არც ერთი მინისტრთა კაბინეტის, არც ერთი სამსახურის ღებულება აქ არ გარჩეულა. ერთადერთი ღებულება, რომელიც ღღეს შემოვიდა. . . იმიტომ, რომ ახალი ინსტიტუტი იქმნება. თითქმის ახალი, მაგრამ ჩვენთვის ახალი არ არის. მოვიტანეთ ღებულება და დაგიღებთ წინ. სამი, IO ვარიანტი, ყველა ვარიანტები მოვინახეთ და ერთ რამეს ვითხოვდით, რომ იქნებ კიდევ ერთხელ გათვალისწინებოდა ამ ინსტიტუტს და გულთან მიიტანოს ყველამ თმ დიდი საქმის წამოწყება, რასაც ჯაბა იოსელიანი 4 წლის წინ იმეორებდა აკეთებდა. ბატონი ჯაბა იოსელიანი მოვიდა და

თქვა, რატომ არ მიტკიცდება პარლამენტის დადგენილება? ვინ უშლის ხელს? ვინ არის წინააღმდეგი? სხვა თემა აქ პარლამენტში არც უნდა ყოფილიყო ერთი იდეა მინისტრთა კაბინეტში რაღაც ასეთ, მეორე იდეა. . . ათასნაირი მინისტრთა ნახა ეს ღებულება. ყველამ ხელი მოაწერა, ყველაფერი გაკვირდა, მაგრამ ბოლოს წერტილი არ დაესვა. ღღეს უზრალოდ თქვენთან მოვდივით სად წავიღებთ? გვიშველეთ, ხალხი არა ხართ? საუ წავიღებთ, გვითხარით!

ე. იოსელიანი. ბიჭო, ჩვენ ნამდვილად კორბუსი ვართ, გვიშველეთ. . .

ა. ბოჭორიშვილი. ჯერ მათ გვიშველონ და ნერვი ჩვენ ვუშველით მათ.

ე. იოსელიანი. მაშინ, ბატონმა ნოღარმა რომ თქვა, სათაური შეუცვალეთ, საშველთა კორბუსი იყოს.

ა. ბოჭორიშვილი. ღღეს პარლამენტში ეს საკითხი რომ უკავს. ალბათ, პარლამენტარებმა ან თავის დროზე არ ნიაქციეს ამ საკითხს მაგსიმალური ყურადღება და სინდისს და კაცობას ვფიცავარ, თუ არა და ბლოკში. კარგად მახსოვს, ყველა ხმა მახსოვს, ათასჯერ ნაქვს გათვალისწინება.

ლი, ხელი ასწიეს და თქვეს, რომ შევიდეს კომიტეტის სტატუსით ამ
ბლოკში. აბა სხვანაირი სტატუსი სად არის იმ ბლოკში, მიტინგის
დავლადობა. ბატონო ადვკო, არ იყო ასე, არ გვინდა ეს.

ა. ბოჭორიშვილი. კარგი, არ იყო, უფრო მოკლემი. შეიძლება არ
იყო, შეიძლება ვერ გავიგეთ, მაგრამ უნდა ისმება კითხვა, კონკრეტულ-
ად კითხვა, რა ვუთხრათ იმ ბავშვებს? არაფერი არ გვინდა. მუშაობა
გვინდა. (სიცილი)

დავლადობა. მე-5.

ლ. შაკიაშვილი. ბატონებო, რვენი ყველას კარგად გვახსოვს ნიუ-
მბრის . . . როდესაც ყალიბდებოდა და მიტინგდებოდა პარლამენტში ნინი-
სტრთა კაბინეტის სტრუქტურები. იმ პერიოდში ძალიან დიდი მსჯელობა აყო-
ინის თაობაზე, რა ვუყოთ მაშველთა კორპუსსო. იქ დაპარაკი არ ყოფილა
საჭირო არის, - არ არის, არსებობს, - არ არსებობს, გვინდა. იმიტომ,
რომ უფ ლაქტო ეს კორპუსი არსებობდა ბარე 3-4 წელიწადია. არსებობდა
და თავისი საქმე უკეთებია. მართლა მსოფლიომ აღიარა, სცნო და საერთა-
შორისო ასოციაციაში შეიყვანა, ამერიკამ თავის კომპიუტერში ჩასვა და
საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრთა შორის ჩასვა და . . . ცოტა უხერხუ-
ლია, რვენი უნდა ამაზე ვლაპარაკობთ. იქნებ რაღაცა რვენი ვანოგვრჩა,
რვენს თავებში ჩავიხედოთ და რა გამოგვრჩა კერძოდ. არავინ არ მიტხ-
რას, რომ ვინმეს არ ახსოვს, როდესაც დაპარაკი იყო სად უნდა შესული-
ყო და რომელ ბლოკში უნდა შესულიყო ნინისტრთა კაბინეტის სტრუქტურებ-
ში მაშველთა კორპუსი. მე მკონი, ამაზე კენჭისყრა ჩატარდა და რვენი
ყველამ გადავწყვიტეთ, რომ უნდა შესულიყო თავდაცვის ბლოკში. არ ყოფი-
ლა კომიტეტის სტატუსზე, თორენ ბლოკში შესვლა როკორ არ ყოფილა. მაკ-
რამ ის, რომ მაშველთა კორპუსი უნდა შესულიყო რომელ ბლოკში, ჯერ და-
ხანს თავი ვიმტვირთ და ნერე მოვიფიქრეთ, რომ თავდაცვის ბლოკში. ბუ-
სტალ მე შემოვედი ამ წინადადებით, რომ თავდაცვის ბლოკში შესულიყო
თავისი არსის მიხედვით ამაზე არავის უარი არ უტკვამს. კენჭისყრით
გადავწყვიტეთ. რვენი უფრო შეცოლდა ის იყო, რომ რვენი ნაშინვე სტატუს-
ის შესახებ იქვე არ ვიმსჯელებთ და იქვე არ ჩავატარებთ კენჭისყრა სტატუსის
შესახებ. ეს იყო რვენი უყურადღებობის შედეგი. და ახლა ხომ არ
შეიძლება უნდა თავიდან უავსვათ საკითხი, რომ მაშველთა კორპუსი უნდა
იყოს, არ უნდა იყოს, დაიშალოს, თავისი არსის მიხედვით სხვადასხვა
სამინისტროებს დაუტვირთდებარდეს. ნამდვილად უხერხულია იმიტომ, რომ
რვენივე უყურადღებობის შედეგად მოხდა, რომ ამდენი თავების მანძილზე
ასე დადიან ესენი კარლაკარ ნინისტრთა კაბინეტსა და რვენს შორის.
ახლა ვანოვასწოროდ რვენივე შეცოლდა. ეს უბუღდება . . . არ ვიცი, პირ-
ვედ ვარიანტში, რომელიც წარმოგვიღვინა, ვალდებულები რომ არ იყვენენ
და წარმოგვიღვინებს, როკორც მეგობრებს, მე შენიშვნები მიკონდა და ეს
მიუღებლად მიმარინდა და მე რვენი შენიშვნები გავუბიარე ხელმძღვანელ-

ბას და აბსოლუტურად მიიღეს და ამოიღეს. . . როგორც ხედავთ, ყველაფერი განსხვავებულია. ღღეს ისიც ბრძანა ივლიანე ხაინძურავამ, რომ მისი მიწასავით განსხვავდებოთ, თუნცა ამაში არ ვეძიებთ, მაგრამ დიდი განსახვავება უკვე არის დებულებაში. დებულება დაიწერა აბსოლუტურად და ნისაღებად მიიღეს, მაგრამ ჩვენ ახლა დებულებაში ნუ ვინსჯებთ. დებულება ჩვენნი ნისაღები არ არის. იმიტომ, რომ გავიხსენოთ ჩვენ. . . მინისტრთა კაბინეტის, არც ერთი სტრუქტურის, არც სამინისტროს, კომიტეტის ან კორპორაციის დებულება ჩვენ აქ არ განვიხილავს და არ მიგვიღია და არც იყო ნაშევლთა კორპუსი ვალდებული რომ წარედგინა. . . შეიძლება ჩვენ ყურს გვჭერის საქართველოს ნაშევლთა კორპუსის კომიტეტი. ქართული ენის ძვალსაზრისით აბსოლუტურად გეთანხმები. მე დიდი ღინჯვისტი არა ვარ, მაგრამ მე გთავაზობთ შენდღეს: საქართველოს სამაშველო სამსახურის კომიტეტი.

თავმჯდომარე. სამსახური და კომიტეტი ერთიანი იქნება. არ ვარგა.

უ. შაჰიაშვილი. ნაშინ სამაშველო კომიტეტი როგორც რადიოკომიტეტი, როგორც ტელევიზიის კომიტეტი.

ჯ. იოსელიანი. უსაშველო სამაშველო კომიტეტი. . . .

უ. შაჰიაშვილი. სამაშველო სამსახური ნიშნავს მილიონ რალაცას და ყველაფერი სადაურში ვერ დავდებთ. მე ჩემს ვარიანტს გთავაზობთ და თავს არაფერს არ გახვევთ. ვიმსჯელოთ, ვარგა თუ არ ვარგა. მე ვფიქრობ, რომ შესაძლებელია საქართველოს სამაშველო სამსახურის კომიტეტი, სამსახურების ან სამსახურთა კომიტეტი. და მე ვთხოვთ, ღღეს თუ ეს არ მოხერხდება, რაოდენობრივად ძალიან მცირედი ვართ და ალბათ, კენჭისყრისათვის ამინდი არ არის შესაფერისი, მე ვთხოვთ, ვიმსჯელოთ და გადავწყვიტოთ. . . . იმიტომ, რომ დე ფაქტო არსებულა, თავისი საკმე უკვე უკეთებია და ჩვენ ვალდებული ვართ ნაონარი ბიჭების სოციალური დაცვის შესახებ განსაკუთრებული რალაც კანონმდებლობა შენოვილოთ, რომელიც ჯერ არა გვაქვს და ან ხალხმა იკითხონ რალაცები მოიფიქრეს და იქნებ ჩვენ დაიწყონ რალაცები მოიფიქრეს და იქნებ ჩვენ, პარლამენტმა ამით დავიწყეთ ნაონარი ახალგაზრდების სოციალური დაცვა. ვაფიქრობ ნათ დახმარება. რალაცა სტატუსი დავუმიკვიდროთ და მინისტრთა კაბინეტს ალარ ტქონღეს ნათ მიმართ პრეტენზიები. როცა იქნება კენჭისყრისთვის შესაფერისი ამინდი და საშუალება, კენჭი ვუყაროთ, უპირველესად, ნათ სტატუსს. დაქვემდებარების შესახებ; თუ დარჩება დავდაცვის ბლოკში, მე მგონი, არაფერი დანაშაული არ იქნება და თუ ვადასახებთ იქნება, ვადავებოთ და სხვა ბლოკში შევიყვანოთ ბოლოს და ბოლოს.

თავმჯდომარე. მე-7.

გ. გოცირიძე. მე მიჩვენებთ, რომ დიდი ბოლოში, მაგრამ ხელგნურად ვართულებთ საკითხს. საკითხი ბევრად უფრო მარტივად არის. სადა³ არ არის, რომ ასეთი სამსახური შესაქმნელია. იმიტომ, რომ ანალოგური სამსახურები მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში არსებობს. სადა³ არ

არის ინიტომ, რომ ამის შესახებ პარლამენტმა ერთხელ უკვე იმსჯელა და ნიილთ პრინციპული გადაწყვეტილება ასეთი სამსახურის შექმნის შესახებ. უბრალოდ, აქ უკვე საკითხი სტატუსის შესახებ. სტატუსის კომპინალური ინიტაციის, რომ ამ სამსახურმა ილუტენტონეროს, ეს არის სწორედ კომიტეტის სტატუსი. რაც შეეხება უბუღებებს, ეს შეიძლება საერთოდ ახ მოვლანათ ამ ორგანიზაციებში, ინიტომ რომ ინიტატრდა კაბინეტს უნდა დავიმკაცრობინა. უბუღებებში, მკონი, ყველაფერი ნათლად არის ნათქვამი და საკითხი უფრო მარტივად არის. უნდა გიმსჯელოთ სტატუსში და ეს სტატუსი უნდა იყოს კომიტეტი. ნაშევლთა სამსახურის, ნაშევლთა კორპუსის და . . . თვითონ არსით ეს უნდა იყოს კომიტეტი და უნდა მხარი დავუჭიროთ ამ გადაწყვეტილებას. დანარჩენი ყველაფერი, ეს არის ხელგნურად საკითხის გართულება. არაფერი საერთო ნაშევლთა კორპუსს არა აქვს არნიასთან. ეს დღესაც ნათელია. მე მკონი, საერთო არა აქვს აჭრდვდ სოციალურ დაცვასთან. აქ არის ბევრად უფრო მარტივად ეს არის ის, რომ ეს სამსახური უნდა შეგქმნათ. დანარჩენი არის მხოლოდ საკითხის გართულება. გმალლობთ.

თავმჯდომარე. მე-5.

მ. მჭედლიძე. შევიცდები ძალიან მოკლედ ვთქვა. აქ ყველაფერში ითქვა და ბევრი რამე სწორი არის, მაგრამ მომეჩვენა, რომ ამ ნაბრძოლი ბიჭების შესახებ ისე ვლაპარაკობთ, თითქოს ისინი ნაშევლთა კორპუსში რომ ერთიანდებიან, რაღაც პანსიონატში ვუშვებთ და არიქა, პატივი ვცემთ, არიქა, მოვაწყობთ საღვაც იქ თბილ აღგილებ და დებულებიდან გამომდინარე სრულიადაც საწინააღმდეგო აზრია. ეს არის ტრინტის წინა ხაზი. ეს არის მძიმე მოვალეობა, უილი დავალება საზოგადოებიდან ამ ნაშევლთა კორპუსის წევრების მიმართ და ისე ნუ დავაყენებთ საკითხს, რომ თითქოს ჩვენ რაღაც შეღავათს ვუკავებთ ვილაცას. მე მკონია, იშვიათად, აღზად, ბევრი უარს იტყვის ისე, როგორც ჯარში წასვლაზე ნაშევლთა კორპუსში სამსახურშიც ამ დებულებიდან გამომდინარე. ეს ჩემთვის სადღეო არ არის. მე მიწა დაგარწმუნოთ, რომ აღზად, სავალდებულო არის და უილი პატივი იქნება ნაშევლთა კორპუსში სამსახური. ის რაც შეეხება, რომ უნდა მიეცეს სტატუსი, ეს უკვე, მე მკონი, წყლის ნაყვა არის. ჩვენ დავაუვიწიეთ, მივიღეთ. ახლა ორი არნივანი გვაქვს - სამინისტრო თუ კომიტეტი. მე მკონი, ეს პრობლემა აუვილად შეიძლება გადაწყდეს, რცა იქნება საჭირო კვორუნი.

თავმჯდომარე. მე-4.

უ. კვბინიძე. მვირფასო მემობრებო, მე მიწა მოკლედ მოვახსენოთ, რომ თავიდან საკითხის გადაწყვეტას ჩვენ არ მივუღებთ სახელმწიფოებრივი ძვალსაზრისით. სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე და არა რომელიმე საზოგადოების, გინდ მხედრიონი იყოს ეს, იმის ინტერესებიდან გამომდინარე. ყველა სახელმწიფოში სამინისტრო იქნება თუ კომიტეტი, მხოლოდ ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე იქნება. დღის-

თვის, რომ მაშველთა კორპუსი შეიქმნა სატარტველში, ეს, მე ვფიქრობ, გვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, მაგრამ ბატონი ვაბა, მაშველთა კორპუსში მხოლოდ მხედრობის მუშაობა, ეს მათი არ არის.....

გ. იოსელიანი. არც არიან მხედრობის მუშაობის არიან I/3-ში.

უ. კვინიტაძე. მე რატომ მოგახსენებთ ამას, ბატონო ვაბა, ყველაფერი წინააღმდეგობა აქ წარმოშვა მხოლოდ ერთი გარემოებით. თითქოს შეიქმნა აზრი იმისა, რომ მაშველთა კორპუსი შეიქმნა მხედრობისათვის. რვენი რომ დაგვეყნებინა საკითხი ასე, რომ მაშველთა კორპუსი იქმნება სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე, რომ სახელმწიფოს სჭირდება მაშველთა კორპუსი, როგორც ასეთი უწყება, მაშინ აქ უფრო შეღარებით რბილად და თავისუფლად გადაწყვეტოდა საკითხი, ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მაშველთა კორპუსის კომიტეტის შექმნის შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარეს პარლამენტი დაამტკიცებს, თავისთავად ცხადია და აუცილებელი შესაძლებელია, მხედრობის არ მოხდეს, ესეც არ არის უდიდესი რეალობა. მე ნინო მოგახსენოთ ამის შესახებ, ყველაფერი გადაწყვეტილი არა პირველადი დამოკიდებულებით ანა თუ იმ პირთან, თუ იმას როგორი თავადი ვუყურებთ, არამედ სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე. სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე გვეჭირდება კი რვენი მაშველთა კომიტეტი შეიქმნათ? აქ მეორე აზრი არ არის. მე ვფიქრობ, გვეჭირდება. მაგრამ თუ როგორ დაკომპლექტდება, ეს უკვე პარლამენტის გადასაწყვეტი იქნება. პარლამენტი აირჩევს კომიტეტის თავმჯდომარეს და თავმჯდომარე თავიდან რამოყალიბებს თავის სამსახურს, როგორც ცენტრში ასევე რეგიონებში. გმადლობთ.

თავმჯდომარე. მე-6.

რ. მინინიშვილი. რეზიუმის გასაგებია პარლამენტის განწყობილება, მე საგნები ვეძიებ იმ განწყობილებას, რომ ეს სამსახური აუცილებლად უნდა ფუნქციონირებდეს და უნდა იყოს სწორედ მინისტრთა კაბინეტთან. მინისტრთა კაბინეტში არსებობს ორი სტრუქტურა სამინისტრო და კომიტეტი, ამიტომ ეს უნდა იყოს, ალბათ, კომიტეტი. მაგრამ მე თუ ვამოგვლი აქ, მხოლოდ ამის სატარტველად არ გამოგვლი, გამოგვლი იმის სატარტველად, რომ თავისთავად მაშველთა კორპუსი მშვენიერი სახელმწიფოა. ნუ დავარტყვით ამას კომიტეტს, ნუ დავარტყვით მაშველთა სამსახურს იმიტომ, რომ არ არის აუცილებელი, მინისტრთა კაბინეტში სამინისტრო იქნება, ბატონო და კომიტეტები არსებობენ და იქნება კიდევ ერთი კორპუსი. კორპუსი დათინური სიტყვა ვახლავთ და სხვებს ნიშნავს. კორპუსი სრულებითაც არ ნიშნავს საჯაროს ქვეგანაყოფს. კორპუსი ნიშნავს შემოხარებას, წიგნების კრიტიკულსაც და ა.შ. ასე, რომ, მაშველთა კორპუსი - შესანიშნავად ესადაგება ეს სიტყვა იმ ამოცანებს, რომელსაც ეს კორპუსი ისახავს მიზნად. ამიტომ გთხოვთ, რომ სახელმწიფოს ნუ შეეხებით. გმადლობთ.

2. იოსელიანი. ჩვენი აზროვნება კომიტეტში, ცკ და ეს არის ასე აღარ შეიძლება. სამინისტროებიც გასაუბრებელია, ნე რომ კაცმა და პროკურატურაც.
(სიცილი)

თავმჯდომარე. ნე მგონი, ძალიან საინტერესო და მნიშვნელოვანი მსჯელობა ჩავატარეთ. ვინც ახლა უკან მივრევინა, მოვესწინოთ ნათ. შემიძლია კამათი შევწყვიტოთ და მოვინახოთ შესაფერისი სიტუაცია, როდესაც რაოდენობა პარლამენტის წევრების საკმარისი იქნება და მაშინ ჩავატაროთ კენჭისყრა. ნე-4.

ქ. ლარბაშიძე. ნე ვსარგებლობ მივრდეთ გამოსვლის უფლებით და ნინუა ვითხრათ შენდები;

I) კორპუსი არის ძალიან კარგი დასახელება. ბატონ რომანს ვეთანხმები და კარგია, რომ გამოვიღო და ძეგა. ერთხელ და სამეურნეო უნდა ამოვაგლოთ ეს სტანდარტიზაცია, კომისიები, კომიტეტები და ა.შ. კორპუსი შეიძლება იყო... თუ ჩვენ გვინდა კომიტეტის სტატუსით, იყოს კომიტეტის სტატუსით. ერთგულ ბანკსაც არ ჰქვია კომიტეტი, სამინისტრო და ა.შ. რაც შეეხება ნეორე ნომენტს, რაც ბატონმა ნოლარ ნათაძემ აღნიშნა აქ, რომ ნიბეოს და დებულება დაწერილია ცუდ ენაზე. ნე, როგორც პროფესიონალი იურისტი, ვაცხადებ, რომ ეს არის ერთ-ერთი საუკეთესო პროექტი, რომელიც გამოსულა პარლამენტის სხდომაზე. ხოლო ის ზოგიერთი პროექტი, - რომლებიც გამოდის, მათი გამოტანა მართლაც არ შეიძლება აქ. ახლა რაც შეეხება, "გასამხედროებულ" ტერმინს, რაზეც აქ არის ლაპარაკი. ტერმინის ამოგდება თავისუფლად შეიძლება და შეიძლება ასევე თავისუფლად დარჩეს. ყველა პოლიციის განყოფილება და ყველა ის ორგანიზაცია, რომელიც დაკავშირებულია წესრიგის დაცვასთან, არის გასამხედროებული ორგანიზაცია. პოლიციის შინაგანი სკოლა, რომელიც გლდანში იმყოფება, არის გასამხედროებული ორგანიზაცია, ამიტომ ეს ნუ გვაშინებს ბატონ ნოლარს ვთხოვ, რომ შემიშვამში დაუდგინებლას, როცა გამოიტანს "ტიტნიკურ უმოკლეს ვადას" კი ნუ გამოიტანს, არანეუ ზუსტი ვადა ჩაწეროს.

თავმჯდომარე. ნე-7 მივრეწონი.

ნ. დიკოშვილი. ბატონებო, ჯერ კიდევ ვასულ ვიდს მინისტრთა კაბინეტში იბილებოდა საკითხი იმის შესახებ, რომ საქართველოში აუცილებლობა შეიქმნა საგანგებო სიტუაციებისა და კატასტროფების წინააღმდეგ რაღაც სამსახურების ჩანოყალიბებისა. უნდა ვითხრათ, რომ ამის შესახებ შევადგინოთ იყო უკუმიმდებრე, ნაგრამ ეს ანბავი არ განხორციელდა. აქედან გამომდინარე, ნე ვსვამ საკითხს, ჩვენ უნდა გვექნოდეს ასეთი სამსახური თუ არა, საგანგებო სიტუაციების სამსახური. ეს ჩვენი ქვეყნისთვის არის აუცილებელი იმიტომ, რომ ნე რამდენიმე ხნის განმავლობაში ამ საკითხს ვკურობდები მინისტრთა კაბინეტთან და საგანგებო სიტუაციების ნარევა, პრაქტიკულად, ჩვენთან აუცილებელია იმის გამო, რომ აქვს ძალი-

ქართული ენის ენციკლოპედია

ან სეკონდულ ბუნებრივ მოვლენებს აღვიღო, რომლის ნართვაც აუცილებელია. მეორე საკითხია, პრობლემა იმის შესახებ, როგორ უნდა იყოს ეს დებულება. ეს მე-2 აბზაცია, რომელიც, აღზად, უნდა ვაკეთოთ და მივიღოთ ის სტატუსი, რაც ჩვენთან აუცილებელია ტერმინებს საგანგებო სიტუაციებში და კატასტროფების წინააღმდეგ შექმნილი ამ სამსახურებს. მე ვთვლი, რომ ასეთი სამსახური უნდა შეიქმნას. მე არ ვიცი, მას რა სახელი დაერქმევა. შეიძლება მას ნაშვლთა კორპუსიც ერქვას, მაგრამ საგანგებო სიტუაციების და კატასტროფების წინააღმდეგ მიმართული სამსახური აუცილებელია. მე როგორცმთ ნავალით, ეს არის საქართველოში დაახლოებით 20-მდე სოფელი, რომელიც უკვე უკან გადასახლების წინაშე იმის გამო, რომ მიმდინარეობს მიწყვრული მოვლენები. ასეთმა სამსახურებმა უნდა მიხედონ ამ საქმეს და ვალაწყვიტონ ეს პრობლემები. რაც შეეხება დებულებებს იმ ნაწილს, რომელიც პირველ ვარიანტში იყო წარმოდგენილი და ეხებოდა ზოგიერთ მუხლებს, ისინი ამოღებულია. შეიძლება ამ დებულების კიდევ უფრო დახვეწა. აქ აუცილებელია, ჩემის აზრით, დამატება ზოგიერთი წინასწარი სამეცნიერო სამუშაოების ჩატარების ძვალსაზრისით, რომელიც წინასწარ განსაზღვრავს თუ რა კატასტროფები არის მოსალოდნელი ჩვენს ქვეყანაში და ასეთი დამატებებით, ჩემის აზრით, შეიძლება ამ დებულებაზე მუშაობა სამსახურზე, მე მგონია, აქ არ უნდა იყოს ასეთი განსაკუთრებული.....

თავმჯდომარე, მე-2 მიკროფონი.

კ. თუმანიშვილი. მე დიდი ხანია ვუსმენ კანაძეს და რაღაცნაირად ყველაფერს ბოლო უნდა მოეღოს, წინტილი დაესვას. მე არ ვაცხადებ პრეტენზიას, რომ შემაჯამებელს ვიტყვი, მაგრამ შეიძლება საქმეს ეშვილოს. მე ვეთანხმები, აღარ ნახსოვს ვინ იყო, რომ პრობლემა არც ისე რთულია, როგორც ჩვენ ვგონია. პრობლემა ნარტივია. აქ არ განისუღა დებულება დასამტკიცებლად. დებულება იყო მოტანილი მხოლოდ იმისთვის, რომ ჩვენ გვეცოდნოდა, რა იქმნება. ჩვენ ეს ვაკვივით. იყო შენიშვნები იმიტომ, რომ რაღაცაზე არ ვავეთანხმებ. დებულება არის მოტანილი, ჩვენ საწინააღმდეგო, მგონი, არაფერი არა გვაქვს. დამატებასაც თხოულობენ რაღაცის და სხვა არაფერი. დებულება ჩვენი განსახილველი აღარ არის, რაკი ჩვენ ვიცი, რას ვქმნიდ. დარჩა ერთი საკითხი, იქმნება "კომიტეტი" სიკვება, თუცა ამანი მე ცუდს არაფერს არ ვხედავ, საერთაშორისო შორხია. კომიტეტები ყველგან არსებობს, მაგრამ საქმე ის არის, რომ სტატუსი ჩვენში არის კომიტეტი და სამინისტრო, აქ თხოულობენ, რომ მიენიჭოს კომიტეტის სტატუსი. რა დაერქმევა მერე... დაერქვას კორპუსი თუ ნაშვლთა კომიტეტი, უშუალოდ ამას აღარა აქვს მნიშვნელობა. მე მხოლოდ ერთი რაინი მაწუხებს, ახლა შეიძლება კენჭი გვეყარა ამისთვის, მაგრამ სწორედ მაშინ, როდესაც კენჭისყრისკენ მიღის საქმე, რატომღაც ჩვენი პარლამენტარები უკვირან და საღდაც მიდიან. შეიძლება თუ არა მათი შენობრუნების უზრუნველყოფა. თუ შეიძლება, მაშინ შეიძლება ღღესაც გვეყარა კენჭი, თუ არ შეიძლება

ეს კიდევ გალაიფება და უხერხულად ყლერს. მე ვფიქრობ, რომ როგორც ჩვენს ლექს გალაწყვეტილება გამოვიტანოთ. ქალბატონმა ლეიბამ ბრძანა, რომ ვიმსჯელოთ და ვადავწყვიტოთ. ძალიან ფაქიზად არ უავეთანხმები. ვიმსჯელოთ აღარ გვიანდა. მოდი ვადავწყვიტოთ. ვნაულოთ.

დავით აღმაშენებელი. მე-5 მიკროფონი.

ბ. ბუჩქაძე. ზრალთ ტერმინოლოგიურ საკითხზე ამდენი უნდა დაიბარჯა, როცა შინაარსით ყველანი მხარს ვუჭერთ ამას. მთავარი აქ უკვე ითვება, ბაჰანმა რომანმა თქვა, შეუთავსებელია კორპუსი და კომიტეტი. კორპუსს შეიძლება ჰყავდეს შტაბი. ეს აღვიღაო წყდება "შიშველთა" კორპუსი კომიტეტის სახით.

დავით აღმაშენებელი. არა, "მაშველთა კორპუსი კომიტეტის სახით".

გისმენთ, ბატონო ნოღარ.

ბ. ნათაძე. მხედრობის ყველა წევრი, ვარდა ნისი ბელადისა,

რომელიც რეშივ 2 წლით უფროსია, რეშივ უმცროსი ვახლავთ. შესაბამისად, მე მზად ვარ წინ ავეფარო ყოველ მათვანს, ვინც კი იბრძვის, რადა იგი დავიცვა რეშივი სიცოცხლის ფასად. შეგიძლიათ დამიჯეროთ, შეგიძლიათ არ დამიჯეროთ, მაგრამ მე პირადად, ამას ვლაპარაკობ გულწრფელად და ეს არის სიმართლე. მე მიმარჩნია, რომ ამ ბიჭებისთვის ძალიან ცუდი სამსახური იქნება, თუ მათ დავუკანონებთ ორგანიზებულ შეიარაღებულ ჯგუფად ყოფნას. ეს იქნება ამ ბიჭების დაღუპვა. არსებობს აუარებელი სხვა საშუალება, რომ უზრუნველყოთ იმ ადამიანების მომავალი, რომლებმაც იბრძოლეს, იბრძვიან და მომავალშიც იბრძოლებს. ვისაც უნდა ბრძოლა, ვისაც გული ეჩრჩის და სათანადო სიმტკიცე მოსთევს, იმან უნდა იბრძოლოს მხოლოდ არნიის რიგებში. ვისაც არა, თავისი მიღწევების დაგვარად შეუძლია დასაქმდეს სხვადასხვა სფეროში. იმავე ალბინიზმში, იმავე მილიტარიაში, იმავე ხანძართან ბრძოლაში, და სხვა. მე მიწადა სრული პასუხისმგებლობით მოგახსენებ, რომ ამ კანონპროექტის მიღება არის საჭარბველოს სახელმწიფოებრივობის, როგორც ასეთის, პირის გამოცხრა, ნისი მოჭრა ძირშივე. მიკვირს რომ ღღეს აქ ვერ მოვისმინე კრიტიკული განმოსვლები ისეთი, როგორც იყო რამდენიმე დღის წინ. პარლამენტი ამ კენჭისყრიდ კენჭს უყრის არა მარტო ამ კანონპროექტს, არამედ პირველყოფლისა თავის თავს. ვინადა მიიღეთ, დინეშია შეგარვათ. ვინადა ნუ მიიღებთ. მე ამ კენჭისყრაში მონაწილეობას არ ნივილებ. (ტაში)

დავით აღმაშენებელი. მე-3.

ბ. ბუჩქაძე. მე მიკვირს, რომ საერთოდ ეს საკითხი ღღეს იხილება

ინიტიმ, რომ ეს საკითხი ერთხელ უკვე ვადაწყვეტილი იყო, რამდენადაც მე მახსოვს, ჯერ კიდევ სახელმწიფო საბჭოში. ჩემთვის ნიულებელია ის, რომ ჩვენ ღღეს სხლმას ვატარებთ და კვორუმი საუბერუნოვ არ იყო, მაგრამ თუ მაშველთა კორპუსი თავის თავზე აიღებს, კიდევ ერთ დამატებით ფუნქცი-

ას შეიტანს, რომ კვორუმი შექმნას, ნი ორი ხელით ვარ თანახმა, რომ
 ასეთი იყოს. ჩემთვის გაუკვირბარი არის, როდესაც ჩვენ იარაღის
 მიღებული არა ვვატვს და რატომ ვაბრალდებთ, რომ ვიღაცა იქნება შეიარაღ-
 ღებული. იქნებ ნიველი საქართველო შეიარაღდეს იარაღის კანონის მიღების
 უროს. ამიტომ თუ ჩვენ არ მოგვწონს ამ კანონში რაღებული ის პრინციპი,
 რომ ესენი არ უნდა იყვნენ შეიარაღებულნი, პარლამენტი ვართ და ვადა-
 წყვიტოთ, არ მივიღოთ ამითი შეიარაღება. ის, რომ არის ჯონმირებული
 ორგანიზაცია, რომელსაც ძალუბს აფხაზეთში წასვლა, ნიწყვირებისგან ხა-
 ლხის გაღარჩინა, ხანძრების ჩატრობა, ეს ხომ ღატკია, რომ ეს ხალხი
 არის. ეს ხალხი არის ღღეს მიუშტაო შეკრული და იმ უუნტკიას, რასაც ჩვენ
 ღავაკირებთ, იმას ასრულებს. რამდენაღაც ნი ვავივ ბატონი ჯაბას განო-
 სვლიდან, ის არ უღებს თავს, ვინა თუ არა, ღანკები მოგვეციოთ. ღაპარა-
 კობს ინიავ, რომ ეს ხალხი უფუნტკიოთ არ ღარჩეს. ჩვენ წინ ომის მერე
 გველოდებოდა... და ეს პარლამენტიმ უნდა გაითავისოს, ძალიან სერიოზული პრ-
 ბლემა, რომელსაც ვიეტნამის სინდრომი ღაარტვს მიღე მსოფლიოში. რას
 უპირებოთ ტვინ იმ ბავშვებს, რომლებიც ღარბოუნენ ავტომატით ხელში და
 ღღეს საერთო საქმეს მოვაცილოთ. ეს ხომ იქნება ღინამიური სტერეოტიპის
 ღაშლა. თუ ჩვენ შევძლებთ და ავტომატის მაგივრად ხელში ღავაკავებინებ
 წერატვს, რომლითაც ის გააკვებებს საქართველოს საქმეს, როგორ შეიძლება
 ჩვენ მათ არ მივცეთ ამის საშუალება. თუ რამე არ მოგვწონს ამ კანონი-
 ღან, ამ ღებულებიდან, პირდაპირ ვტკვათ. ხომ არავინ არ მალავს... მილი-
 ან და იძახიან, აგერ ვართ, ღავაკანონებთ და ისე მოგვიხნაროს საქართვე-
 ღომ, როგორც უნტოთ, ამიტომ, მოლით, სერიოზულად ვილაპარაკოთ და ნი
 ვნა მატვს ყველასთან, ძალიან მრცხვენია მილიონჯერ ამის განეორება, მაგ-
 რამ გვინდა თუ არა ეს, უნდა ვტკვათ, ჩვენ ღავუტკიოთ ისეთი საწინელების
 წინაშე, როდესაც ჩვენ საერთო შეიძლება ვერც ერთი კანონი ვერ მივიღოთ,
 საღაც სავირო იქნება ორი მესამელი. რა ხდება, რაზე ვკამათებთ, რაზე
 ვლაპარაკობთ; ღღეს ამდენ ხანს ვკამათებთ ტენებზე და ვღებთ მხოლოდ ინი-
 ტომ, რომ ორი მესამელი არ არის. როგორმე მივიღოთ პირველი კანონი, რომ
 ღავაწესოთ, თუ პარლამენტის წევრი არ მოღის პარლამენტში, ნაშინ ის წავი-
 ღეს პარლამენტიდან. გვეყოლინება, რომ რაოდენობა ნაკლებია და კანონებს
 მივიღებთ. ქვევით ხალხი ღვას. ყველა გვეკითხება უღეს, რომ კუპონი არ
 არის, გვეკითხებიან ჩვენ პარლამენტს. კუპონზე რომ არაღერი არ იყიღება
 ისევე პარლამენტს ეკითხება. პერი რომ არ არის, პარლამენტს ეკითხება.
 პარლამენტის წევრი პარლამენტის წევრს არ ეკითხება და არ ნობრბანუბ
 პარლამენტში. ჩვენ ვლაპარაკობთ, მივიღოთ თუ არა ორგანიზაცია, რომელიც
 არსებობს, რომელმაც 4 წლის განმავლობაში ღაამტკიცა, რომ ეს არის სერიო-
 ზული ორგანიზაცია, ის სტატუსი, რასაც ტკვია, ნებისმიერი სახელი. ესენი
 თავს არ იკლავენ, გინდა თუ არა, რაღაც ღავგარტკიოთ, ნავრამ იძახიან,
 რომ ვიყოთ რანოყალიბებული ორგანიზაცია და არ ღავკარგოთ ის სტატუსი, რაც
 გვექონდა. მხოლოდ ღასახელებას ითხოვენ. გმაბლოთ.

თავმჯდომარე, მე-6.

ი.წერტილელი, მე არ ვაპირებდი გამოსვლას ან ბატონო ნათაძის წინაშე

ნათაძის წინაშე წინააღმდეგობა გამოვიყენებ. თავის არსი, მკონი ერთი კვირის უკან, თქვა ის, რომ ვარკვეული საშიშროება, რომელიც ჩანდა დებულებაში, ამოღებულია, სახალხო ლაშქრის პრინციპი. ერთაერთი, რაც გაუგებრობას იწვევს, ალბათ, არის "ვასამხედროებული ქვედანაყოფები". ალბათ, ეს მართლაც ამოსაღებია. თანაგრძნობი, მე არ ნებსის, რატონ არის ამ დებულებაში ისეთი რამ ჩაღებული, რომლის მიღებაც ნიშნავს ქართული სახელმწიფოებრიობის მოჭრას. იმიტომ, რომ რაც ქართული სახელმწიფოებრიობის მოჭრას იწვევს, იმაზე არ იყო ლაპარაკი არც ბატონი ნოღარის მხრიდანაც. გაგვცეს ამაზე პასუხი. მე მაინტერესებს...

გ. იოსელიანი, ალბათ, ღიქრობს, რომეს ბიჭები რომ არ ყოფილიყვნენ, ნოღარ ნათაძე არ იქნებოდა ამ.....იქნებოდა ბურჟუაზიაში, როგორც იყო. (ხმაური) იმიტომ, რომ როდესაც ეს ბიჭები გამოვიდნენ ციხიდან, იარაღი ჰქონდათ და ჯგუფად იყვნენ და ბატონ ნოღარ ნათაძეს ვეძებოდათ სად იყო. ბატონ ნოღარ ნათაძესროდესაც შეიქმნა ქართული ჯარი, ბატონი ნოღარი 7 საათზე ღამადგა.....ეს იყო ვ წლის წინათ. რად გინდა, რომ ქმნი ჯარს. მე ვუთხარი, იმაღ მინდა, რომ არ მოხდეს ის, რაც მოხდა მერე. მაშინ სხვა რაღაც მექანაზმები მოძრაობს და ამიტომ ვლაპარაკობ, როდესაც გამოვიდნენ ეს ბიჭები შეიარაღებული და 300 კაცია ღალუბული, მაშინ ნოღარ ნათაძე უნდა ყოფილიყო იარაღით ხელში და უნდა ებრძოლა ფაშაბაშის წინააღმდეგ. მაშინ შეეძლო ასე ვლაპარაკა. (ხმაური) ბატონ ნოღარს მე ნუ მასწავლით. ძირი გამოვუთხარეთ ჩვენ ღამის ბრძოლა და კიდევ გამოვუთხარით.

თავმჯდომარე, ბატონო კაკო, გთხოვთ.....

გ. იოსელიანი, ნურავის ნუ გვინათ აქ, რომჩვენ ფიცი ვვატყვს დაღებული, დიქტატურა საქართველოში არ იქნება და ვწვევით ჩვენ ყველანი. იცოვით. როგორც იყო მაშინ,

ი.წერტილელი, მე იმიტომ არ მოვსულვარ მიკროფონთან, რომ თქვენ კამათი ღავდწყოდ. საერთოდ პრინციპულად არ არის სწორი, რომ დებულებებს ამტკიცებს მინისტრთა კაბინეტი. ნებისმიერი სტრუქტურა, რომელიც იქმნება ეს არის კანონმდებლობის საქმე. მინისტრთა კაბინეტის და აღმასრულებელი ხელისუფლების საქმეა კანონმდებლობის საჭუბველზე ამდენებული სტრუქტურების ხელმძღვანელობა, ანტიკომ ესწრება უნდა ვანიხილოს პარლამენტმა. ბატონი ზურაბ ფრანკას გამოსვლა იყო კრიტიკული ამასწინანდელი დებულების მიმართ და ჩემი გამოსვლა იყო და მე მიზანმიმართული, რომ ის შენიშვნები ამ დებულებაში გადვალისწინებულია და ერთაერთი, რაც გაიპარა, არის "ვასამხედროებული ქვედანაყოფები", და თუ ესეც ანოვარდება, გიკითხებით, რა არის ამაში ისეთი, რაც ქართულ სახელმწიფოებრიობას ძირს უთხრის? მინდა თუა ბატონი ნოღარისთვის მეკითხა, იმ გამოთქმებს, რაც მის მიმართ

ითქვამს ჯაბას მხრიდან, მე ვერ ვავიზიარებ. ბურჰებში არავინ არაფერს
 სულა. ვაცხ მიაჩნია, რომ არ იყო.....ნას მიაჩნდა და მეც მიაჩნდა,
 რომ იმ რეჟიმის მიმართ იარაღით ბრძოლა ჯერ ნააზრევი იყო და ვერაფერი
 შედეგი რომ ვერ მოგვიტანა, ისიც ჭაბჭაია. ამაზე საჭმეს ნუ გავფრთხილებ
 ერთმანეთს. ერთი რაღაც არის კოლეგ. რაც ითქვამს, ნკრძი რეპროკრატიული
 პარტიის წარმომავლები იყო, ჩვენ კომიტეტები იმისდა მიხედვით კი
 არ უნდა შევქმნათ, ვინ საუ დავასაქმეთ, არამედ იმისდა მიხედვით,
 სჭირდება თუ არა საქართველოს. მე მიმაჩნია, რომ სამაშველო სამსახური
 საქართველოს სჭირდება და ვარდა იმ ერთი პუნქტისა, რასაც "გასამხედრო-
 ებული ქვედანაყოფები" ჰქვია, ჯერჯერობით ვერაფერი ვერ დავინახე ისეთი.
 რაც ეწინააღმდეგება საქართველოს პრინციპებს.

თავმჯდომარე. მე-3.

ა. მარშალი. მე ძალიან არ მიწოდდა ჩავრეულიყავი ამ კამათში იმი-
 ტომ, რომ ბევრი რამ არ მიესმის, მაგრამ ერთს ძალიან ვარგად ვგრძნობ,
 რომ ჩვენ აქ ერთმანეთს სიმართლეს ბოლომდე არ ვეუბნებიან. რაღაცას ვუნა-
 ლავთ ერთმანეთს. გულახდილი ლაპარაკი არ მიმდინარეობს. ეგებ დავხუროთ
 სხლმა და ვთქვათ, რა ხდება, რაშია საქმე და რა საშიშროებას ველით
 ჩვენ იმით, რომ კომიტეტს ვამტკიცებთ. რატომ იქნება საქართველოს უშიშ-
 რობა პირგამოთხრილი, თუ დამტკიცდება კორპუსი კომიტეტის სახით. იცით,
 არც სიტყვა მოქმედებს საქართველოში ვარგა ხანია და არც საქმე კეთდება.
 წესიერი, მე პირველ რიგში ჩემს თავს ვეუბნები ამას და მე თუ დავინახე,
 რომ საომრე საქართველოში საქმე კეთდებოდა ნამდვილად უსიტყვოდ, ეს იყო
 ამ ბიჭებთან და იქ. იცით, ძალიან უსიამოვნო ატმოსფეროა დარბაზში, ეს
 ვერ ავიტანე. არ შემიძლია. მოდი, დავხუროთ სხლმა და ალაღად ვილაპარა-
 კოთ. რის იგვეწინაა ჩვენ, რა ხდება. თუ მაშველთა კორპუსი იქნება ცენტრალ-
 იზებული, კომიტეტის სახით ჩამოყალიბებული რაღაც ორგანიზაცია, რანაი-
 რად შეიძლება ეს სახელმწიფოს წინააღმდეგ.... როგორ შეიძლება უქმნიდეს
 საშიშროებას სახელმწიფოს. ვნაულობ.

თავმჯდომარე. მე-2 და მე-4. ამის შემდეგ მთავრდება ჩვენი დრო.
 თუ მომხრე ხართ, რომ ვავაგრძელოთ სხლმა, კენჭი ვუყაროთ ამ წინადად-
 ბას. მე-2.

უ. ბერძენიშვილი. მე უპირველეს ყოვლისა მინდა მივხაროთ იმ არაღე-
 პუტაბებს, ვინც საკუთარი პროტესტი ბატონი ნოზარის გამოსვლის შემდეგ
 ტაშით გამოხატა. არც პროტესტისთვის, არც აღფრთოვანებისთვის არაღეპუტა-
 ტებისაგან ტაში არ არის პარლამენტის სხლმის დამახასიათებელი ატრიბუ-
 ტი. შემდეგ, ძალიან პრინციპული არის ჩვენთვის, რეპუტაციისთვის, ყოველ
 შემთხვევაში, ბევრი რეპუტაციისთვის მაინც ის პოზიცია, როგორი იქნება
 ამ საკითხთან დაკავშირებით თავდაცვის სამინისტროს და მისი დევანდელ
 ხელმძღვანელობას. ეს არ არის ხელწამოსაკრავი პრობლემა და ეს არ არის
 მხოლოდ ნორმალურ, სტაბილურ ვითარებაში კომიტეტის თუ საომრე სხვა დასა-

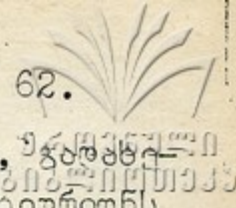

ხელებისა და სტატუსის ნქონე სამაშველო სამსახურის შექმნის პრობლე-
 მა. თავისთავად, სამაშველო სამსახურის ყოფნა-არყოფნა, არსებობა-
 ბაღიან ნორმალური და სასურველი არის, მაგრამ არის კონკრეტული ვითა-
 რება და მე უნდა ვიყო დარწმუნებული, რომ ამ სამაშველო სამსახურის
 ამ ღონივრე და ბირითადაა მხედრობის ბაზაზე შექმნა, ზედმიტე პრობლე-
 მებს არ შექმნის იკიდვ სხვა სახელმწიფოებრივ, ბირითადაა თავდაცვის
 სამინისტროს ვგულისხმობ, მის დაქვემდებარებაში მყოფ შეიარაღებულ
 ძალებთან მიმართებაში. ამიტომ, სანამ ამ საკითხზე ვაღაწყვი რაღაცას
 მივიღებთ, მანამდე უნდა გავითვალისწინოთ ყველა დაინტერესებული და
 ქვეყნისათვის... უდი თანამდებობის სამხედრო პირების მოსაზრებები,
 ვინც კონტროლს უწევს საქართველოში ოფიციალურ შეიარაღებულ ძალებს, მათ
 პოზიციებია საჭირო. რაც შეეხება ბატონი ნოღარის მიმართ გამოთქმული..
 მე მდემის, შემიძლია ვავიგო ის აღშფოთება, რაც ბატონი ნოღარის გან-
 ცხადებას მოჰყვა, ბატონი ჯაბას და მისი ბიჭების მხრიდან, მაგრამ
 არც ბატონი ჯაბა იოსელიანის პიროვნულ ვაჟკაცობაში ნეპარება ეჭვი,
 არც ბატონი ნოღარ ნათაძის პიროვნულ ვაჟკაცობაში, არც თენგიზ სიკუას
 და ამ დარბაზში მსხდომი დეპუტატების აბსოლუტური უმრავლესობის პიროგ-
 ნულ ვაჟკაცობაში მე ეჭვი არ ნეპარება და ლამის იარაღის ფღარუნის ღონ-
 ზე არ არის აქ რვენთან საუბარი. ამას არავითარი აზრი არა აქვს. გაუ-
 გებარია, უბრალოდ.

დავით აღმაშენებელი. მე-4 მიკროფონი.

პ. დავაძია. ქალბატონო რუსუღან.....

პ. იოსელიანი. ვერ ვავიგვ, საუ ვინყოფებით, რა ხდება ? რომელ
 იარაღზე ლაპარაკობთ..... იარაღი რვენ გვაქვს. ორი ათას კაცს გვაქვს
 და ვეუბნებით, რომ ეს იარაღი ავიყვანოთ კონტროლზე. ვისაც არა აქვს,
 ჩამოვართვით, ვისაც არა აქვს, წავიღოთ. თქვენ ეს არ ვინღათ, მა, რა
 ვინღათ, ვანაგებინებთ. ვინც ვანოღის, და რაღაცას ნიღუ-მოღებდა, ბოღიში
 ამ სიტყვისათვის..... ლამის არის აქ გამოვიონინ..... რაღაცა სისულღღე-
 ებს ლაპარაკობენ.... "ბირგამოთხრა" და... რა ბირგამოთხრა.... ბირს
 გამოვუთხრით, კიღვე ვლაპარაკობ, რვენ ჯერ არა ვართ უაშღიღი, ბირს
 გამოვუთხრით ყველა ღაშისტს და ამისათვის რვენ მცმ კაცი ლავღღუბა.
 და ყველა კიღვე "ავწვეებით", ვეუბნებით, ღიცში გვიღღღეს ესა. არ იქნება
 ღაშისტი. რვენ პოღიტიკური პარტია არა ვართ. რვენ არ გვიღდა ძალაუღ-
 ღება ოღხი წღის წინაღ ამას ვამბობღით. გაიხსენღეთ, ხალხო. ნოღვეღით
 რვენ და ნიღღივართ კიღვე. ვიყავი მე აქ და წავღვი და არ ვიქნები
 არავითარ თანამღღებობაზე. კიღვე ათჯერ ვეუბნებით. ვიქნები მეხანბრღ
 და შემიძღება არ ვიყო და იმ ბავღღებთან რა ვინღათ. იმ ბავღღების უნ-
 ღათ, რომ იყოს წღსრიგში ყველაღღერი და თქვენ რა ვინღათ, ვერ ვავიგვ,
 რომელ იარაღზე ლაპარაკობთ. იმ იარაღს ლააკანონებს მთავრობა, ექნებათ
 არ ლააკანონებს მთავრობა, არ ექნებათ და ჯერ აქვთ ! და ის

ჟღარუნი სხვა რამეა. ბრტყელ-ბრტყელი სიტყვები კი არ უნდა, უფროსად
 ლეთ საქმეს და გადახედეთ ამ 4 წლის განმავლობაში, ისევ მხედრობის
 დავებრუნებები, ერთი შეცომა არ დაუშვიათ პოლიტიკური. ერთი შეცომა!
 მიუხედავად იმისა, რომ ისინი არ იყვნენ პოლიტიკური პარტია, არ აქვთ
 ძალაუფლებისაკენ ლტოლვა და არცა აქვთ. ახლა თქვენ რა გინდათ, ის
 გინდათ, განტვივების ვაცო იყოს? კაი ბიჭო, წადი, იომე, მერე შენ
 დაგაბრალებ. მოკვდი, მერე რა მოხდა, რომ მოკვდი, სამშობლოსათვის არ
 უნდა მოკვდი? ჰო. მერე აქ გამოვლენ, იარაღი შენ რა გინდა, კაცო.
 რაღა გინდა შენ იარაღი. რეებს ამბობთ, ხალხო, გამოიჩხრიკეთ ყური.
 მე მინდა, ყველაფერი მოხდეს, ის, რაც არის, როგორც არის, წესიერად,
 ამიტომ მოხდა ყველაფერი. ცოტა ჩავუფიქრეთ, რეები ხდება.

თავმჯდომარე. ბატონო ჯაბა, ნუ იღებთ ასე მტკივნეულად....

გ. თოსკელიძე. მტკივნეულად იმიტომ ვიღებ, რომ ასე ვიღებოდა მე
 იმ გამსახურდიას ამბავს და ასე იყო, რომ მე მიცემოდნენ ყველა, გამ-
 ბობდი, ამ ტრიბუნლიდან ვიძახოდი მე მაგას სამი წლის წინათ.

თავმჯდომარე. გმალობთ, ბატონო ჯაბა, მე-4 მაპატიეთ.

გ. ფაქაძე. ქალბატონო რუსუღან, ბატონებო, ბატონო ჯაბა, მე რა-
 ტომლაც, ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ მთლად გულწრფელი არა ვართ,
 ერთმანეთის მიმართ. მესამედ ვიხილავთ მაისის თვეში ამ.... არის რაღაც
 ლატენტური ქვეტექსტი, თითქოს ჩვენ სპეციალურად არ მივდივართ გადაწ-
 ყვეტილებამდე. დარწმუნებული ვარ, აქ რომ იყოს სრული ანშლაგი, ჩვენ
 მაინც არ მივალთ კენჭისყრამდე. რატომღაც მგონია, პარლამენტის ხელმძ-
 ღვანელობა არის ამ მოჩვენებითი, თუ რეალური დაძაბულობის თანაავტორი,
 ე.ი. მესამედ იცხოვს ბატონი ჯაბა, რომ განხილვას ესწრებოდა სახელმ-
 წიფოს მეთაური. ჩვენ ვხედავთ, რომ საკითხი რეალურად ან ძალაუფლებურად
 მოგუბიეთ მას რეალური საფუძველი. მე კი მგონია, რომ საკითხი თავიდანვე
 იღვა მარტივად. ერთი ვიღებ შეცომა ბატონ ჯაბასაც აქვს დაშვებული.
 არანაირი უბედურება არ უნდა ყოფილიყო აქ წარმოუგინილი. არც პირველი
 და არც მეორე. თუ საჭირო იქნებოდა, მას შენოვებ, რაც დაშვებდა კომიტე-
 ტი თუ კორპუსის სახელით დაფუძნებოდა, ამის შემთხვევაში შესაძლოა პარლამ-
 ნენტს მიეღო კანონი სამხედრო სამსახურის თაობაზე, თორემ არანაირი
 უბედურება საჭირო არ იყო. მე საგსებით ვეძანხმები ქალბატონ ალას, სხო-
 მა უნდა დაიხუროს, უნდა ესწრებოდა პრეზიდენტ-მინისტრიც, სახელმწიფოს
 მეთაურიც და ჩვენ უნდა მივიღოთ ცვლილება კანონში მინისტრთა კაბინეტის
 შესახებ. ეს ცვლილება იმაში მდკომარეობს, რომ მინისტრთა კაბინეტის
 სტრუქტურას უნდა დაემატოს ერთი ახალი კომიტეტი. ეს არის პარლამენტის
 გადასაწყვეტი.

თავმჯდომარე. გმალობთ.

გ. ფაქაძე. ახლა მაინტერესებს ერთი რამ. ბატონო ჯაბა, აი, ის
 ცნობილი "სანდელი" რომელიც ასევე დაფიქსირებულია იმ..... თქვენ საერთა-

შორის კომპიუტერი ახსენეთ, ე.ი. ის სამსახური, ასე ვთქვათ, სამსახურის ნაწილად იქცევა, თუ ცალკე ილუქციონირებს.

2.ოსელიანი. უნდვის კონვენცია არსებობს, რომ სამაშველო სამსახურები ეს არის ნახევრად საერთაშორისო ორგანიზაციები წითელი ჯვრის ყაიღისა. როდესაც ხდება განსაკუთრებული მოვლენები, ღმერთმა გვაშოროს და აქ ერევანია და აქ არ მოხდეს და ღმერთმა გვაშოროს, ისინიც და ჩვენც, მთელი მსოფლიო ერთგება, მაგრამ აქ ბაზა უნდა იყოს, სპეციალისტები უნდა იყვნენ. ეს საერთაშორისო კომპიუტერი იმიტომ არის შედგენილი, რომ ნობილურად მოხდეს მათი ჩამოყენება. ამავდროს არის მხარდაჭერა, ყოველდღიურ ცხოვრებაში. იქ განსაკუთრებულად წერია, იმ კონვენციაში, რომ თუ ეს მაშველთა სამსახური სამხედრო უწყებას ექვემდებარება, საერთაშორისო მხარდაჭერას კარგავს.

3.ლაყაია. ეს გასაგებია, გეთანხმებით. ოღონდ "სანთელი" ასევე არის სამაშველო სამსახური და ალბათ, როცა შეიქმნება სამინისტრო თუ კომიტეტი, ამას არსებითი მნიშვნელობა არა აქვს, მაშინ უნდა მოხდეს იდენტიფიცირება ამ სამსახურების. გმადლობთ.

თაკეშელმარე. ბატონებო, გთხოვთ კენჭი ვუყაროთ წინადადებას, რომ მიკროფონთან მდგომი სამი პარლამენტის წევრის შემდეგ კამათი შეწყდეს. თუ სურვილი გაქვთ სხლმის გაგრძელების, ამასაც ვუყაროთ კენჭი. პირველი წინადადება. ვინ არის მომხრე? მეორე წინადადება, გაგაგრძელოთ თუ არა სხლმა. ვინ არის მომხრე სხლმა გაგრძელებს. ე.ი. დავამთავროთ სხლმა. მე-7. ბატონო მურთაზ.

მ.რაკვიტაძე. მე მინდა ერთი რამე გთხოვთ. ბოლოში მოვიხალოთ ჯერ, რომ ამ ორგანიზაციის წევრი ვარ და ძალიან გაგვიჭიანურდა ამ დენაზე ლაპარაკი და.....ექვემოთ დაილაღეთ; რაღაც ნერვების აშლაც წავიდა, ცოტა უხერხულ ჟორნებშიც გადაიბარდა ეს ლაპარაკი. ეს ორგანიზაცია არსებობს. ყველაფერი კაცურად ვილაპარაკოთ. ეს ორგანიზაცია არსებობს ანდენი ხანია. პოლიტიკური შეცდომა, ბატონმა ჯაბამ შეიმთხვევით არ ახსენა, არ დაუშვია ამ ორგანიზაციას პრეტენზია პარტიულობაზე ამ ორგანიზაციას არ ჰქონია. იყო ოსეთში, იყო ეს ორგანიზაცია, კონფლიქტი ამ დღეებში არ გაგრძელდებოდა, რომ და შეჯერდებინათ მაშინ ჯაბა ოსელიანისთვის და "მხედრობისთვის" კატეგორიული წინააღმდეგი იყო ბატონი ჯაბა და მხედრობის აფხაზეთში ჩვენი ჯარების შესვლის. არა, გადავუაროთ, და არც გადავუარეთ, ვამორჩინა აქ წინა განოსვლაში ვთქვი, რაღაც პოლიტიკურ თაღლითობის მსხვერპლი ნუ გავხდებით. ეს წესიერი პარლამენტია, ბატონო ჯაბა. ჩვენ აქ არავინ გვებრძვის. აქ რაღაც სხვა ამბებია. ამას შორის ღონიზე არ ვლაპარაკობ. მინდა გთხოვთ ყველას. მოვიწყვიტოთ სახელმწიფოს მეთაური, მოვიწყვიტოთ პრეზიდენტი. დარბაზშიც უნდა იყოს... უხერხულია, სერიოზულ საკითხზე ვლაპარაკობთ და ნახევარი დარბაზი არ არის. უნდა დავსხდეთ და ეს საკითხი ბოლომდე მივიყვანოთ. არ არის ლაპარაკი, რომ

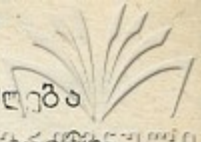

მინცლამინც მხედრონი, გასაგებია, რომ ბევრს ძვალვიდ აუტას
 ყელზე ეს სიტყვა. მთელი წელიწადი ტოტალური გინება იყო ანტი-
 ზაციის და ეს აზროვნებაში, ცნობიერებაში რაღებული ფაქტორია. ხან-
 ლახან, მეც ოჯახში. მხედრონი ხარ. გასაგებია ეს. არ არის
 ესე. დავეხოცა ხალხი. დარჩნენ ბიჭები. ამ ხალხს რაღაცა საჭნიანობა
 უნდა არ არის აუცილებელი მინცლამინც ამ კომიტეტში გაერთიანდებიან
 და ძალიან ცოტა გაერთიანდება, ვიცი. ბევრი შევიდა შინაგან ჯარში,
 ბევრი არმიაში მსახურობს, ბევრი სულ სხვა სფეროში მოღვაწეობს. ნუ
 ლავაკანონებთ, რომ მხედრონი აიღოს მონოპოლია ამ ორგანიზაციაში
 არ არის ანაში ლგოკა. მინდა გთხოვოთ, რომ ეს საჭმე კამათის და
 ყაყანის ღონებზე გვაქვს ორი ღელა, და ვერ არის ეს ლამაზი ლონია. არ
 ეკაღრება ჩვენს კეთილშობილ პარლამენტს და გთხოვთ ღელს ამ თემაზე
 ლაპარაკი დორჩეს და ვთხოვთ იმ ხალხს, როგორი თანმიმდევრობითაც რამო-
 ვთვალე, მოვიდნენ და ბოლომდე ეს საჭმე.

თავმჯდომარე. მე-ვ.

მ. ურილია. მე, მართალი ვითხრათ, ამ საკითხზე გამოსვლას არ
 ვაპირებდი. ვერც იმას ლავირებებ, რომ რაიმე ლაცვა შენიძლია. ბატონი
 ნოდარის, ამ მახ ჩემი ლაცვა სჭირდება, ნაგრამ მინც უნდა ითქვას,
 რომ ბატონი ნოდარი და მისნაირი ხალხი რომ ბურქებში როდისმე მჯდომ-
 ყო, თქვენნი ყოფნა ციხეში შეიძლება ბევრად უფრო დიდახანს ვაგრძელებუ-
 ლიყო, ბატონო ჯაბა. რაც შეეხება იმ საკითხს, რომელსაც ვიხილავთ,
 ღელს, ამ შესწორებების მიერ, მე პირადად, მხარდაჭერას ვაპირებდი ამ
 ღებულებისა. თავისთავად, ამ ღებულებაში ცუდი ზოგადად არაფერი არ
 არის, ნაგრამ ბოლო თქვენი გამოსვლის შემდეგ შემაშფოთა, მართალი რომ
 ვითხრათ, თქვენმა ღრაზამ, თუცა, ეს ალბათ, ემოციის შეღვევი უფრო იყო,
 იმიტომ, რომ კორპუსი თუ არის, ლიტატურისაგან და ლამიზიმისაგან.
 ნაშვილთა კორპუსი, რაც თავისთავად კარგი რამეა, მაშინ ცხადია, რომ
 მას არ შეიძლება რამენაირად მხარი ლაქიროს. იმიტომ, რომ ეს ცნებე-
 ბი სუბიექტური ცნებებია და არ შეიძლება რაღაც ხალხის ჯგულები იყოს
 ლანოკიდებული იმის ლაღაწყვეტა, რომ არსებული ხელისუფლება მისწრაფვი
 თუ არა ლიტატურისაგან, ლამიზიმისაგან და რაიმე გაერთიანებამ, ამ რაი-
 მე ჯგულება თავს უფლება მისცეს და იარაღით ხელში ალუფეს ხელისუფლება
 ისევე ვინდორებ, ეს ემოციის შეღვევი უფრო ნაკონია. ეს ღებულება ზოგადად
 მისაღებია. ნებისმიერ სახელმწიფოში შეიძლება არსებობდეს და ემოციები
 გარეშე და ერთმანეთის შეურაცხყოლის მიყენების გარეშე ის უფრო აუვილა
 ვადა და უფრო აუვილად იქნება ლამიკიცხული პარლამენტში. ვმალლობ.

ჯ. იოსელიანი. ერთი რაღაც მინდა ვითხრათ, იცი. აქ პარლამენტში
 ათასი პარტიაა. მათ ყველას თავისი მიზნები აქვთ, ნაგრამ ყველა არ
 იზიარებს ამ მიზნებს, არა? ასევე ნაშვილთა კორპუსში. მე მხედველობა-
 ში ნქონდა "მხედრონი" და "მხედრონი" - სანამ ცოცხალი იქნება ყველა

მხედრონელი, შეიძლება ორგანიზაციულად არა, ისე, მაგრამ შეიძლება შეიძლება ორგანიზაციულადაც, ფაშინის წინააღმდეგ აქვს ღივი ნაშრომები. ეს ნაშრომთა კორპუსს არ ეხება. ნაშრომთა კორპუსში არის პარტიკული-კი, რომელიც ვს წელი რუსის ჯარში მსახურობდა და არაფილთარი კავშირი არა აქვს მხედრონელთან, ვარა იმისა, რომ შემოგვიერთდა. მე ვლაპარაკობ ჩემი სახელით, იკვირ მე. მე, ჯაბა ოსელიანი, რომელსაც არაფილთარი თანამდებობა არ მიჭირავს და როგორც კი დავინახავ, რომ წავა საქმე დიქტატორისაკენ, ვამოვალ ისევე იარაღით ხელში და თქვენ დამიკანონებთ ამ იარაღს თუ არა, მე თქვენ არ ვკითხავთ. ამავი ლაპარაკი.

თადეშოშვილი. ბატონო ჯაბა. მე-ვ.

ა. ოსელიანი. ბატონებო, მე მინდა თქვენი ყურადღება გავანახებოდეთ ერთადერთ ფაქტზე. რუსებს, ისევე როგორც სოხუმის დანგრევა ტქონდათ რადებუდი, თბილისის დანგრევაც და ხანგრძლივი ომი ტქონდათ რადებუდი. ერთადერთი, რაც ვანოებართ, რომ ბატონი ჯაბა ცოტა უროზე ვანოვიდა ციხიდან და ვაღაწყვიტეს და ნუ ვიქნებით უმალურები ამ ხალხის, მაგრამ ნაშრომებმა იმას არ ნიშნავს, რომ რაღაც თუ ვააკვიდე, ყველაფერი თქვენსკენ იყოს. ეს იმდენად დიდი მალაა და იმდენად რეალური, რომ ამის არ ვათვალისწინებ ჩვენი მხრიდან უნამუსობა იქნებოდა. ამიტომ ბატონ ჯაბას უყურადღებობა, რომელიც მას ორჯერ შეეძლო ვამოვსწორებინა, ერთი პატარა ბრძანებით, როცა იყო სამხედრო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი და როცა იყო სახელმწიფო საბჭო. ღვს ჩვენ რაღაც ბიუროკრატიულად ვიქცევით. ეს მისი შეცდომა არის და უყურადღებობის ბრალია და მე მრცხვენია, რომ ბიუროკრატიულ ვაკხანალიაში ვღებულობ მონაწილეობას. ჩვენ ეს უნდა მივიღოთ და სწორი გზა მივცეთ. ეს აუცილებელია ღვგანდღე პირობებში.

მინდა თქვენი ყურადღება სხვა მიმართულებითაც შევარჩო. იქ არის უცხოეთში ვაგზავნა, იქ არის ვაბერილი შტატები, რაღაც არის ის პატარა ნიუანსები, რაც ღვგანდღე ვარანავებულ ჩვენს ქვეყანას... მე მეშინია ბიუჯეტთან ურთიერთობის საქმეში. თუ ეს დავიხვეწება, ღვსვე უნდა მივიღოთ ეს. უბრალოდ, ნამუსიც ვარგი საქონელი არის. ვახოვთ, მონავალში ასე ნუ ვავაჯანჯლებთ იმას, რაც არ არის ვასაჯანჯლებელი.

თადეშოშვილი. გნაულობთ. მე-ვ.

კ. შორაშვილიანი. მე მინდა ერთ მომენტზე შევარჩოთ თქვენი ყურადღება, რაზეც იყო ლაპარაკი, ვარკვეულ უნობლობაზე და შიშზე. ან მის უკან რა ღვას, დავხუროთ სხდომა და ა.შ. მე მგონი, აქ რასახური არაფერია. ის ადამიანები, რომლებიც ვარკვეულ შიშს ვამოხატავენ, შეიძლება საფუძვლიანსაც, ვუღისხნობდნენ ალბათ, შემოვგს, ხომ შესაძლოა, იარაღის ნტონებელში ნაწილმა არადანიშნულებისამებრ ვამოიყენოს ეს იარაღი. რა თქმა უნდა, ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ამ პრობლემასარ მივუღებთ სახელმწიფოებრივი კანონიერების თვალსაზრისით, ამ პრობლემებს ვერ ვაღაწყვიტებთ აქედან ვამომდინარე, თუ ჩვენ ღვს ვტმნიდ მანველთა კორპუსს, რომელშიც, როგორც მე ვიცი, მხოლოდ ნაწილი ვავრთიანდება იმ ადამიანებისა, რომლებიც ამ წლების ვანნავლობაში იარაღით ხელში იბრბოვნენ, ეს ადამიანები

სახელმწიფო სტრუქტურებში აღმოჩნდებიან და მათ მიმართ ისევე იქნება ამოქმედებული კანონი, როგორც ყველა იმ ადამიანის მიმართ, რომელიც არ იქნება სახელმწიფო სტრუქტურაში, მაგრამ, იქნება იარაღის მატარებელი. იქნება დაკანონება იარაღისა, მაშინ მათაც ეს დაუკანონდებათ, არ იქნება ასეთი კანონი, მათ ეს არ დაუკანონდებათ. ამიტომ აქ ლაპარაკი უნდა იყოს თვითონ მაშველთა კორპუსის ფორმირებაზე. ასეთი სამსახურის შექმნა, განსაკუთრებით იმ ვითარებაში, რომელშიც ჩვენ ვიმყოფებით, მიზანშეწონილია, რასაკვირველია. იმ დებულებაში, რომელიც ღღეს არის წარმოდგენილი, საკანონმდებლო წესით არ არის გათვალისწინებული ისეთი რამ, რაც ხიშტის შეუქმნიდა ნომინალში ჩვენს შეიარაღებულ ძალებთან ურთიერთობას. ჩვენ ჩვენი ურთიერთობები დავამყაროთ არა ადამიანურ ნდობა-არნდობაზე, მე ადამიანური ურთიერთობების წინააღმდეგი კი არა ვარ, მაგრამ სახელმწიფოებრივად მივუღვეთ საკითხებს. მივიღოთ სახელმწიფო სტრუქტურაში ამ ტიპის ქვედანაყოფის დაკანონების შესახებ გადაწყვეტილება და თუ რომელიმე წევრი ამ ქვედანაყოფისა, ამ უწყებისა, არ მოიქცევა კანონის შესაბამისად, ჩვენ მოვიქცეთ, მის მიმართ კანონის შესაბამისად. ეს პრობლემაა' სულ.

ჯ.ოსიკლიანი. სხვათა შორის, თავდაცვის სამინისტროს და ყველა სამინისტროს აქვს დასკვნები მიცემული მინისტრთა საბჭოში, დაღები და დასკვნები.....თავდაცვის მინისტრის ხელმოწერით, იუსტიციის მინისტრის, ეკონომიკის...ყველა სამინისტროს,...ბატონო დავით, თავდაცვის მინისტრს ხელი მოწერილი აქვს, რომ ეს დაკანონდეს და ყველა ცხრა სამინისტროს....და უღვეს სიგუას იქა.....ამ შემთხვევაში თქვენი და ჩემიც, რადგან მეც პარლამენტის წევრი ვარ, შეურაცხყოფაა, რომ ექვსი თვის წინათ მივიღეთ გადაწყვეტილება.....მინისტრთა საბჭო არ აღგენს.რადგან მოვიდა აქ და ეს დავაყენე, პასუხისმგებლობის ყველას ეშინია.

თავმჯდომარე. ბატონო კაკო, ძალიან გათხოვთ, მე არ მომიცია თქვენთვის სიტყვა. მობრძანდით მიკროფონთან, თუ გნებავთ.

ა.ბობოხიძე. ბატონო ჯაბა, ბოდიშს ვიხდი. მე მინდა ჩემი მეგობრებია ეს ბიჭები და მე თვითონაც თავს მათ ძმად ჩავთვლი. ავად არის თუ კარგად არის, სწორად ვამბობთ თუ არასწორად, ვამბობთ, რასაც ვფიქრობთ. კეთილი ინებოს, ქალბატონო რუსუდან, ქვეყნის ხელმძღვანელობა მოვიდეს აქ, რადგან ორი ათას შეიარაღებულ კაცზეა თურმე ლაშარაკი. სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ვინც არის რეალური.....

თავმჯდომარე. გმადლობთ. თუ შეძლება რეგისტრაცია ჩავატაროთ, რომ ვიცოდეთ სხომის ბოლოს რამდენი პარლამენტის წევრი ესწრებოდა. მოემზადეთ რეგისტრაციისათვის. რეგისტრაცია მიმდინარეობს.

რეგისტრაცია გაიარა I95 კაცმა.

ბატონო ზურაბ, კვორუმი იყო, სხლმა უფლებამოსილი იყო რომ ჩავატარებინა. გმადლობთ.

საქართველოს
საქართველოს
საქართველოს

საქართველოს (66)
საქართველოს 17 XII 1993

n 369 / 1102

